

RIPPIKOULUN TULEVAISUUS

CRUX

5 |

MARRASKUU 2011

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI R.Y.

AMMATINVAIHTAJAT KIRKOSSA

■ *Kanttorin työstä oopperalavoille*

■ *Järjestöpappina*

■ *Pappina töitä kiertämässä*

TOIMINTA EDELLÄ

JUKKA HUTTUNEN

AKIN PUHEENJOHTAJA

jukka.huttunen@evl.fi

Usein väitetään, että talous hallitsee liiaksi yhteiskunnallista keskustelua. Kaikki muu tuntuu olevan alistettu talouden koville realiteeteille. Ensin tulee taloudellinen hyöty, sitten vasta muut näkökohdat. Keskustelun talouskeskeisyys vahvistui 1990-luvun jälkeen.

Lama on opettanut meitä ymmärtämään taloudellisen pohjan merkityksen kaikelle toiminnalle yhteiskunnassa. Kovin kevyesti ei voi hyviäkään suunnitelmia rakentaa ilman, että niiden taloudellinen pohja on varmistettu.

Kirkossa on viime vuosikymmenen ajan toistettu, erityisesti seurakuntarakennekeskustelussa, toiminnan ensisijaisuutta. Hyvätkään rakenteelliset muutokset eivät ole viisaita, jos ne eivät nouse sisällöstä, kirkon elämän ja toiminnan ytimestä. Täytyy ratkaista asioita ikään kuin toiminnan kysymykset edellä.

Olemme talouden suurten muutosten äärellä kirkossa. Muutoksessa ei kyse ole vain joidenkin seurakuntien ongelmista. Mitkään merkit eivät myöskään tue ajatusta, että kohta tilanne on taas parempi. Ei, on tehtävä harkittuja ratkaisuja, koviakin. Toivottavasti ”toiminta edellä”.

Juuri nyt kirkon talouden tummat pilvet näyttävät minusta kolmenlaisilta: ensiksi eurooppalainen talouskriisi uhkaa meitä. Jokainen tietää, mitä seurakuntien taloudelle merkitsee lisääntyvä työttömyys, dramaattisesti laskeva yhteisöverotuotto ja kaikki muut suhdannetaantumisen seuraukset. Vaikka Suomi on toistaiseksi selvinnyt, tulevaisuus näyttää epävarmalta.

Toinen ongelma ei ole enää suhdanneongelma vaan

rakenteellinen: seurakuntien jäsenpito on heikentynyt. Toisissa seurakunnissa, usein etelän suurissa kaupungeissa, jäsenmäärän lasku on voimakasta, toisissa seurakunnissa vain vähäistä. Kukaan ei kuitenkaan voi huokaista helpotuksesta: ilmiöt levittäytyvät yllättävän nopeasti ja yllättävän laajalle.

Kolmas tumma pilvi on puhtaasti rakenteellinen: koko kirkon mittakaavassa kulutamme liikaa saatuihin tuloihin nähden. Jos liki kolmasosa seurakuntatalouksista on viime vuonna tehnyt negatiivisen vuosikatteen, on tilanne erittäin huolestuttava. Seurakunta, jonka kaikki tulot eivät riitä toiminnan menojen kattamiseen, ei kykene tekemään välttämättömiä investointeja. Kyse on kroonistuvasta kriisistä.

Talouden tummat pilvet kohtelevat eri seurakuntia eri tavoin. Mutta kokonaisuus ratkaisee. Emme voi rakentaa ajatukselle, ettei eurooppalainen talouskriisi koske meitä. Emme voi ajatella, että eihän meidän seurakunnasta erota tai että seurakuntien välinen tase auttaa jatkossakin.

Tarvitsemme rakenteellisia muutoksia. Hyvä olisi, jos kaikki rakenteet käytäisiin läpi. Kotimaan haastattelussa kirkkoneuvos Rantanen korosti tavoitteena ydintehävien turvaamista. Muutos tulee tehdä siis ”toiminta edellä”. Jo tehdyt ratkaisut keskittävät tärkeitä toimintoja kirkossa, edustavat tämän periaatteen toteutumista. Toivoo sopii, että seurakuntien omissa ratkaisuissa juustohöylä ei ole se väline, millä ratkaisuja tehdään. Eikä ratkaisuja tehdä tappiomielialassa vaan rohkean missi-onarisesti. ■

CRUX

5 | MARRASKUU 2011

TEEMA

Ammatinvaihtajat kirkossa - kunnianhimoa vai yhteisön etu?12

SOKERIPALA TASSIN REUNALLA
Tarja Jallista ei koskaan pitänyt tulla pappia18

PAPPINA TÖITÄ KIERTÄMÄSSÄ
Juha Kauppisen työura on muodostunut neljästä erilaisesta tehtäväkokonaisuudesta22

JÄRJESTÖPAPPINA NUORTEN KESKUKSESSA
Anssi Almgrenin työ on monipuolista24

KANTTORIN TYÖSTÄ OOPPERALAVOILLE
Soile Isokosken tie on vienyt kansainvälisille estradeille26

REHTORI ON MYÖS PAPPI
Ilpo Saarela kokee olevansa eräänlainen työpaikkapappi30

ARTIKKELIT

DEN DISKUTERANDE TEOLOGINS STYRKA PÅ WEBBEN38

RIPPIKOULUN TULEVAISUUS
on leireissä ja aikuisten kohtaamisessa40

SLUMMIEN PAPPI
tekee työtä Bangkokin suurimmassa slummissa42

MUISSA TÖISSÄ

MERJA LAAKSAMO PÄÄTOIMITTAJA

Olen ollut syksyn kuluessa mukana Pappisliiton kahden uusimman alaoston, järjestöpappien ja ulko-suomalaispappien, kokoontumisissa. Molemmissa tapaamisissa tuli esille hyvin samantapaisia asioita: työ muualla kuin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa on haasteellista, opettavaa, avartavaa ja monenlaisia näkökulmia antavaa. Kun tämän työkokemuksen omaava alkaa hakeutua seurakuntatyöhön ja pyytää tuomiokapitulista nimikirjan, ulkomaan komennuksella tai järjestön palveluksessa vietettyjen vuosien kohdalla lukee jotakin senkaltaista, josta voisi päätellä henkilön olleen nuo vuodet kokonaan poissa työelämästä.

Monen työtä hakevan tuntuma on ollut, että rekrytointitilanteessa ulkomailla tai järjestön palveluksessa hankittua kokemusta ei arvosteta samalla tavalla kuin niin sanottua normaalia perustyötä seurakunnassa. Uuteen työpaikkaan valitun aiempaa kokemusta vaikkapa monikulttuurisesta ympäristöstä ei juurikaan pystytä seurakunnassa hyödyntämään.

Erikoistehtävät kuitenkin kiinnostavat kirkon työntekijöitä. Tässä Cruxissa muissa kuin peruseurakuntatehtävissä olevat kertovat työstään ja pohtivat, miten kirkollinen koulutus on heitä urallaan auttanut ja miten he ovat voineet palvella tehtävissään myös kirkkoa. Lehdessä on myös pohdintaa siitä, miten tehtävien vaihtuminen tai vaihtaminen voisi auttaa välttämään leipääntymistä työssä. Työtehtävien kierrättäminen voisi olla hyödyllistä myös kirkon piirissä. Jos pappi tai kanttori voisi välillä työskennellä toisessa, vaikkapa erikokoisessa seurakunnassa, molemmat voisivat rikastua kokemuksesta.

Monta kertaa toisten tehtävät tuntuvat kiinnostavammilta kuin omat. Omansa kun tuntee niin läpikotaisin. Uudistumista ja uudistamista tarvitaan samojenkin vastuualueiden sisällä. Toimintaympäristön vaihtuessa ja maailman muuttuessa on arvioitava uudelleen, mikä on tarpeellista ja mihin voimavaroja on suunnattava. Kaikkien ei ole mahdollista vaihtaa tehtäviä eikä uudistua sitä kautta, uudistuminen on löydettävä omista tehtävälajeista. ■

JULKAISIJA

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y.
Rautatieäistenkatu 6, 00520 Helsinki

PÄÄTOIMITTAJA Merja Laaksamo
Puh. (09) 150 2466
merja.laaksamo@akiliitot.fi

TOIMITUSSIHTEERI Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653, faksi (09) 148 5875
heli.meinola@akiliitot.fi

TOIMITUSKUNTA

Marita Hakala, seurakuntapastori
Olli-Pekka Laakkonen, kanttori
Merja Laaksamo, pastori (pj.)
Markku Orsila, perheneuvoja
Panu Pihkala, seurakuntapastori
Ilkka Räitälä, kappalainen
Hanna Remes, kanttori
Jenni Urponen, kanttori

CRUX

OSOITTEENMUUTOKSET

Tuija Kukkonen
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

TOIMITUS JA ULKOASU

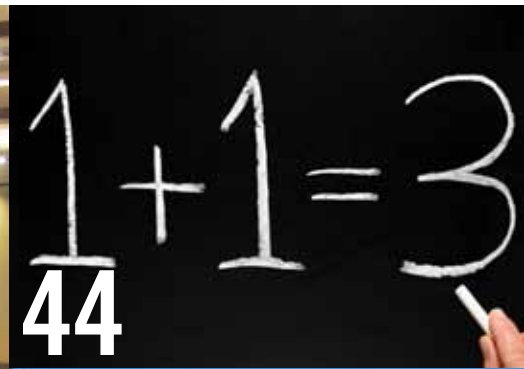
MCI Press Oy
Mikonkatu 18 B, 00100 Helsinki

ILMOITUSHINNAT

Koko		
2/1 s.	380 mm x 255 mm	1 790,- euroa
1/1 s.	190 mm x 255 mm	1 020,- euroa
1/2 s.	166 mm x 118 mm	560,- euroa
	79 mm x 245 mm	
1/4 s.	79 mm x 118 mm	330,- euroa
1/8 s.	79 mm x 55 mm	200,- euroa
takasisi	190 mm x 230 mm	1 200,- euroa
ISSN 0783-0122		

PAINOPAIKKA

Scanweb Oy

AJANKOHTAISTA

KIRKON MUSIIKKIJUHLAT	7
NAISTEOLOGIEN NEUVOTTELUPÄIVÄT	8
UUSIAEDUSTAJIAKIRKOLLISKOKOUKSEEN	10

KIRJOITUSSARJAT

TYÖPÄIVÄ	
Kokemuksia kanttorin työstä Uudessakaupungissa	34
LUOTTAMUSMIEHELTÄ	
Harkinnanvarainen palkanosa puhuttaa	36

VAKIOT

KORPPIS	7
OPISKELIJAVINKKELI	33
SATTUMUKSIA	44
TYÖNTEKIJÄN NÄKÖKULMASTA	45
TEKSTIN ÄÄRESSÄ	46

SEURAKUNTALAISET MUKAAN JUMALANPALVELUSTA KEHITTÄMÄÄN

MIKAEL HELENELUND

KANTTORI-URKURILIITON PUHEENJOHTAJA
mikael.helenelund@evl.fi

Seurakuntamme osallistuu hiippakunnan järjestämään jumalanpalveluskoulutukseen. Ensimmäisen kurssijakson jälkeen neljän hengen ryhmämme sai kotitehtäväksi selvittää, mitkä ovat seurakuntalaisten mielestä hyvän jumalanpalveluksen tunnusmerkit. Kävimme lukuisissa erilaisissa ryhmässä soveltamassa ruotsalaisen teologin Martin Modeuksen dialogimenetelmää, jonka avulla saimme koottua melkoisen määrän seurakuntalaisten jumalanpalveluskokemuksia kuvaavaa aineistoa. Sen pohjalta oli tarkoitus määritellä seurakuntamme pääjumalanpalveluksen arvopohja, jumalanpalveluksen keskeiset ydinarvot.

Mielenkiintoinen prosessi osoitti, että jumalanpalvelus on seurakuntalaisille tärkeä ja että siitä keskusteleminen herättää voimakkaitakin tunteita. Aluksi vaikealta tuntuva tehtävä innosti osallistujia välillä niin, että keskustelua olisi voinut jatkaa vaikka kuinka pitkään.

Aineistosta nouseva toinen yleinen havainto ei kanttoireita yllätä. Kun seurakuntalaiset kertovat hyvistä jumalanpalveluskokemuksistaan, musiikilla on keskeinen rooli. Seuraavalla kurssijaksolla välittyi muista seurakunnista samanlainen viesti. Hyvän jumalanpalveluksen tunnusmerkkejä ovat puhutteleva musiikki ja innostavat virret.

Seurakuntalaisten kertomuksista käy selvästi ilmi, miten syvänä ja moninaisena musiikin vaikutus koetaan ja miten monta tarkoitusta jumalanpalvelusmusiikki palvelee: Liturgian ja musiikin kauneus korostaa pyhyyttä. Yhteislaulu vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä edistää osallis-

tumista ja osallisuutta. Musiikki tukee ja välittää sano-
maa, koskettaa ja puhuttelee
yksilöä, ilmaisee tunteita ja
luo juhlatunnelmaa.

Näistä musiikkia koske-
vista kuvauksista ei tieten-
kään vielä voi johtaa seura-
kunnan jumalanpalveluselä-
män ydinarvoja. Mutta kun
tarkastelee laajemmin seura-
kuntalaisten jumalanpalve-
luskokemuksia ja niistä nousseita havaintoja, piirtyy kat-
tavampi kuva, joka on sitä luotettavampi, mitä enemmän
seurakuntalaisia prosessiin on osallistunut.

Modeuksen menetelmän parhaita puolia onkin se, et-
tä seurakuntalaiset sen avulla sitoutuvat uudella tavalla
jumalanpalvelukseen ja sen kehittämiseen. Sillä työ ei
suinkaan ole valmis, kun oman jumalanpalveluksen ar-
vopohja on saatu määriteltyä. Arvoista on siirryttävä
konkretiaan. On tehtävä työtä sen eteen, että arvot tuli-
sivat näkyviin jumalanpalveluksen eri osien toteutukses-
sa. Miten edistetään yhdessä sovittujen arvojen toteutu-
mista esimerkiksi saarnan tai musiikin avulla?

On selvää, että jumalanpalveluksen yhteisen arvopoh-
jan löytäminen ei kerralla poista olemassa olevia näke-
myseroja konkreettisisissa kysymyksissä. Mutta ratkaisun
löytäminen kiistakysymyksiin on paljon helpompaa, jos
lähtökohdista eli jumalanpalveluksen ydinarvoista val-
litsee yhteisymmärrys.

Jääköön tässä paljastamatta, mille arvoille seurakun-
tamme pääjumalanpalvelus aiotaan tulevaisuudessa ra-
kentaa. Tulosta tärkeämpi on sittenkin seurakuntalaisia
aktivoiva prosessi. ■

ILMOITTAUTUMINEN KIRKON MUSIIKKIJUHLILLE JYVÄSKYLÄÄN ON ALKANUT!

Kirkon musiikkijuhlat pidetään 25.–27.5.2012 Jyväskylässä. Virsi yhdistää ja siksi se on valittu juhlien pääteemaksi.

Kirkon musiikkijuhlilla on esillä kirkon musiikkia laidasta laitaan. Musiikin tekemisen eri muodot, traditiot ja innovaatiot kohtaavat, samoin eri ikäryhmät.

Tapahtuman pääjärjestäjinä ovat Kirkkohallitus, Suomen Kirkkomusiikkiliitto ry, Kirkkopalvelut ry,

Suomen Kanttori-urkuriliitto ja Jyväskylän seurakunta.

Ilmoittautuminen on alkanut 3.10.2011 klo 9 ja ilmoittautuminen päättyy 31.12.2011. Ilmoittautua voi myös tammikuussa 2012, mutta silloin hinta on korkeampi.

Huom! Ilmoittautuminen tapahtuu Jyväskylä Bookingin online-palvelun kautta

www.kirkonmusiikkijuhlat.fi.

VOIT MUUTTA JÄSENTIETOJASI NETISSÄ TYÖNANTAJAN MUUTOS ITSE ILMOITETTAVA!

Liiton kotisivuilla osoitteessa www.akiliitot.fi on mahdollista itse tehdä tekemässä jäsentietojensa muutokset jäsenrekisteriin. Pyydämme ilmoittamaan pikaisesti aina jäsentiedoissasi tapahtuneista muutoksista. **Huom!** Jäsenen täytyy aina itse

ilmoittaa työnantajan muutoksesta liittoon.

Kotisivujen kautta voit myös ilmoittautua liiton tilaisuuksiin, kuten jäsenistön neuvottelukokouksiin, koulutuksiin, opintomatkoille, jäsen-tapaamisiin ja niin edelleen.

NÄIN NAAPURISSA VIRSIKIRJATYÖSKENTELÄ RUOTSIN KIRKOSSA

Ruotsalainen hymnologi, Lundin yliopiston emeritusprofessori **Sven-Åke Selander** vierailee Helsingissä. Selander on tutkinut virttä erityisesti koulumaailmassa, julkaissut useita hymnologisia teoksia ja on ollut keskeinen toimija yhteisöpohjoismaisessa virsitutkimushankkeessa (Nordhymn).

Selander kertoo Ruotsin kirkon virsikirjatyöskentelystä, erityisesti niistä kokemuksista, joita on saatu toimittamalla Psalmer i 2000-talet -virsikirja.

Sven-Åke Selander: **Psalmforskning i framtiden**

Torstaina 17.11.2011 klo 19.00 Tomas kyrka (Meilahden kirkon yhteydessä, Pihlajatie 16, Helsinki)

Tilaisuuden järjestää Hymnologian ja liturgiikan seura (www.siba.fi/hymno)

Ilmoittautuminen 11.11. mennessä hls.seminaari@gmail.com

KORPPIS

NAISTEOLOGIEN NEUVOTTELUPÄIVÄT JA VUOSIKOKOUS TURUSSA 19. – 20.3.2012

OSOITA MINULLE TIE

Naisteologit ry – Kvinnliga teologer rf.
Vuosikokous 19.3. klo 15.30

OHJELMA

Ma 19.3.

- klo 11.00 Saapuminen ja lounas birgittalaisluostarissa
- klo 12.00 Tuomiokirkon esittely,
Aiju von Schönemann
- klo 13.30 Viikkomessu Tuomiokirkossa, saarnaa
arkkipiispa **Kari Mäkinen**
Kirkkokahvit
- klo 15.30 Vuosikokous
- klo 17.00 Tarinaa pyhästä Birgitasta...
- klo 19.30 Iltajuhla Mikaelin seurakunnan
Puistokodissa – Mukana mm.
piispatar **Eija Kalliala**,
Aiju von Schönemann,
Pyhän Martin laulajat,
Anu Åberg ja käsikelloyhtye

Ti 20.3.

- klo 8.00 Aamupala birgittalaisluostarissa
- klo 9–12 **Henri Morgan**: Hiljaisuuden
spiritualiteetista pyhän Birgitan ja
naispappien näkökulmasta – tulkkaus –
keskustelua
- klo 12.00 Lounas ja lähtösiunaus

Neuvottelupäivien paikat:

Turun tuomiokirkko,
Birgittalaisluostari (os. Ursininkatu 15 A),
Mikaelin seurakuntakoti (os. Puistokatu 13)

Neuvottelupäivien hinta 60 €,
sisältää kaksi lounasta ja illallisen.

Majoitus Ursininkadun birgittalaisluostarissa yhden
tai kahden hengen huoneissa ilmoittautumisjärjestyk-
sessä, hinta 45–55 €.

Paikkojen täyttyessä omaehtoinen
majoittuminen muihin hotelleihin.

Ilmoittautuminen neuvottelupäiville ja majoi-
tukseen 31.1.2012 mennessä **Soili Juntumaa**lle
sähköpostilla soili.juntumaa@evl.fi tai puhe-
limella 050 552 5529. Ilmoita tällöin myös eri-
tyisruokavaliotoiveesi ja huonetoiveesi.

KONSERTTI HELSINGIN VANHASSA KIRKOSSA 26.11. KLO 19

Juhani Haapasalo: Viisi laulua **Irja Askolan** runoihin, kan-
taesitys, **Esa Ruuttunen**, baritoni, **Pekka Suikkanen**, urut.

Konsertissa kuullaan lisäksi Oskar Merikannon ja Ilkka Kuusiston lauluja baritoni **Risto Pulkamon** tulkintoina.

Konsertin järjestää Helsingin tuomiokirkkoseurakunta sekä Cantor-seura, ja se on osa Espoon kirkkomusiikkiviikkoa. Ohjelma 10 euroa Cantor-seuran hyväksi.

Irja Askolan runot avautuvat kuin itsestään lauluiksi

Cantor-seuran yksi keskeisimmistä tehtävistä on edistää klassista, solistista kirkkolaulua. Mikä olisikaan parempi tapa kuin tilata laulumusiikkia säveltäjiltä? Jo senkin vuoksi, että suomenkielistä, hieman uudempaa kirkollista yksinlauluohjelmistoa on kovin niukalti.

Cantor-seurassa on tilausteoksesta puhuttu seuran perustamisesta lähtien, mutta otollinen kipuna odotti luontevaa hetkeään. Kun se kipuna sitten syttyi, roihahti hanke kuin itsestään eteenpäin.

Laulusarjan ehdottomina kriteereinä oli kaksi seikkaa: laulusarjan tulisi kokonaisuutena toimia kirkkokonserteissa ja yksittäisinä lauluina jumalanpalveluselämää tukevana aineistona. Mitä se sitten voisi olla? On selvää, että toiveita niin teksteistä kuin sävelkielen haasteistakin oli paljon. Yksi inspiroituu siitä, toinen tästä. Eräänä päivänä leh-
tien palstoille ilmestyi tieto piispa Irja Askolan uudesta runokirjasta Tie vie, pyhä kantaa. Runokokoelma oli syntynyt kirkkovuoden eri pyhien tekstien pohjalta, eikä tämän ohi voinut mennä tutustumatta siihen. Taipuisiko Askolan runollinen kieli musiikiksi?

Vastauksen siihen antoi säveltäjä Juhani Haapasalo, joka varovaisen ensitiedustelun jälkeen synnytti lauluja melkoisen innoituksen vallassa.

Yllättyneenä ja mieluusti myöntänyt toki myös piispa Askola Cantor-seuran pyyntöön.

Laulusarjaa on taloudellisesti tukenut Espoon seurakuntayhtymä.

PAPPISLIITON OPINTOMATKA ROOMAAN 12. – 19.4.2012

Opintomatkan teemana on roomalaiskatolinen kirkko, paavius ja ekumenia. Lisäksi teemme päivämatkan Assisiin Fransiscuksen ja lanjäljille.

Hinta noin 1300 euroa. Matkalle on mahdollista saada liiton apuraha.

Matkanjohtajat Tallinnan suomalaisen seurakunnan kirkkoherra, TT **Hannele Päiviö** ja apulaistoinninanjohtaja **Merja Laaksamo**.

Ilmoittautumiset:
heli.meinola@akiliitot.fi
tai 09 1502 653.

EHDOKKAITA KIRKOLLISKOKOUKSEEN

Kirkolliskokousedustajien vaalit toimitetaan ensi helmikuussa. Vaalien ehdokasasettelu on jo alkanut. Uuden kirkolliskokouksen toimikausi alkaa ensi toukokuussa ja kestää neljä vuotta.

Toimintaansa päättävässä kirkolliskokouksessa on hiippakuntien edustajina 32 pappia. Kirkkomusiikin ammattilaisia on vain yksi. Kanttoreilla ei ole kirkolliskokouksessa omaa kiintiötä, vaan he kuuluvat maallikkoedustajiin, joita on yhteensä 64.

Pappien osalta kirkolliskokouksen jäsenyys järjestyy kiintiöiden mukaan, tarvitaan vain hyviä ehdokkaita. Kirkkomusiikin ja kanttorikunnan kannalta on tärkeää, että uuteenkin kirkolliskokoukseen tulee valituksi kirkkomuusikon koulutuksen saaneita edustajia.

Kanttorien osalta oikeus asettaa ehdokkaita on valitsijayhdistyksellä, jonka vähintään kymmenen maallikkoedustajien vaalissa äänivaltaista on

perustanut. Äänivaltaisia ovat kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen maallikkojäsenet. Kanttori-urkuriliiton hallitus on antanut alaosastoille ohjeita, jotta ne olisivat ehdokasasettelusta yhteydessä maallikkojäsenten vaalissa äänivaltaisiin.

Vaalit pidetään maanantaina 13. päivänä helmikuuta 2012. Äänestäminen pappisedustajien vaalissa tapahtuu

kunkin rovastikunnan pappien kokouksessa, jonka kutsuu koolle lääninrovasti. Maallikkoedustajien vaali tapahtuu seurakunnan kirkkovaltuustossa tai seurakuntaneuvoston ja seurakunnasta valittujen yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten yhteisessä kokouksessa.

Tarkemmat tiedot vaaleista ovat kirkon verkossa kirkolliskokouksen sivuilla.

KYSYVÄ EI TIELTÄ EKSY

Olen jäämässä vuorotteluvapaalle. Mitä hyötyä minulle on liiton jäsenyydestä vuorotteluvapaan aikana?

Liiton jäsenyydestä on erittäin paljon hyötyä vuorotteluvapaalla. Normaalien jäsenetujen lisäksi saat suurempaa vuorottelukorvausta. Kun kuulut liittoon, haet vuorottelukorvauksen omasta työttömyyskassastasi, Erityiskoulutettujen työttömyyskassasta ERKOsta, ja sen suuruus lasketaan ansiopäivärahasi perusteella. Vuorottelukorvaus on 70 tai 80 % ansiosidonnaisesta päivärahasi riippuen työhistorian pituudesta.

Ansiosidonnainen päiväraha esimerkiksi 3 400 euron kuukausitulosta on 76 e/pv eli keskimäärin 1 634 e/kk.

Vuorottelukorvaus tästä on noin 1 144 tai 1 307 euroa kuussa.

Liittoon kuulumattomat hakevat vuorottelukorvauksen Kelasta, ja sen suuruus lasketaan peruspäivärahasta ilman lapsikorotuksia. Peruspäiväraha on tällä hetkellä 25,74 e/pv eli keskimäärin 553 e/kk. Vuorottelukorvaus peruspäivärahasta on noin 387 tai 426 euroa kuussa.

Lähetä oma kysymyksesi
os. edunvalvonta@akiliitot.fi.

PAPISTON PÄIVÄT 2012 HELSINGISSÄ

YOURS TRULY – PAPPI PALVELUKSESSA

Valtakunnalliset Papiston päivät järjestetään Helsinki Congress Paasitorissa 2.–3.10.2012.

Päivien teemana on spiritualiteetti ja jumalanpalvelus. Aiheeseen paneudutaan luentojen, keskustelun, musiikin, taiteen ja hiljentymisen keinoin.

Vierailevana luennoitsija on mm. ELCA Metropolitan New York Synodin piispa **Robert Rimbo**, joka on pohjittanut jumalanpalveluselämää kirjaansa *Why Worship Matters*.

Papiston päivät ovat valtakunnallisesti suurimmat papiston koulutus- ja neuvottelupäivät, joilla kollegat kohtaavat ympäri maata. Olethan mukana!

Ilmoittautuminen päiville alkaa huhituksessa.

SUOMALAISEN MUSIIKIN PÄIVÄNÄ 8.12. LIPUTETAAN

Suomalaisen musiikin päivää vietetään säveltäjämestari Jean

Sibeliuksen syntymäpäivänä 8.12.

Suomalaisen musiikin päivä on nyt ensimmäistä kertaa liputuspäivä.

Suomalaisen musiikin päivänä ja teemaviikolla 5.–11.12.2011 on suomalainen musiikki valtakunnallisen huomion kohteena kaikessa rikkaudessaan, genrerajoihin katsomatta. Helsingissä Suomen musiikkineuvoston hallinnoimat tapahtumat keskittyvät Musiikkitaloon, jossa suomalainen musiikkielämä esittäytyy laaja-alaisesti harrastajista ja opiskelijoista ammatillisiin.

Perinteisen Suomalaisen musiikin päivän seminaarin teemana on monikulttuurisuus, jonka vaikutuksia suo-

malaiseen musiikki- ja kulttuurielämään käsitellään eri näkökulmista.
www.musiccouncil.fi

Ammatinvaihtajat kirkossa

Kunnianhimoa vai yhteisön etu?

PANU PIHKALA

TUTKIJA, SEURAKUNTAPASTORI,
KIRKKONUMMEN SUOMALAINEN SEURAKUNTA

Miksi ihminen kaipaa toisiin tehtäviin?

Suomalaisilla on paha tapa suhtautua eteenpäin pyrkimiseen kirjaimellisesti kunnianhimonä: ajatella, että toinen tavoittelee kunniaa. Motiivit tehtävien vaihtamiseen ovat kuitenkin moninaiset. Parhaimmillaan sekä yksilö että yhteisö hyötyvät suuresti eteenpäin pyrkimisestä, ja yhteisön tulisi lähtökohtaisesti kannustaa työntekijöitä itsensä kehittämiseen.

Tässä artikkelissa ja lehdessä käsitellään toisten tehtävien kiehtovuutta monesta eri näkökulmasta. Kolme ihmisryhmää nousee esiin: 1. papit ja kanttorit, jotka kaipaavat erityistehtäviin tai aivan muihin töihin, 2. muiden ammattien edustajat, jotka kaipaavat kirkolliseen työhön, 3. opiskelijat, jotka kaipaavat erityisiin virkoihin. Taustalla piirtyvät aina peruskysymykset kirkosta ja seurakunnasta, joita käsittelemme ensin.

Seurakunnan perustehtävät ja työnjako

Suomessa eletään maailmanlaajuisesti harvinaisessa tilanteessa, jossa työnjako on hyvin eriytynyt. Lähes jokaista tehtävää hoitavat erittäin koulutetut ammattilaiset. Tilanne suo mahdollisuuden suureen pätevyyteen, mutta siinä on myös ongelmia, jotka syntyvät usein kuin epätoivottuina sivutuotteina.

Seurakuntien kohdalla yksi pääasiallinen seuraus on, että viranhaltijat ja muut seurakuntalaiset saattavat ajatella, että kukaan muu kuin viranhaltija ei voi suorittaa tiettyä tehtävää. Tällä on vahvoja liittymäkohtia pappeihin kirkon perinteisinä työntekijöinä. On olemassa tehtäviä, jotka ovat lähtökohteisesti vain pappien hoidettavissa; ja kun historiallisesti papit ovat tehneet myös paljon muita töitä, ei ole kaukana ajatus, että kaikki pappien tekemä työ on sellaista, mitä kukaan muu ei voi tehdä. Historiallisesti kysymys on myös säätyaseman tuomasta arvovalasta. Kun nykyään syntymäpäivillä vanhus valittaa, että miksi ei saatu pappia paikalle vaan ainoastaan diakoni, on ajattelutavalla vanhat ja laajalle ulottuvat juuret.

Eriytyneen työnjaon ja virassa olevien henkilöiden arvovallan korostaminen koskee monia erilaisia seurakunnan virkatehtäviä. Yhtä lailla kanttorilla kuin nuorisotyönohjaajalla voi olla edessään tilanne, jossa hänen henkilökohtaista läsnäoloaan odotetaan jo-

Seurakunnan työntekijät, jotka vaihtavat muihin ammatteihin, voivat myös olla seurakunnille suuri rikkaus. Suhteen täydellisen hiipumisen sijasta heitä kannattaa esimerkiksi kutsua vierailemaan työkokoukseen ja kertomaan, mitä asiat näyttävät uudesta työstä käsin.

ka paikassa, vaikka jotkut tehtävät voisi joku vapaaehtoinen vastuunkantaja hoitaa yhtä hyvin. Luterilaisuuden tärkeä korostus kaikkien kristittyjen yhteisestä pappeudesta jää helposti takalalle, ja siitä olisi kenties syytä puhua kirkossa nykyistä enemmän.

Olennaista seurakunnan kannalta on, että tärkeäksi katsotut tehtävät tulevat hoidetuksi. On erittäin terveellistä vierailla ulkomaisissa seurakunnis-

sa, vaikkapa vain ulkosuomalaisten keskuudessa: seurakuntien perustilanne maailmassa on yleensä se, että yhdessä kannetaan vastuuta. Suomessakin tulee tulevaisuudessa entisestään korostumaan vapaaehtoistoiminta, tai oikeastaan, syvemmin ilmaistuna, seurakunnan yhteys ja yhteistoiminta. Ammatillisen erityiskoulutuksen rikkaudesta kannattaa pitää visusti kiinni, mutta rajan viranhaltijoiden ja

”maallikkojen” välillä on monin kohdin hälvennyttävä, jos aidosti halutaan elää uskonyhteisönä.

Ammatinvaihto ja seurakunta

Yleisestä pappeudesta ja arjen teologian korostuksista seuraa monenlaisia asioita ammatinvaihtoon liittyen. Toisinaan korostetaan liiaksikin kirkollisten töiden ja muiden ammattien eroa. Luterilaisuudessa kaikissa lähimmäisiä pal-

velevissa ammateissa ja tehtävissä on jumalanpalveluksen luonne. Kun ajatellaan kaipuuta toisiin tehtäviin, tällä on merkittävät seurauksensa. Esimerkiksi teologin koulutuksen saanut henkilö, joka siirtyy vaikkapa toimittajaksi tai järjestötyöhön, voi yhä luterilaisittain toimia Jumalan valtakunnan palveluksessa, jos hän hoitaa tehtävänsä vastuullisesti ja lähimmäisiä palvell.

Yhä yleistynyt ilmiö on, että ihmiset

”Miten
ammatinvaihtajan
osaaminen
otetaan huomioon
seurakuntatyössä?”

hakeutuvat seurakunnan virkoihin palveltuaan sitä ennen toisissa tehtävissä joskus pitkäänkin. Tällaisissa tilanteissa monissa seurakunnissa nähdään ihmisten työkokemuksen suuri arvo, mutta tässä lienee vieläkin suuremman havahtumisen paikka. Tilanteessa on kaksi päävaaraa. Ensiksi, ammatinvaihtajan kirkollinen kokemus saatetaan yliarvioida. Jokainen tarvitsee tukea uudessa tehtävässä, myös muuten työelämässä kokenut ihminen. Seurakuntatyössä on omat kuvionsa.

Toinen päävaara on ammatinvaihtajan aiemman kokemuksen sivuun jättäminen. Miten hänen osaamisensa otetaan huomioon seurakuntatyössä? Olisiko hänellä kiinnostusta palvella erityisesti niitä ihmisryhmiä, jotka ovat tulleet hänelle tutuksi aiemmissa tehtävissä, esimerkiksi työpaikkapappina tai kohdistetuin hartauskirjoituksin? Keskustellaanko yhteisesti siitä, miten hän näkee oman aiemman työkokemuksensa ja seurakuntatyön eron? Havainnoista kuuleminen, esimerkiksi vuoden seurakunnassa työskentelyn jälkeen, olisi erittäin mielenkiintoista. Yleisesti on kysymys siitä, onko aiempi työhistoria vain menneisyyttä, josta ei puhuta, vai jotain, jolla on aidosti annettavaa työyhteisölle.

Toisenlaiset ammatinvaihtajat eli seurakunnan työntekijät, jotka vaihtavat muihin ammatteihin, voivat myös yhä olla seurakunnille suuri rikkaus. Suhteiden täydellisen hiipumisen sijasta heitä kannattaa esimerkiksi kutsua vierailemaan työkokoukseen ja kertoamaan, miltä asiat näyttävät uudesta työstä käsin. Mitä sellaista piirtyy esiin, joka olisi hyvä ottaa huomioon seurakuntatyössä? Kaikki ensikäden tieto toimintaympäristöstä on erittäin arvokasta, ja kontaktit luovat pohjaa erilaiselle yhteistoiminnalle.

Kaipuu erityistehtäviin

Erityistehtävät kiehtovat monia. Motiivit tähän voivat olla hyvin monenlai-

”Voisiko opiskelijoiden kaipuu erityistehtäviin kummuta myös siitä, ettei perustehtäviä tunneta?”

set. Tietty erityistyö voi kiinnostaa juuri sisältönsä vuoksi, mutta myös muista syistä. Hengellisen työn tekijää voivat houkutella säännöllisemmät työajat, eikä vähiten lasten ollessa pieniä. Puolison työtilanne voi olla merkittävä ohjaava tekijä, samoin palkkauskysymykset. Kenties taustalla on laajasti ottaen myös nykymailman luonne: yksilöllisyyttä ja erityisyyttä korostetaan kaikkialla mainoskulttuurissamme, ja samaan aikaan perustöiden tai ”arkipäiväisen kutsumuksen” ihanteita ei pidetä esillä yhtä paljon. Työelämän yleisluonnekin on muuttunut: tehtävät ovat yhä useammin projektiluontoisia ja määräaikaaisia.

On syytä tarkkailla omia ja yhteisön reaktioita siihen, että joku kaipaa erityistehtäviin. Suomalaisilla tuntuu olevan erityistaipumus pitää progressiivisuutta, eteenpäinpyrkivyyttä, jonkinlaisen itsekorostuksen merkinä. On muistettava molemmat: se, että kaipuu eteenpäin voi perustua narsismiin, mutta myös se, että lukuisissa tapauksissa koko yhteisölle on hyötyä yksilön halusta kehittää osaamistaan. Väittäisin, että kannustamisen puute on Suomen kirkossa suurempi ongelma kuin narsistinen kunnianhimo – vaikka molempia esiintyy.

Lähtökohtaisesti työntekijän halu kokeilla uutta tai toteuttaa enemmän omia vahvuusalueita tulisi nähdä erittäin hyvänä asiana. Perustana on toki oltava koko yhteisön etu. Ei voida lähteä siitä, että työntekijä saa aina kokeil-

la uutta, kun hänestä siltä tuntuu. Pelisääntöjen on oltava oikeudenmukaisia sekä yhteisölle että yksilölle. On aina olemassa kiusaus jättää perustyö vähemmälle huomiolle ja keskittyä uusiin henkilökohtaisiin projekteihin.

Olennaista on, että työntekijällä on mahdollisuus kehittää osaamistaan ja samalla säilyttää innostus työssään. Yhteisön tulisi vahvasti tukea tätä. Suomen kirkon vahvuusalueena on ollut koulutustarjonnan runsaus ja monipuolisuus, ja taloudellisten resurssien tiukentuessa tämän vahvuuden säilyttämiseksi on tehtävä töitä. Koulutusmahdollisuudet lisäävät keskeisesti työn mielekkyyttä.

Työntekijän kannalta olisi ehdottoman hyvä, jos toisia tehtäviä olisi mahdollista kokeilla tietyn aikaa, ilman irtisanoutumista ja kaiken asettamista yhden kortin varaan. Tämän mahdollistaminen vaatii vaivaa, mutta parhaimmillaan voi palkita yhteisöä monin tavoin. Monipuolisesti osaavat ja innostuneet työntekijät ovat suuri rikkaus. Aina uudet tehtävät eivät olekaan niin hohdokkaita ja itselle sopivia kuin mitä yksilö on aiemmin kuvitellut. Olisi olennaisen tärkeää, että työntekijällä on mahdollisuus palata vanhoihin tehtäviinsä ”kasvojaan menettämättä”, ilman että uuden kokeileminen koetaan epäonnistumiseksi.

Opiskelijat ja idolit

Moni opiskelija kaipaa suoraan erityistehtäviin. Tähän vaikuttavat var-

masti yllä mainitut perussyt, mutta voisiko olla niin, että opiskelijoiden kaipuu erityistehtäviin kumpuaa myös siitä, ettei perustehtäviä tunnetta? Yhä harvemmalla opiskelijalla on seurakuntanuoritausta; sen omaamisenkaan ei takaa laajaa ymmärrystä peruseurakuntatyöstä, mutta yleensä lisää sitä. Omakohtaisten kokemusten sijaan median rooli korostuu entisestään myös tässä. On huomionarvoista, että julkisuudessa esiintyy harvemmin perustyössä olevia seurakunnan työntekijöitä. Jos esimerkiksi kuvat pappeudesta muodostuvat julkisuudessa olevien tai jopa viihteessä esiintyvien fiktiivisten pappishahmojen mukaan, voi hyvin käydä niin, että erityisyys korostuu. Julkisuudessa näyttäytyvät erikoiset hahmot luovat (piileviäkin) idoleita, esikuvia, joihin kohti pyritään.

Käytännössä erityistehtäviin on yleensä niin paljon hakijoita, että opiskelijat päätyvät valmistuessaan perustyöhön. Mitä realistisempi kuva opiskelijoilla on perustyöstä, sitä vähemmän pettymyksiä tämä aiheuttaa. Perustyö tarjoaa myös monenlaista arvokasta kokemusta mahdollista myöhemmää erikoistumista varten.

Perustyön arvostamiselle on hyvin vahvat luterilaiset perusteet myös kristin teologiassa. Suomessa on havaittavissa koko yhteiskunnan laajuinen ilmiö, jossa tietyt vähäarvoisiksi katsotut perustyöt siirtyvät kasvavassa määrin maahanmuuttajille tai siirtotyöntekijöille. Kristittyjen kutsumuksena on puhua ja toimia kaikkien hyvien töiden arvostamisen ja tasaisen jakautumisen puolesta, niin seurakuntaviroissa kuin muuallakin. Yritteliäisyyttä on kannustettava, ja samaan aikaan ihmisarvoa ei saa sitoa erikoisonnistumisten määrään. Kristityillä on kaksisuuntainen haaste: miten ilmaista samaan aikaan arvostusta perustöitä ja toisiin tehtäviin pyrkimistä kohtaan? ■

Sokeripala tassin reunalla

TARJA JALLI

TAPAHTUMAPÄÄLLIKKÖ, KIRKKOPALVELUT

Ei koskaan! Minusta ei tule ikinä pappia. Niin ajattelin vielä viimeisenä opiskeluvuoteni. Sittenmin tieni vei merimiespapiksi

Belgiaan ja sieltä Kirkkopalvelujen palvelukseen Suomeen.

Kirkkopolkuni on ollut kivinen ja kuoppainen, isoimmat painaumat polullani ulottuvat syvälle pappisidentiteettiini asti.

Aloittaessani teologian opiskelua Helsingin yliopistossa 26-vuotiaana, minulla oli jo yksi ammattitutkinto. En siis opiskellut ammatti tavoitteenani. Teologian opiskelemiseen minua ajoi intohimo oppia ymmärtämään holistisesti ihmistä osana maailmankaikkeutta. Mielestäni teologia antoi siihen parhaat eväät.

Kielteinen suhtautumiseni pappeuteen pohjautui lapsuuden ja nuoruuden muistoihin ja niistä voimansa saaneisiin mielikuviin, joissa pappi oli pönöttävä, retoriikaltaan monotoninen ja hymytön, elämästä vieraantunut ja tylsä. Toki opintojen edetessä mielikuvat alkoivat muuttua ja monipuolistua, mutta edel-

leenkin pappeus näyttäytyi minulle mahdottomana roolina. Siihen tuntui liittyvän niin paljon ulkoa päin tulevia yli-inhimillisiltä tuntuja odotuksia ja toiveita, etten kuuna päivänä olisi voinut ajatella itseäni niissä paineissa.

Onnekseni minulle periaatteet ovat myös rikottavaksi tarkoitettuja. En siis jäänyt kiinni ”ei koskaan” -väitteeseen. Runsas puoli vuotta siitä, kun olin saanut teologian maisterin paperini ja synnyttänyt esikoiseni, aloitin työni merimiespappina Belgiassa. Identiteettini joutui melkoiseen muutokseen. Sain paljon uusia rooleja ja siten myös uusia vastuita. Opiskeluaikahan on mitä kepein elämäntilanne. Silloin on vas-

tuussa lähinnä vain itselleen ja roolit voi omia sen mukaan. Nyt olin saanut kertarysäyksellä aivan uusia massiivisia rooleja, äitien ja pappeuden. Vastuita niihin liittyi paljon jo ihan itseltään, mutta ison lisänsä siihen toi se, että ympäristö ja sen yhteisöt tapoineen ja tottumuksineen muuttuivat myös. Muutimmehan perheeni kanssa tutuista ja turvallisista sosiaalisista verkoista täysin uuteen maahan ja kulttuuriin, jossa ei ollut mitään vanhaa.

Merimiespappina Belgiassa

Merimieskirkolla Belgiassa papin tehtäviin kuului kaikki maan ja taivaan välillä; jätehuollon yksityiskohtaisista

Merja Laaksamo

Kirkkopalvelut ry:n tapahtumapäällikkönä Tarja Jalli vastaa muun muassa joka toinen vuosi järjestettävästä yleiskirkollisesta Kirkkopäivät-tapahtumasta ja koordinoi joka kesäistä tiekirkkoverkostoa.

tehtävistä ehtoollisen jakamiseen yhdessä katolisen papin kanssa. Rutiineja oli vähän, uuden luomista ja toteuttamista paljon. Uskottavuutta pappina vaadittiin niin hengellisesti, sosiaalisesti kuin taloudellisestikin.

Jos tehtävät vaihtuivat päivittäin lennossa, niin myös roolit. En ollut eri yhteisöissäni ja seurakunnissani Belgiassa ja Luxemburgissa vain työni ja pappauteni kautta olemassa, vaan myös vaimona, äitinä, naapurina, ystävänä, työkaverina. Kotini oli merimieskirkon kirkonkellon alla. Perheelleni se tarkoitti sitä, että vaikkeivät seurakuntalaiseni ihan olohuoneessamme oleskelleet, niin melkein. Selviytyäkseen us-

kottavana ja pahemmin kompuroimatta roolista ja tehtävästä toiseen ryntäillessä, raja-aidat oli pidettävä matalina, ovet avoimina ja oleminen aitona. Kaikki oli mahdollista.

Kerran messun jälkeisellä kirkkokahvilla seurustelin brysseliläisten arvovieraiden kanssa, samalla kun yksivuotias tyttäreni pyöri väkkäränä sylissäni. Kesken kahvien huomasin, että tyttäreni oli huomaamattani irrotanut sokeripalan pantapaidastani. Tarinoinnin ja seurustelun lomassa yksi pöytäseurueestani oli ottanut sen käyttöönsä. Ymmärtämättä ehkä mikä se oli, hän oli pyöritellyt sitä käsissään rullalle ja erilaisille taitoksille. Hän ehti kai-

vella sillä hampaan väleistä pullanmurujakin, kunnes laski sen siististi kahvilautasensa reunalle. Onnekseni valkoisesta A4-paperista sai taiteltua ihan kivan uuden sokeripalan.

Kivinen ja kuoppainen kirkkopolku

Tuosta ajasta on yli kymmenen vuotta. Moni asia on muuttunut, Belgia Suomeksi ja Merimieskirkko Kirkkopalvelut ry:ksi. Kotini katolla ei ole enää kirkonkello, vaan matkani kirkonkellon juurelle on nykyään paljon pitempi ja mutkaisempi. Mutkien lisäksi kirkkopolkuni on myös kivinen ja kuoppainen. Isoimmat painaumukset polulla-

ni ulottuvat syvälle pappisidentiteettiini asti. Ne ovat jälkiä, jotka syntyivät raskaista askelistani kantaessani kahteen eri kertaan lasteni tuhkat ja uurnat kirkkomaahan.

Meni monta vuotta, että papin identiteettini oli kuin tuo rullalle pyöritetty ja monilta kohdin taiteltu sokeripala, loppuun käytetty, tassin reunalla odottamassa jäteastiaan joutumista. Elämä oli yhtäkkiä näyttänyt minulle arvaamattomimmat kasvonsa. Illuusio elämän hallittavuudesta oli rikkoutunut raa'alla tavalla. Kapinoin ja karjuin, vihasin Jumalaa, kunnes hyväksyin, että yhtä lailla kuin Jumala synnyttää valoa, hän sallii myös pimeyttä, kipua ja kärsimystä.

Vaikken minä vieläkin kykene suuriäänisesti ja laajaleisesti ylistämään ja kiittämään Jumalaa oikeudenmukaisena ja rakastavana Taivaallisena Isänä, olen löytänyt jälleen oman tapani toteuttaa pappeutta. Kirkkopalvelut ry:n tapahtumapäällikkönä vastaan muun muassa joka toinen vuosi järjestettävästä yleiskirkollisesta Kirkkopäivät-tapahtumasta ja koordinoin joka kesäistä tiekirkkoverkosta.

Vaikka työssäni pohdin ohjelmasuunnitelmia ja käsikirjoituksia, fysisiä ja visuaalisia rakenteita, markkinoinnin ja viestinnän vaihtoehtoja, pelastus- ja turvallisuussuunnitelmia, hankintalakia ja ostokilpailutuksia, työni punaisena lankana kulkee visio tehdä suomalaisista lähimmäistään rakastava kansa. Vaikka saarnojen sijaan kirjoitankin enemmän tarjouspyyntöjä ja esiintyjä- ja tuottajasopimuksia ja kirkollisten toimitusten sijaan pohdin tapahtumatekniikan ja -tuotannon prosesseja, työni tavoitteena on rakentaa yhdessä kirkkomme muiden tekijöiden ja osajien kanssa ”toivoa, hyvää elämää ja arjen kristillisyyttä”*. ■

”Merimieskirkolla
papin tehtäviin
kuului kaikki
maan ja taivaan
välillä; jätehuollosta
ehtoollisen
jakamiseen.”

*www.kirkkopalvelut.fi

Pappina töitä kiertämässä

JUHA KAUPPINEN
DOSENTTI, TAMPERE

Kun työurani loppupuolella juttelin toisten ikäisteni pappien kanssa, jäin usein miettimään, mikä minua oli suojellut työssä leipääntymiseltä. Eläkkeelle asti erilaiset tehtävät ja uudet haasteet, jopa vanhat rutiinit tuntuivat mielekkäiltä ja niihin oli mukava tarttua. Ajattelin sen olevan osa yleistä elämänasennettani. Vähän kerrallaan kuitenkin vakuutuin siitä, että taustalla oli tapa, jolla työurani oli rakentunut.

Tein työurani aikana neljä hyvin erilaista tehtäväkokonaisuutta, joista kukin kesti noin kymmenen vuotta. Aloitin seurakuntapappina Lahdessa ja Pertunmaalla. Sitten tulivat vuodet Etiopian Mekane Yesus -kirkossa. Kolmas vaihe muodostui tutkimustyöstä Kirkon tutkimuskeskuksessa ja neljäs seurakunnan ja työyhteisön johtamisesta Messukylän kirkkoherrana.

Tehtävästä toiseen siirryttäessä ei mitään voinut viedä mennessään entises-

tä työpaikasta uuteen. Ei siis ollut kyse uralla etenemisestä toinen toistaan vaativampiin tehtäviin. Uusi tehtävä piti aloittaa aina tavallaan alusta. Vuosien jälkeenkin on vaikea sanoa, mikä on ollut työtehtävistä vaikein tai haasteellisin. Toki omaa elämänhistoriaani ja kaikkea aiemmin opittua olen mukanani kuljettanut ja siitä uusissa tehtävissä osaltaan ammentanut.

Rutiineihin katoava luovuus

Työnantajat eivät ole, ainakaan pääsääntöisesti, erityisesti arvostaneet erilaisista tehtävistä koostuvaa työuraa. Minulla on sellainen käsitys, että olen saanut työpaikkani siitä huolimatta, mitä olen tehnyt enkä suinkaan aikaisemmin hoitamieni tehtävien perusteella. Erityisesti Afrikasta palaaminen oli tältä kannalta vaikeaa. Saman on kipeästi kokenut moni muukin entinen lähetystyöntekijä. Tuttuutta, pysyvyyttä ja muuttumattomuutta tuntuvat kirkkotyönantajan valitsijat korostavan erilaisuuden ja muutosten sijaan.

Neljästä kovin erilaisesta osakokonaisuudesta rakentunutta työuraa pidän kuitenkin itse eräänä kaikkein parhaita elämän valinnoista. Tai oliko se valinta? Etiopiasta piti palata, kun lapsilta loppuivat koulunkäyntimahdollisuudet. Tutkijan virka oli määräaikainen, mistä täytyi etsiä uusia töihin.

Ihmisen mieli hakee ensisijaisesti tuttua ja turvallista. Tehtävien hoidos-

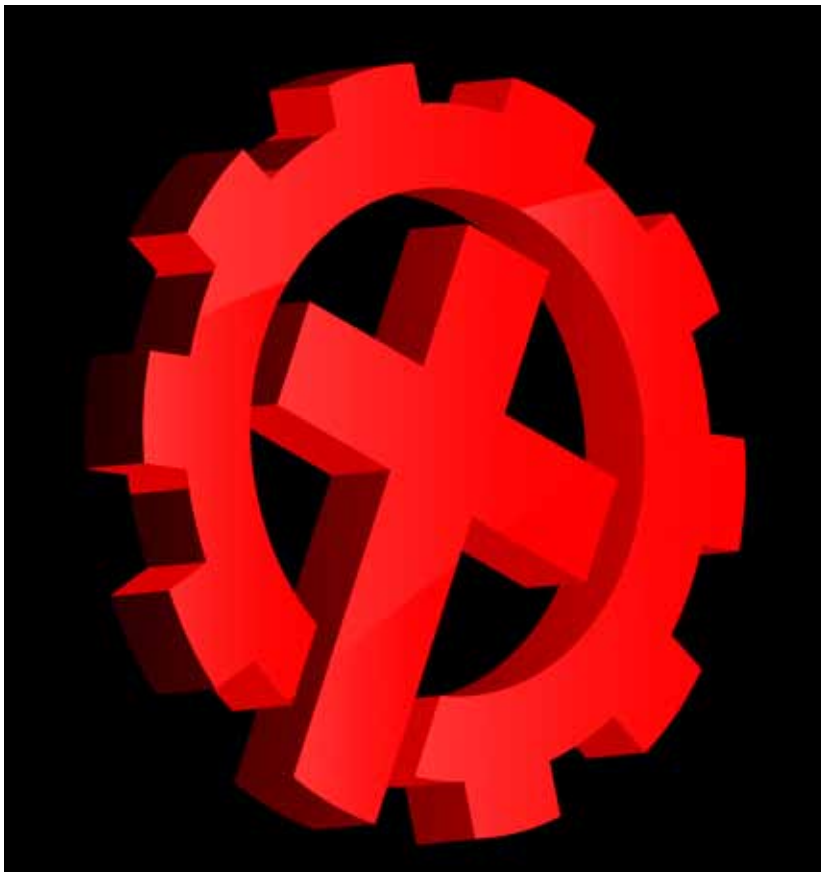
sa hankittu osaaminen ja rutiini ovat selviytymisen kannalta välttämättömiä. Mutta! Kun rutiini ja samoissa raiteissa kulkeminen tulevat niin itsestään selviksi ja hallitseviksi, että niihin katoaa luovuus sekä halu ja uskallus ottaa riskejä ja yrittää uutta, edessä on leipääntymisen. Vain tosi harvoin työhönsä leipääntynyt kykenee tekemään työnsä hyvin.

Julkisen sektorin ulkopuolella useimmat työntekijät vaihtavat työpaikkaa tai ainakin työtehtävää muutaman vuoden välein. Mitä enemmän luovuutta vaativasta työstä on kyse, sen suurempi on vaihtuvuus. Paraskin osaaaja on 5-7 vuodessa antanut sen, mitä hänellä on annettavaa. Menestyvissä yrityksissä vaihtuvat osaaajat ja pitkäjänteinen työ ovat löytäneet toisensa.

Kirkon töissä työpaikan vaihto on muuta yhteiskuntaa kovempi juttu. Haku- ja valintaprosessit ovat pitkiä, hankalia ja valitettavan usein repiviä. Niihin liittyvä julkisuuskin nostaa uuden työpaikan hakemisen kynnyksen. Silti uuden etsimisen rohkeuteen haluan oman kokemukseni perusteella kannustaa. Koin erilaisista töistä muotoutuneen työuran tuomat edut työpaikan etsimisestä ja työn järjestelyistä maksamani hinnan arvoisiksi.

Sisäinen rotaatio

Työrotaation eduista pääsee, pienemmässä määrin ja pienemmällä kustan-

Työrotaatiosta hyötyjiä ovat niin asianomaiset työntekijät kuin heidän työyhteisönsäkin. Työntekijä saa mahdollisuuden kokea ja oppia laajemmin uutta sekä pysyä mieleltään virkeänä. Työyhteisö voi uudistua saadessaan jäseniä, jotka ovat nähneet elämää muuallakin.

nuksilla, nauttimaan toki muutenkin kuin vaihtamalla kokonaan työpaikkaa. Monet ovat ottaneet virkavapaata ja toteuttaneet sen aikana jonkin määräaikaisen tehtävän. Sellaisen etuna on irtiotto vanhaan työhön. Useinakaan ei tällaisella järjestelyllä päästä aitoon uuden alkamiseen, virkavapaalta kun palataan vanhalle kupille. Vastava kokemus syntyy myös vuorotteluvapaasta.

Helpoimmin työrotaatio voidaan toteuttaa, ainakin suuremmissa seurakunnissa, vaihtamalla työtehtäviä. Ihmettelen, miten vähän sitä tapahtuu. Seurakunnan sisäisen rotaation hyöty

on sitä merkittävämpi, mitä erilaisemmiksi työtehtävät on seurakunnassa haluttu muokata. Jos kaikki papit ja kanttorit tekevät suunnilleen samoja töitä kuin kollegansa, ei työtehtävien vaihdosta tietenkään ole apua. Seurakunnan työt voidaan kuitenkin organisoida myös niin, että tehtävien vaihto on aitoa rotaatiota. Seurakunnan sisäisen rotaation etuna on, että työtehtävien vaihto voi olla toistaiseksi jatkuva eikä vain väliaikainen kokeilu.

Yksinkertaisimmillaan oman seurakunnan sisäinen rotaatio on työparien, ryhmien, kuorojen ja vastaavien vaihtamista. Jos rippikoululeirin vetäjätii-

mi vaihtuu vaikkapa kahden vuoden välein, syntyy todennäköisesti paljon lisää työtä, mutta myös luovuutta ja uutta. Entäpä jos kaikkien seurakunnan kuorojen johtaja vaihtuisi viiden tai seitsemän vuoden välein? Ei kuoron johtajan vaihtumiseen tarvita virantäyttöä!

Olen kuullut myös ideasta, että seurakunnat vaihtaisivat keskenään pappeja tai kanttoria. Silloin kyse on lyhyehköstä määräajasta ja lähekkäin tai ystävyys-suhteessa olevista seurakunnista. Sellainen vaihto ei voine olla kovin yleistä eivätkä sen vaikutukset kovin laaja-alaisia. Työntekijän virkistämisen lisäksi siinä voidaan kuitenkin vaihtaa kokemuksia työyhteisöjen toimintatavoista.

Työrotaatiosta hyötyjiä ovat niin asianomaiset työntekijät kuin heidän työyhteisönsäkin. Työntekijä saa mahdollisuuden kokea ja oppia laajemmin uutta sekä pysyä mieleltään virkeänä. Työyhteisö voi uudistua saadessaan jäseniä, jotka ovat nähneet elämää muuallakin.

Niin kuin kaikkeen muutokseen työrotaatioonkin on aivan riittävästi sitä estäviä hakasia. Siksi mahdollisuuksien ovista pitää käydä sisään aina, kun sellaisia aukeenee. ■

Kirjoittaja toimii muutosjohtamisen konsulttina seurakunnissa.

**”Helpoimmin
työrotaatio voidaan
toteuttaa, ainakin
suuremmissa
seurakunnissa,
vaihtamalla työtehtäviä.”**

Järjestöpappina

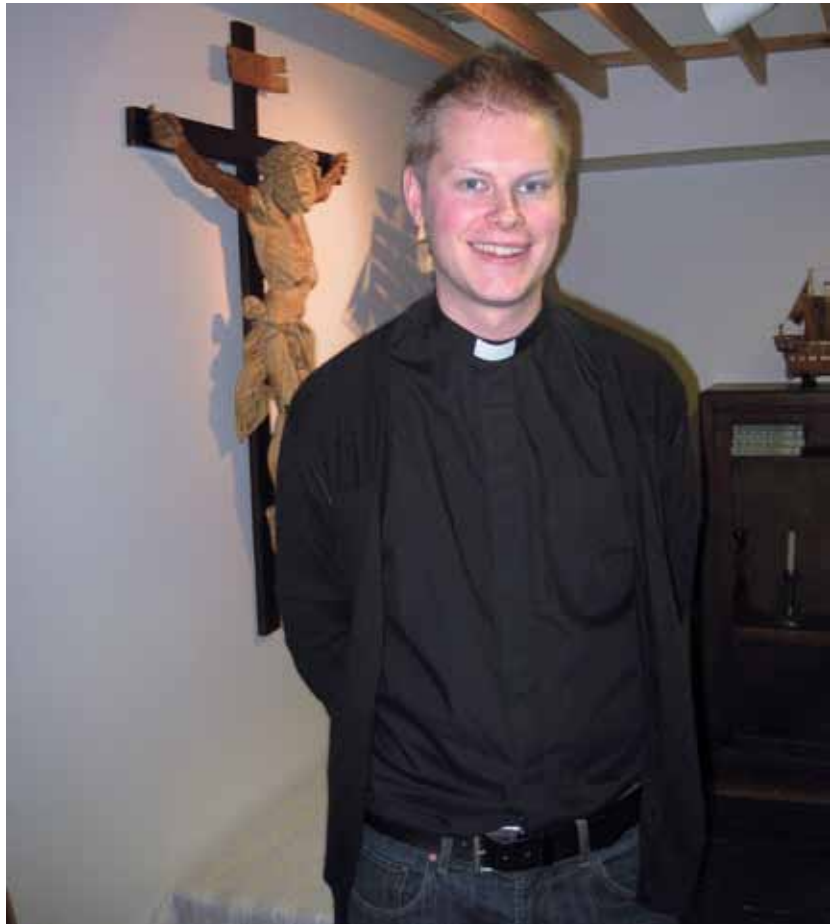
Nuorten Keskuksessa

ANSSI ALMGREN
JÄRJESTÖPAPPI,
NUORTEN KESKUS

Anssi Almgren on 28-vuotias perheenisä ja koulutukseltaan teologian maisteri. Tällä hetkellä hän työskentelee järjestöpappina Nuorten Keskudessa Ekonisti – luontoriippuvainen -hankkeen koordinaattorina ja Nuorten aikuisten vaikuttamisverkoston (NAVI) sihteerinä.

”Pappiskutsumus ei saisi olla hetkessä selvä”, kirjoitti Eero Huovinen kirjassaan Pappi? Nämä sanat tulivat monta kertaa lähelle opiskeluaikana painiessani pappiskutsumuksen kanssa – välillä pysyissä välillä matossa. Kuuden vuoden opiskelu ei ollut pelkkää putkessa paahtamista vaan prosessoin sen aikana paljon sitä, mitä haluaisin tehdä. Opiskeluaikana tutustuin pastorin työhön kesäteologina Kauhavalla, työskentelin kristillisissä järjestöissä ja tutustuin lähetystyöhön Thaimaassa. Kirjoittaessani lopputyötä kartoitin myös tulevia työpaikkoja. Yhteiskunnan ja kirkon välinen dialogi ja globaali oikeudenmukaisuus kiinnostivat.

Nuorten Keskus, valtakunnallinen kristillisen nuorisotyön palvelujärjestö, haki palvelukseensa projektikoordinaattoria Ekonisti – luontoriippuvainen -hankkeeseen kesällä 2010. Hank-

Merja Laaksamo

Järjestötyö on monipuolista ja laaja-alaista. Aamulla saatan olla seminaarissa Kirkkohallituksessa, päivällä perehtymässä tilikausiin ja debetteihin Nuorten Keskudessa ja ilta-päivällä suunnittelemassa ekoripareita WWF:n toimistossa, kertoo Anssi Almgren.

keessa yhdistyivät teemat, jotka kiinnostivat: nuoren kristillisen identiteetin tukeminen, mahdollisuus perehtyä ekoteologiaan ja kannustaminen kestävään kehitykseen sekä kohtuulliseen elämäntapaan. Järjestömaailmasta oli hyviä kokemuksia jo aiemmin, joten olin tohkeissani, kun ovet avautuivat

Nuorten Keskukseen. Luova työilma-
piiri ja vapaus vaikuttaa työn sisältöön imaisivat mukaansa. Myöhemmin toimenkuvani täydentyi NAVI-ryhmän sihteerin työllä. Nuorten aikuisten vaikuttamisryhmän kanssa pyrimme lisäämään nuorten aikuisten vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksia kirkossa.

Tämä on minun paikkani

Nuorten Keskus on toiminnassaan sitoutunut Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen, joten järjestön kutsun kautta oli mahdollista hakea pappisvihkimystä. Ordinaatio-koululutuksessa järjestöpapit huomiointiin hyvin ja koulutus liittyi mielekkäällä tavalla omaan prosessointiin. Avoimessa ilmapiirissä sai jakaa ajatuksiaan ja pohtia omaa kutsumustaan. Tunsin ja tiesin, että tämä on minun paikkani, tähän minut on kutsuttu. Pappisvihkimyksen jälkeen oli sellainen fiilis, että nyt haalarit niskaan ja töihin! Melkein harmitti, kun seuraavana päivänä pitikin töihin laittaa tavallinen kauluspaita päälle.

Toimituksia tai jumalanpalveluksia on vain harvoin, joten uskon, että järjestöpapin pappisidentiteetti kehittyi erilaiseksi kuin seurakuntapastorilla. Kapituli on onneksi kehittänyt järjestöpapeille perehdytystä seurakuntatyöhön. Henkilökohtaisesti kyselin myös kotini lähellä olevasta Espoon tuomiokirkkoseurakunnasta mahdollisuutta ”keikkapapiksi”, ja vastaus oli tavattoman myönteinen: tervetuloa mukaan! Tätä kautta säilyy kaiken aikaa kosketus myös seurakuntatyön tehtäviin ja seurakuntalaisten elämän todellisuuteen.

Järjestötyö on laaja-alaista

Uskon, että jokaisen ihmisen elämällä on tarkoitus ja tehtävä, joka toteutuu sillä paikalla ja niissä oloissa, joissa kulloinkin elämme. Katekismuksen sanoin: ”kekseliäs rakkaus etsii kaikissa tilanteissa tavan palvella”. Järjestöpappina kehittelen jatkuvasti uusia väyliä ihmisten kohtaamiseen ja Jumalan rakkauden välittämiseen. Kahta samanlaista päivää ei ole. Projektityöskentelyssä olen huomannut järjestötyön monipuolisuuden ja laaja-alaisuuden. Aamulla saatan olla seminaarissa Kirkkohallituksessa, päivällä perehtymäs-

”Järjestöpapeilla on osaamista monella sektorilla, ja he liikkuvat verkostoissa, joissa näkee ja kuulee asioita.”

sä tilikausiin ja debetteihin Nuorten Keskuksessa ja iltapäivällä suunnittelemassa ekoripareita WWF:n toimistossa. Papin läsnäolo tuntuu luonteelta myös yhteiskunnallisten toimijoiden tapaamisissa. Esimerkiksi ympäristökasvatuksen toimijoiden palaverissa saa jatkuvasti kannustavaa palautetta siitä, että kirkko on kiinnostunut ympäristöasioista – pyhästä luomakunnasta.

Koordinaattorina vastaan hankkeiden taloudesta, teen toimintasuunnitelmat ja -kertomukset ja kartoitan uusia mahdollisuuksia hankkeiden edistämiseksi. Ei ole mikään mahdottomuus, että saman päivän aikana tutkii Raamattua, ilmastonmuutosta, sopivaa painofirmaa, porakoneen karkaulaa ja sitä onko vaahtokarkki elintarvike. Sosiaalisen median hyödyntäminen on tärkeää siinä missä tapaamiset kasvotustenkin. Työ on sopivassa suhteessa raakaa toimintaa, abstraktia fiilistelyä ja luovaa suunnittelua. Täytyy tietää, mitä hankkeelle kuuluu nyt ja mitkä sen mahdollisuudet ovat pitkällä aikavälillä.

Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa

Yhteistyö seurakuntien ja erilaisten toimijoiden kanssa on erittäin antoisaa, koska kaikilla on erilaista osaamista, jota yhdistelemällä saa aikaan kiinnostavia projekteja. Keskustelemalla tullaan tietoiseksi niistä kosketuspintoista, joiden osalta yhteistyö on kannattavaa. Esimerkiksi kuluneen vuoden aikana kehitimme NAVI:n luottamushenkilökoulutusta. Aiemmin NAVI oli järjestänyt omia nuorten luottamushenkilöiden hiippakunnallisia tapaamisia. Mainonta, tilojen

varaaminen ja ohjelmien suunnittelu teettivät hurjasti töitä koordinaattorille, NAVI-ryhmälle ja hiippakuntasihiteereille. Kun lopulta ilmoittautuneita oli kaksi, niin motivaatiota seuraavan tapaamisen järjestämiseen sai hakata esille kirveen kanssa.

Samaan aikaan koulutuskeskus Agricola ja hiippakunnat järjestivät luottamushenkilöiden neuvottelupäiviä, joihin osallistui huomattava määrä luottamushenkilöitä – myös nuoria aikuisia. Päätimme pitää ideointipalaverin ja loimme suuntaviivoja yhteistyölle. Koulutuskeskuksen ja hiippakuntien hyväksynnällä NAVI on saanut kuluneen syksyn aikana mahdollisuuden järjestää oman kanavan näissä neuvottelupäivissä: ”Nuori luottamushenkilö – uhka vai mahdollisuus”. Ja mikä parasta, osallistujat ovat olleet kaikenikäisiä. NAVI:n osaaminen tuo ekstrapuolisuutta luottamushenkilöiden verkostoitumispäivään ja samalla tavoitamme nuoria luottamushenkilöitä. Kaikki voittavat.

Kirkon strategia vuoteen 2015 toteaa, että kirkon on kehitettävä toimintaansa ja rakenteitaan voidakseen toteuttaa tehtävänsä muuttuvassa ajassa. Järjestöt ovat usein hallinnolliselta rakenteeltaan kevyitä toimijoita, jotka voivat vastata kirkossa ja yhteiskunnassa syntyviin tarpeisiin nopealla aikataululla. Järjestöpapeilla on vahvaa osaamista monella sektorilla, ja lisäksi he liikkuvat verkostoissa, joissa näkee ja kuulee asioita. Kirkon tulevaisuuden rakentamiseen tarvitaan Jumalan armo ja kirkon tehtävän toteuttamiseen sitoutuneita erilaisia ihmisiä, joita löytyy onneksi painimaton jokaiselta sektorilta. ■

Kanttorin työstä oopperalavoille

JUHANA UNKURI

TM, VAPAA TOIMITTAJA,
HELSINKI

Musiikki on kuulunut tähtisopraano Soile Isokosken elämään kiinteästi lapsuudesta asti. Tie on vienyt kansainvälisille konsertti- ja oopperalavoille. Ura alkoi pienessä pohjoisen seurakunnassa kanttorin työssä.

Soile Isokoski vietti lapsuutensa Pohjois-Suomessa. Isän pappin työn myötä perhe asui monella eri paikkakunnalla.

– Otin pianotunteja paikallisten seurakuntien kanttoreilta. Olin laiska harjoittelemaan, mutta soitonopettajani olivat päteviä. Joten opin soittamaan auttavasti. Ja laulaa tapasin lapsuudessani aina täyttäkurkkua, Soile Isokoski kertoo.

Ylioppilaaksi Isokoski valmistui Ruukin lukioista. Tämän jälkeen hän opiskeli Raahan Porvari- ja Kauppa-koulun ylioppilasmerkonomilinjalla sekä laulua Raahan musiikkiopistossa. Vuonna 1979 Isokoski aloitti kirkkomusiikin opinnot Sibelius-Akatemian Kuopion osastossa. Tähtäimessä oli kanttorin työ.

– Mielestäni kanttorit ovat musiikillisesti päteviä, heillä on hyvä koulutus

ja heillä on ihan oikea ammatti. Seurakuntaympäristö on minulle tuttu. Lisäksi kanttorin työssä voi yhdistää laulun ja soittamisen, Isokoski taustoittaa opiskelualan valintaa.

Isokoski suoritti lauludiplomin vuonna 1984 ja vuotta myöhemmin kanttori-urkurin tutkinnon. Tämän jälkeen hän siirtyi kanttoriksi Paavolan seurakuntaan. Isokoski työskenteli entisessä kotiseurakunnassaan vuosina 1985–1987.

– Isäni oli kuollut muutamia vuosia aiemmin, mutta äitini teki siellä töitä seurakuntasisarena. Kanttorinpaikka oli auki ja minun toivottiin tulevan sinne töihin. Asuin kotona ja samalla saattoin olla äidin tukena.

Isokoski muistelee kanttorivuosiensa hyvällä. Kanttorin työtä hän pitää vaativana ja laaja-alaisena.

– Minulle se oli hyvin haasteellista, koska urut ei ole varsinaisen soittimeni. Aloin soittamaan urkuja vasta opiskeluaikani. En ollut toiminut sitä ennen esimerkiksi kesäkanttorina, kuten moni muu. Tapasinkin harjoitella lauantaisin jumalanpalveluksia varten.

Soile Isokoski ja Candomino-kuoro konsertoivat syyskuun lopussa Helsingissä Tempeliaukion kirkossa Angolan hyväksi. Jokaisesta 35 euron arvoisesta lipusta ohjattiin 30 euroa Kirkon Ulkomaanavun kautta maanviljelyn kehittämiseen Angolassa. Ohjelmistossa oli Mendelssohnin, Bachin, Kokkosen, Kortekankaan ja Schubertin musiikkia.

– Kanttorin työssä pelkkä hyvä soitto- ja laulutaito ei riitä. Pitää olla sosiaalinen ja työssä on muutenkin paljon ulkomusiikillisia asioita. Seurakunnan työntekijöiden dilemmana on se, että heidän pitäisi kuunnella ja ymmärtää kaikkia. Mutta kuka kuuntelee heitä? Haluankin lähettää terveisiä kaikille kanttorikollegoille: hienoa työtä teette.

Lappeenrannan voitto avasi tien

Lauludiplomista saadut hyvät arvosanat oikeuttivat Isokosken ensikonsertin pitämiseen. Tuolloin elettiin kevättalvea 1986. Isokoski sanoo ensikonsertin olleen hänelle elämys.

– Olin siihen aikaan surkea puhumaan ja ilmaisemaan, mitä ajattelen ja tunnen. Mutta ensikonsertissa koin, että sain ilmaista itseäni kunnolla. Kukaan ei keskeyttänyt tai ihmetellyt mitään.

Matka jatkui. Vuonna 1987 oli vuorossa Lappeenrannan laulukilpailut.

– Kuopion kollegani, niin laulunopiskelijat kuin -opettajatkin, sanoivat minun voittavan ihan varmasti Lappeenrannan kisan, jos sinne menisin. Päätin näyttää heille, että ihan varmana en voita. Se oli samalla jonkinlaista myöhäismurrosiän uhmaa, vaikka olinkin jo kolmikymppinen.

– Mutta niin kävi, että voitin. Ja tietysti osallistumiseni taustalla oli myös se myönteinen kokemus, joka minulla oli ensikonsertistani.

Lappeenrannan kisan jälkeen Isokosken ura meni vääjäämättömästi eteenpäin. Isokoski sai hyvän agentin, joka kannusti ja innosti osallistumaan muihinkin kisoihin. Vuonna 1987 Isokoski sijoittui toiseksi BBC:n Singer of the World -laulukilpailussa. Seuraavana vuonna tuli voitto Elly Ameling -kilpailussa ja vuonna 1990 Tokion kansainvälisessä laulukilpailussa.

Lied-musiikki on ollut Isokosken sydäntä lähimpänä. Uran etenemisen myötä hän tutustui myös oopperaan.

– Oopperasta en tiennyt entuudestaan mitään. Jouduin ikään kuin heitetyksi kylmään veteen. Onnekseni en kohdannut tuolloin hankalia ohjaajia.

– Lavalle meno on edelleenkin aina yhtä vaikeaa. Kilpailuissa ja muissa kovissa paikoissa musiikki on aina ollut pelastukseni, eräänlainen pelastusrengas. Lisäksi pianisti **Marita Viitasalo** on ollut tukenani kilpailuissa ja konserteissa urani alusta asti.

Tekstien tärkeys

Isokoski on ollut jo pitkään kansainvälisillä konsertti- ja oopperalavoilla yksi arvostetuimpia äänialansa edustajia. Musiikillisten meriittien määrä on mittava. Isokoski on esiintynyt muun muassa kaikissa Euroopan suurissa oopperataloissa, New Yorkin Metropolitan-oopperassa, monilla musiikki-

Musiikissa tekstillä on Isokoskelle hyvin tärkeä merkitys.

ja oopperajuhlilla sekä lukuisten maineikkaiden kapellimestarien kanssa.

Isokoski on levyttänyt paljon ja saanut levytyksistään arvostettuja palkintoja. Muita huomionosoituksia ovat esimerkiksi Wienin valtionoopperasta saatu kamarilaulajattaren arvonimi, Suomen Kulttuurirahaston palkinto ja Pro Finlandia -mitali. Viime keväänä Isokoski promovoitiin Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan kunniatohtoriksi.

Kanttorin koulutuksesta ja työstä on sinänsä pitkä matka maailman ooppera- ja konserttilavoille. Kanttori- ja soittotaustalla on kuitenkin merkityksensä.

– Siitä on apua, että osaa lukea nuotteja ja soittaa. Koulutuksen myötä osaan myös analysoida kappaleita, tie-

dän missä on kulminaatiopiste ja mistä alkaa coda. Eikä kaikesta hikisesti tekemästani urkuimprovisaatiosta ja vapaasta säestyksestä ole ollut haittaa. Päinvastoin. Joskus tulee déjà vu: tätä se opettaja silloin tarkoitti!

– Opiskelun tuomasta yleissivistyksestä ei ole muutenkaan haittaa. Mitä laajempi koulutus pohja on, sitä enemmän pystyy keskittymään yksityiskohtiin.

Musiikissa tekstillä on Isokoskelle hyvin tärkeä merkitys.

– Rakastan runoja. Liedissä on paitsi mestarillisia säveltäjiä myös loistavia runoilijoita. Onkin etuoikeus saada liedin avulla esittää näitä suurenmoisia runoja ja makustella niitä suussaan. Monet runot ovat sellaisia, että niistä aukeaa erilaisia ymmärryksiä eri elämäntilanteissa ja ikävaiheissa.

Isokoski on esittänyt uransa aikana runsaasti myös kirkkomusiikkia.

– Kirkkomusiikissa on niin ikään monia tosi hienoja tekstejä. Varsinkin passioissa, niissähän teksti on suoraan Raamatusta. Niiden esittäminen on juhlallista. Ihan kuin olisi itse suorittamassa jumalanpalvelusta.

Kirkko mieluisa esiintymispaikka

Kirkoissa Isokoski on esittänyt niin hengellistä kirkkomusiikkia kuin maallisempaa lied-musiikkia. Kirkko on hänelle mieluisa esiintymispaikka.

– En osaa ajatella siten, että olisi epäpyhää laulaa kirkossa jostakin muusta kuin raamatuntekstistä. Kirkko on minulle jo lapsuudesta tuttu paikka. Minusta on hyvin kotoista mennä sakkastiin pukeutumaan ja odotella siellä esityksen alkua. Lisäksi monet kirkot ovat aivan loistavia akustiikaltaan.

Vuosina 2002–2004 Isokoski oli yhtenä laulajana mukana Ylen suuressa hankkeessa, jossa nauhoitettiin kaikki virsikirjan virret. Isokoski esitti monia itselleen Siionin lauluista -lestadiolaisen laulukirjasta - tuttuja virsiä. Iso-

kosken mukaan virsien laulaminen on erilaista muihin lauluihin verrattuna.

– Virsien kanssa ei ole varaa minikäänlaiseen tulkintaan tai pullisteluun. Virsissä sanat ovat merkityksellisiä, mutta niitä ei tarvitse korostaa tai alleviivata niin kuin oopperassa joskus tehdään. Minua auttoi se, että olen ollut lapsena paljon seuroissa ja kirkossa. Virsiä levyille laulaessani ajattelin veisaavani ikään kuin muitten kanssa.

Suomessa Isokoski esiintyy säännöllisesti.

– On hienoa, että minua pyydetään tännekin esiintymään. Kaikkeen en tietenkään ehdi. Mutta Suomessa esiintyminen on minulle tärkeää ja mieluista.

Isokosken mukaan Suomessa on asiantunteva ja hyvällä tavalla vaativa yleisö.

– Ja mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä juhlallisemmalla asenteella ihmiset tulevat konsertteihin. Pohjoisessa tällaisilla konserteilla on erityistä merkitystä. Etelä-Suomessa on sen sijaan paljon konserttitarjontaa, varsinkin

nyt kun uusi Musiikkitalo valmistui. Kilpailu on etelässä kovaa reilun puolen miljoonan kuulijakunnasta. Vain murto-osa heistä harrastaa klassista musiikkia.

Jumalan lahjaa

Suomalaisuudella on Isokoskelle muutenkin merkitystä.

– Minulle on tärkeää esiintyä maailmalla suomalaisena. Tämä on korostunut minulla vähitellen. Ennen en sitä ajatellut, onhan musiikki kansainvälinen kieli. Mutta nykyään yritän viedä rinta rottingilla konsertteihin suomalaisia säveltäjiä; muitakin kuin vain Sibeliusta.

Entä onko Isokoski miettinyt koskaan, millaista elämä olisi nyt, jos hän olisi jäänyt kanttoriksi? Tai olisiko kanttoriksi paluu edes teoreettinen vaihtoehto?

– Kanttorina olisin ensinnäkin Suomessa paljon enemmän. Perheen parissa ja lähiympäristössä olisi varmasti enemmän aktiviteettia. En tiedä pa-

laanko koskaan kanttoriksi. Kysymys ei ole siitä, että halveksisin sitä työtä. En vain koe olevani luonnoltani soittaja.

– Nykyisessä työssäni on paljon matkustamista. Kun ikää tulee lisää, haluaisi olla enemmän paikallaan. Jos terveyttä riittää, voisin joskus tulevaisuudessa toimia laulamisen ohella mahdollisesti laulunopettajana.

Isokoskella on kristillinen maailmankatsomus. Hän suhtautuu menestykseensä ja ylipäätään elämään nöyrällä mielellä.

– Lauluääneni on Jumalan lahja. Itselläni ei ole siihen osaa eikä arpaa. Siihen ihminen pystyy tietysti vaikuttamaan, miten ääntänsä käyttää, koului ja kehittää.

– Kun maailmalla matkustaa, kuulee usein ihmisten elämäntaloita, joissa monet asiat sivuavat itseäkin. Oma turvallinenkin elämä voi muuttua silmänräpäyksessä. Kyllä siinä tuntee itsensä pieneksi. Kaikki on Jumalan kädessä. ■

”Koulumaailmassa eletään
koko ajan eettisten ja
moraalisten kysymysten
keskellä.”

Rehtori on myös pappi

ILKKA RAITTILA
KAPPALAINEN,
JOENSUUN SEURAKUNTA

Ilpo Saarelainen vaihtoi papin työn opettajan hommiin toimittuaan muutaman vuoden pappina. Papin toimia hän ei ole kuitenkaan jättänyt kokonaan.

Pari vuotta sitten Joensuun seurakunnan pappismiehet olivat lähdössä joulun alla tiernapokakeikalle keskustan ostoskeskukseen. Äänentoisto oli muodostua ongelmaksi, mutta hätiin ehti paikalle sattunut Ilpo Saarelainen, joka tarjoutui avuksi. Hänen pakettiautostaan löytyikin melkoinen sarja äänentoistoon tarvittavia välineitä ja ennen muuta hänellä oli taito asentaa ne käyttöön. Ilposta oli hienoa, että papisto jalkautui arjen keskelle, ja siksi hän halusi auttaa. Äänentoistohommat ovat vain yksi tämän papin monesta tavasta palvella vapaaehtoistyössä mm. seurakunnassa.

Ilpo Saarelainen valmistui teologisesti 1985 ja vihittiin samana vuonna papiksi Kuopiossa. Vuosi vierähti stipendiaattina Unkarissa, minkä jälkeen muutaman vuoden kokemus nuorisopappina ja kirkkoherran sijaisuuksissa eri seurakunnissa sai hänet hakeutumaan koulutyön pariin. Syy lieenee sama, mikä vieläkin nostaa kynnystä hakeutua uudestaan seurakuntapapiksi.

– En kykenisi olemaan sellainen pappi kuin aktiiviseurakuntalaiset odottavat, hän toteaa vaatimattomaan tyyliinsä.

– Halusin tavallaan jatkaa nuorisorippikoulutyötä koulussa, uskonnon-

opettajana. Kokeilin hommaa ja tykäs-
tyin siihen. Nuorten kanssa on hienoa
elää ja tehdä töitä. Työyhteisön ja or-
ganisaation johtaminen koulussa,
asiantuntijaorganisaatiossa, on yhtä
vaativaa ja vaikeaa kuin seurakunnas-
akin, kertoo Ilpo.

Työpaikkapappi

Vaikka Ilpo Saarelainen on myös us-
konnonopettaja, on hänen pääasiallin-
nen työnsä toimia rehtorina vireässä
Kontiolahden lukiossa Joensuun kas-
vavassa naapurikunnassa. Aikoinaan
papit toimivat usein näissä tehtävissä,
nykyään harvemmin. Mutta ei hän ole
jättänyt papin toimiakaan.

– Teen kirkollisia toimituksia, eri-
tyisesti entisille oppilaille ja heidän per-
heilleen, kastan, vihin ja hautaan.
Vuositasolla toimituksia on 25–30 ja
niihin liittyvät toimituskeskustelut,
kertoo Ilpo.

Toimitukset hän hoitaa vapaaehtoi-
sena saamatta mitään palkkiota tai
 muita korvauksia. Hän kokee olevan-
sa eräänlainen työpaikkapappi, jonka
työmaa on levinnyt oppilaitten muka-
na ympäri Suomea. Lisäksi Ilpo on
vuosia ollut aktiivisesti mukana seura-
kunnan rippikoulutyössä vaellusrippi-
kouluissa, musiikkityössä ym.

– Koulumaailmassa eletään koko ajan
eettisten ja moraalisten kysymysten kes-
kellä. Koulu on niistä kysymyksistä ras-
kaana. Joka päivä otetaan kantaa, poh-
ditaan ja ratkotaan kysymyksiä, jotka
ovat etiikan keskiössä. Teologin koulu-
tus ja papin työ antavat jonkin verran
valmiuksia eettisten ja moraalisten ky-
symysten pohdintaan, kuvailee Ilpo Saa-
relainen koulun arkea.

Oppilaista on luontevaa, että rehto-
ri on myös pappi, joka hoitelee vaika-
kapa koulun jouluhartauksia, vaikkei
Ilpolla olekaan tarvetta tehdä pappeut-
taan erityisesti näkyväksi. Hän kertoo
koulumaailman myös muuttuneen us-
kontoneutraalimpaan suuntaan, ja et-
tä hänelle on tärkeää kohdata avoimes-
ti ja arvostavasti myös uskonnottomat

Kari Tanskanen

Ilpo Saarelainen tekee kirkollisia toimituksia erityisesti entisille oppilailleen ja heidän
perheilleen. Hän kokee olevansa eräänlainen työpaikkapappi, jonka työmaa on levinnyt
oppilaitten mukana ympäri Suomea.

ja muuta uskontoa edustavat maahan-
muuttajat, olivatpa nämä sitten opet-
tajia, oppilaita tai vanhempia.

Aktiivisesti vapaaehtoisena

Kontiolahti on Suomen ampumahiih-
don keskuspaikka. Ilpo Saarelainen on
puurtanut jo kuusi vuotta Kontiolah-
den Urheilijoiden puheenjohtajana.
Tämäkin on vapaaehtoistyötä, joka
vaatii paljon. Urheiluseura on iso. Ta-
lousarvio pyörii vuosittain sadoista tu-
hansista yli miljoonaan, kansainvälisistä
kisoista riippuen. Maailman cupit
ja MM-kisat työllistävät vapaaehtoisia
eniten. Suurissa kisoissa heitä voi olla
puolisen tuhatta. Tehtävään hän ei tul-
lut pappina, vaan ensisijaisesti rehto-
riuden kautta, sillä lukiolla ja urhei-
luseuralla on pitkä yhteistyöhistoria.

– Toki olen urheiluseurassa myös
pappi. Pidän usein kishartauksia jne.
Moraaliset ja urheilun etiikkaan liitty-
vät kysymykset ovat hyvin usein esil-

lä urheiluseurassakin ja niissä kysytään
”papin” näkemystä, kertoo Ilpo.

Vapaaehtoisten tärkeän työn arvostamisessa, heidän tukemisessaan ja
huomaamisessaan Ilpo näkee yhtäläi-
syyksiä kirkon ja urheiluseuran toimin-
nassa. Toisaalta erona on se, että urhei-
luseura toimii jatkuvasti suurella ta-
loudellisella riskillä. Kisabudjetti on
täysin sään armoilla, ja jos tulopuoli ei
toteudu, on vapaaehtoisen työpanok-
sen jälkeen lähdettävä lakki kourassa
pankkiin. On otettava todellinen vas-
tuu ja riski.

– Tällainen toiminta taitaa oikeas-
taan kysyä enemmän uskoa kuin seura-
kunnan riskitön tekeminen, naurah-
taa Ilpo.

Ilpo Saarelainen näkee hyvin mah-
dollisena, että tulevaisuudessa seura-
kunnissa - varsinkin tiukan paikan tul-
len - toimii enemmänkin vapaaehtoi-
sia myös papin tehtävissä ilman
palkkaa, muun leipätyön ohessa. ■

PALVELUTEHTÄVÄSSÄ

RIINA IMPIÖ

KIRKKOMUSIIKIN OPISKELIJA,
SIBELIUS-AKATEMIA, KUOPIO

Jo ensimmäisen opiskeluvuoteni aikana Oulun Konservatoriolla asetin itselleni tavoitteen: Haluan muusikkona toimia palvelijana. Tämä tavoite joutuu koetukselle erityisesti rippileireillä. Tunnen sisäisen ristiriidan siinä, että minun pitäisi Jumalan minulle antamilla lahjoilla säestää lauluja, joiden rytmi menee ”jalan alle”. Toisaalta ne asiat, joita itse pidän hyvinä, menevät monen nuoren kohdalla toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos. Loppuputentiin päntätään muutama tärkein asia. Toinen ristiriita syntyy tilanteesta, kun morsian soittaa minulle ja kysyy, osaanko soittaa Strato-variuksen The Final Countdownin. Miten voisin palvela kirkkoa ja kyseistä hääparia yhtä aikaa?

Raamatussa sanotaan: ”Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja.” (Kol.

”Tulevaisuuden
musiikkikasvatus on sekä
meidän kanttoriopiskelijoiden
että kanttoreiden, opettajien ja
vanhempien varassa.”

3:16) En kiistä, etteikö Nuoren seurakunnan veisukirjassa (NSV) olisi myös hyvää sisältöä. On totta, että lähes kaikissa NSV:n lauluissa on jokin hengellinen sanoma. Omaa luokkaansa ovat tietysti Tuu mun vaimoksein ynnä muut.

Miksi näitä lauluja ja yleensä gospelmusiikkia käytetään seurakunnissa? Suosituin perustelu on se, että nuorille kyseinen musiikkityyli on tutumpi kuin kirkon perinteinen tyyli. Tällaisen perustelun kuullessani tulee mieleeni kysymys: Mistä tämä musiikkityyli on tuttu? Väittäisin, että jostain ihan muualta kuin seurakunnan piirissä harjoitettavasta gospelmusiikista.

Savon Sanomien (12.9.2011) erään otsikon alta luin seuraavat sanat: ”Popmusiikin vihjailevat sanoitukset muuttuvat vuosi vuodelta rohkeammiksi.” Etsi joku poplaulu. Ota siitä sanat pois ja keksi itse uudet, hengelliset sanat. Eikö sen voisi sitten esittää kirkossa hengellisenä lauluna? Toinen vaihtoehto. Kirjoita hengellinen runo ja sävellä se poptyyllillä.

Laulu on valmis, ja yhtye esittää sen kirkossa nuorten messussa. Jalka naputtaa lattiaa ja sydän hakkaa. Rytmisi iskee tajuntaan ja värähtelee kehossa. Kuulijalla on sama fiilis kuin kotona mp3-soitinta kuunnellessa, silloin kun musiikin mukana virtaavat väkivalta, seksi ja kiro sanat. Vaikka kirkossa sanat ovatkin hengelliset, ovatko ne kuitenkin näiden tuntemusten ohella sivuseikka? Jos halutaan kuulla laulettua evankeliumia ja tuntea rauhaa, eikö rauhallisella ja perinteisellä musiikilla olisi suurempi vaikutus? Itselläni ainakin käy gospelmessun jälkeen niin, että sydän hakkaa kirkosta lähtiessä ja kotiin kävellessä on tyhjä olo.

Jokainen tietää kuinka hyvältä tuntuu, kun on saanut kuulla tai laulaa voimallisen virren Sun kätes, Herra, voimakkaan tai herkän Mun kanteleeni kauniimmin. Emmekö haluaisi jakaa riparilaisille vielä enemmän näiden kaltaisia rauhoittavia kokemuksia? Tulevaisuuden musiikkikasvatus on sekä meidän kanttoriopiskelijoiden että kanttoreiden, opettajien ja vanhempien varassa. Jokainen meistä tuntee sydämessään sen, mikä on oikein, mikä palvelee parhaiten Jumalaa, lähimmäistä ja seurakuntaa. Kukapa ei tahtoisi toimia niin, että olisi rakentamassa iloa ja rauhaa, eikä niin että toiminta tuhoaisi ja aiheuttaisi lisää levottomuutta tähän jo valmiiksi levottomaan maailmaan. ■

Kokemuksia kanttorin työstä Uudessakaupungissa

HENRI SARAMETSÄ

KANTTORI, UUDENKAUPUNGIN SEURAKUNTA

Olen ollut kirkastussunnuntaista lähtien virkavapaalla niin sanotun isäkuukauden vuoksi, ja keskiviikko 14.9. on päivä, jolloin palaan jälleen hoitamaan kanttorin virkaa ja työsuojeluvaltuutetun tehtäviä. Tässä yhteydessä haluan lämpimästi suositella perhevapaiden täysimääräistä hyödyntämistä!

Klo 7.00: Herään kännykän herätysääneen. Yleensä erillistä herätystä ei tarvita, sillä siitä pitävät huolen tyttäret **Hanne 6**, **Fiina 2** ja vajaan vuoden ikäinen **Liinu**. Juon kahvia ja selaan päivän lehden.

Klo 7.50: Vien Hannen esikouluun Myllymäen päiväkotiin, joka sijaitsee kaupungin keskustan tuntumassa puolentoista kilometrin päässä kodistamme.

Kokouksesta toiseen

Klo 8.00: Työpäivä alkaa Uudenkaupungin kirkossa vietettävällä aamuehtoollisella. Talvikaudella kerran kuussa järjestettävien aamumessujen tarkoituksena on seurakuntalaisten palvelemisen ohella toimia osaltaan työntekijöiden spiritualiteettia hoitavina kokoontumisina.

Klo 8.45: Seurakuntakeskuksen kahviossa on aamukahvit ja työpaikkako-

kous, jossa seurakunnassamme vallitsevan käytännön mukaisesti muistetaan pyöreitä vuosia täyttäneitä työntekijöitä sekä toivotetaan uudet työntekijät tervetulleeksi työyhteisöön. Työterveyshuollon edustaja on paikalla kertomassa toteutettavasta työhyvinvointikyselystä ja muista ajankohtaisista asioista kuten influenssarokotuksesta. Lisäksi tiedotetaan mm. työntekijöiden virkistyspäivästä.

Klo 10.00: Pappien ja kanttoreiden kokous, jonka oli tarkoitus alkaa jo kolme varttia sitten, alkaa seurakuntakeskuksen toisen kerroksen kirjasto-/kokoushuoneessa. Koska pappi ja kanttori muodostavat läheisen työparin monissa seurakunnan elämän ytimeen liittyvissä tilanteissa, on mielestäni tärkeää, että näiden ammattiryhmien edustajat istuutuvat silloin tällöin yhteisen pöydän ääreen. Keskustelua käydään tällä kertaa erityisesti jumalanpalveluselämään liittyvien kysymysten ympärillä. Uudenkaupungin seurakunta on nimittäin arkkihiippakunnassa yksi viidestä seurakunnasta, jotka ovat mukana kirkkohallituksen jumalanpalveluselämän kehittämishankkeessa vuosina 2011–2013.

Klo 11.10: Virastossa kanttoreiden työhuoneessa pidämme vastaavan kanttorin kanssa palaverin tuleviin työasioihin liittyen.

Klo 11.45: Otan viime viikolla sattuneen hirvieläinonnettomuuden vuoksi tilapäisesti ilman autoa olevan kappalaisen kyytiin ja suuntaamme kohti Lokalahtea. Matkaa Lokalahden kirkolle tulee kuusitoista kilometriä.

Klo 12.00: Lokalahdella työskente-

levien työkokous alkaa seurakuntakoti Paanulan takahuoneessa virkajouman nauttimisella. Monenlaiset tulevan syksyn toimintaan liittyvät asiat ja kysymykset saavat miltei pään pyörälle.

Klo 14.15: Lähdemme kappalaisen kanssa kohti kaupunkia. Käyn kotona syömässä ja haen Hannen päiväkodista. Tämän jälkeen minulla ei ole työtehtäviä ennen illan kuoroharjoitusta. Väliaika kuluu kuitenkin tällä kertaa oman ammattitaidon kehittämiseen.

”Suosittelen lämpimästi perhevapaiden täysimääräistä hyödyntämistä!”

Opiskelu pitää mielen virkeänä

Klo 15.10: Lähden ajamaan kohti Naantalia urkujensoiton ja urkuimprovisaation tunnille. Matkalla soitan pari työpuhelua.

Klo 16.00: Kari Vuolan ohjauksessa soitan Bachin C-duuri Toccataa sekä improvisaatioon liittyen kolme korailopohjaista tehtävää, jotka muodoltaan edustavat fugettaa, biciniumia ja vaapaamuotoista improvisaatiota.

Klo 18.00: Lähden ajamaan kohti Lokalahtea.

Klo 18.45: Saavun työhuoneelleni Lokalahdelle. Etsin kuoroharjoituksissa tarvittavat nuotit käsiini.

Riitta Myllymäki

Koska pappi ja kanttori muodostavat läheisen työparin, on mielestäni tärkeää, että näiden ammattiryhmien edustajat istuutuvat silloin tällöin yhteisen pöydän ääreen, sanoo Henri Sarametsä.

Klo 19.00: Lokalahden kirkkokuoron harjoitusten on määrä alkaa seurakuntakodin salissa. Kuorolaiset ovat halunneet juhlistaa harjoituskauden alkamista kahvitarjoilulla, mikä sopii minullekin hyvin, sillä iltapäiväkahvi on tänään jäänyt juomatta. Pidän äänenavauksen, jonka jälkeen harjoittellaan Varsinais-Suomen Kirkkomusiikkipiirin 9.10. Halikon kirkossa pidettävien seitsemänsien kirkkomusiikkijuhlien ohjelmaa. Aloitamme Robert Lowryn Matkaa teemme tiellä taivaan-teoksella, joka on vanhaa ohjelmistoa. Ehdimme vielä laulaa keväällä työn alle laitettua Bengt Johanssonin sävellystä Uudet taivaat, uuden maan. Kahvinjuonti on nielaissut ison osan tehokkaasta työajasta, eikä se laulamisen edellä ole äänenkäytön kannaltakaan erityisen suositeltavaa.

Klo 20.45: Harjoitukset päättyvät. Avaan kannettavan tietokoneen ja istun tovin työhuoneessani ajanvarausohjelman äärellä pyrkien saattamaan oman kalenterini yhteneväiseksi ohjelmaan ilmaantuneiden työtehtävien kanssa. Luen myös saapuneet sähköpostit.

Kaupunki ja seurakunta muutoksen pyörteissä

Uudenkaupungin kaupunki on kokenut viimeisten viiden vuosikymmenen aikana melkoisia muutoksia. Kun vuonna 1960 kaupungin väkiluku oli noin 4 500, niin 1980-luvun alussa se oli kolminkertaistunut noin 14 000 asukkaaseen. Nopeaan väestönkasvuun vaikuttivat 1960-luvulla suoritettut sataman ja liikenneyhteyksien kehittämishankkeet sekä makean raakaveden altaan patoaminen merestä, jotka mahdollistivat esimerkiksi Rikkihapon (nykyisin Yara), Esson nestekaasun täyttölaitoksen sekä Saab-Valmetin (nykyisin Valmet Automotive) tehtaiden sijoittumisen kaupunkiin. Tästä taas seurauksena oli voimakas asuntorakentaminen ja palveluiden kehittäminen.

Uusikaupunki on kasvanut myös kuntaliitosten myötä. Vuonna 1969 Uudenkaupungin maalaiskunta liitettiin kaupunkiin. Pyhämaan 1974, Lokalahden 1981 ja Kalannin 1993 liitosten myötä on muodostunut nykyinen Uudenkaupungin kaupunki ja Uudenkaupungin seurakuntayhtymä, joka päätettiin vuoden 2009 alusta lukien purkaa ja perustettiin uusi Uudenkaupungin seurakunta. Hallintorakenteeksi valittiin kappeliseurakuntamalli siten, että Uudenkaupungin seurakunta koostuu Kalannin, Lokalahden, Pyhämaan ja Uudenkaupungin(!) kappeliseurakunnista, jotka alueellisesti edustavat lakkautettuja seurakuntia. Kunkin kappeliseurakunnan toiminnasta vastaa kappalainen, ja hänen työnsä tukena toimii kappe-

lineuvosto. Esimiesasemaa kappelaisilla ei ole, vaan hallinto on organisoitu työaloittain niin, että kunkin työmuodon lähiesimiehenä toimii vastaava työntekijä. Tämä onkin ainoa järkevä ratkaisu tilanteessa, jossa kappelit ovat kooltaan hyvin erilaisia: pienestä noin 600 seurakuntalaisen Pyhämäasta noin 9 000 hengen kaupunkikappeliin. Jumalanpalveluksia toimitetaan käytännössä joka pyhä kaikissa kappeliseurakuntien kirkkoissa. Niiden alkamisajat on porrastettu siten, että sijaisten käyttö voidaan myös vapaiden viikonvaihteiden ja lomien aikana minimoida. Pappeja seurakunnassa työskentelee kaikkiaan kahdeksan, kanttoreita on kolme ja lisäksi seurakuntamuusikko.

Entisenä Lokalahden seurakunnan kanttorina virkapaikkani on Lokalahden kirkko ja vastuualueenani musiikkityö Lokalahdella. Rakennemuutoksen myötä työmäärä on kasvanut ja työtehtäviä osoitetaan paljon myös seurakunnan muilla alueilla, erityisesti kaupungissa, jossa toimituksia, hartauksia ja muuta toimintaa luonnollisesti on runsaammin. Erityisen hyvänä asiana pidän sitä, että muutosprosessin yhteydessä pienten seurakuntien osa-aikaisista kanttorin viroista on päästy eroon muuttamalla ne uudestaan seurakunnassa kokoaikaisiksi. Kanttorikollegio on voimavara, joka mahdollistaa sen, että toimintaa ja työtä voidaan suunnitella yhdessä ja yhteisten projektien toteuttaminen sujuu luontevasti. ■

Klo 21.15: Lähden ajamaan kotia kohti.

Klo 21.30: Koska sää on miltei myrskyinen, päätän ajaa auton talliin suoraan neulassateelta. Kotona Hanne on

jo käynyt yöpuulle. Fiina ja Liinu ovat vielä jalkeilla. Siemäilen vaimon keittämää iltateetä, katson tv-uutiset ja autan lapsia iltatoimissa.

Klo 22.45: Käyn nukkumaan. ■

Luottamusta mieheen tai naiseen

LEENA SIPOLA

PASTORI, LUOTTAMUSMIES, NURMIJÄRVEN SEURAKUNTA

leena.sipola@evl.fi

Harkinnanvarainen palkanosa on puhuttanut meitä seurakunnissa siitä asti, kun uusi palkkausjärjestelmä otettiin käyttöön. Niin on pitänytkin, sillä sitä on voitu maksaa jo syyskuusta 2009 alkaen.

Eräänä elokuisena päivänä pysähdyin liikennevaloihin odotamaan valojen vaihtumista. Jalkakäytävällä ohitseni kulki kesän rippikoululainen, joka tervehti minua iloisesti. Hän oli yksi niistä, jotka tarvitsivat selkeät rajat ja joiden kanssa kävimme keskustelua rippikoulun pelisäännöistä enemmän kuin muiden kanssa. Hyvin meillä sujui leirillä ja uskoakseni leiri oli hyvä kokemus hänelle. Tuo hymy sai hyvälle tuulelle. Miten helppoa se onkaan. Yksi hymy ja päivä on pelastettu. Hyvillä mielin menin kokoukseen kohtaamaan työkaverit.

Kuinka usein työpäivä alkaa hymylä, toisen ihmisen huomioimisella, sillä että osoitan, että toinen on tärkeä, tarpeellinen ja tervetullut työyhteisöön? Arvostammeko toistemme työtä? Onko meillä varaa arvostaa toistemme työtä?

Matteuksen evankeliumin 25. luvussa Jeesus kertoo miehestä, joka jätti omaisuutensa palvelijoidensa hoitoon, kun hän oli muuttamassa pois maasta.

Yhden talentin saanut pelkäsi ja kätki talentin maahan. Isäntä haukkuu häntä keltottomaksi ja laiskaksi. Palvelija ei arvostanut isäntää eikä antanut arvoa isännän hänelle antamalle tehtävälle. Hän ei halunnut ottaa elämässään riskejä eikä vastuuta.

Seurakunnassa meillä on monia eri tehtäviä, joihin tarvitsemme erilaisia talentteja, taitoja, kykyjä ja ominaisuuksia, erilaista koulutusta. Voimmeko me kirkkona ja seurakuntina kätkeä maahan ne kyvyt ja talentit, joita kirkon työntekijöillä on? Uskallammeko antaa arvoa niille kyvyille, joita meillä työyhteisössä on?

Tiedätkö sinä, mitä kaikkea työkaiverisi osaavat? Miten he ovat koulutautuneet? Monta kertaa voi olla helppompaa kutsua ulkopuolinen vieraileva asiantuntija tilaisuuteen kuin arvostaa kokemusta ja osaamista omien työkaaverien keskuudessa.

HAVA – harkinnasta toteutukseen

HAVA, harkinnanvarainen palkanosa, on puhuttanut meitä seurakunnissa sii-

tä asti, kun uusi palkkausjärjestelmä otettiin käyttöön. Niin on pitänytkin, sillä sopimusten mukaan sitä olisi voitu maksaa jo syyskuusta 2009 alkaen. Vain muutamassa seurakunnassa HAVA on otettu käyttöön. Vaikka työnantaja ja työntekijäpuoli ovat yksimielisiä siitä, että HAVA on olennainen osa kirkon yleistä palkkausjärjestelmää, läheskään kaikissa seurakunnissa ei ole tehty vielä mitään sen eteen, että edes keskusteltaisiin HAVA:n käyttöönotosta.

Ennakkoluulot uutta järjestelmää kohtaan ovat suuret. Ammatinhallinnan arvioiminen kuulostaa epäluottamuslauseelta, työn tuloksellisuuden ja laadun mittaaminen hengellisessä työssä mahdottomalta ja toimintaympäristön hallinnan arvioiminen sosiaalisten taitojemme kyseenalaistamiselta. Muutos tuo stressiä, se nostaa esiin pelot ja epäilykset, kateuden ja pelon epätasa-arvoisesta kohtelusta. Entisten palkkaluokkien aikana palkkaus oli avointa, samasta työstä sai saman palkan. Nyt meiltä odotetaan taitoa neuvotella, ha-

Neuvottelutaito oli yksi teema syksyn luottamusmieskoulutuksessa.

lua kiinnostua, perehtyä ja paneutua myös palkkausasioihin. Tehtävänkuvauksen laatiminen edellyttää suunnitelmallisuutta ja tavoitteellisuutta. Esi miehiltä edellytetään entistä enemmän paneutumista esimiehenä olemiseen ja henkilöjohtamiseen.

Rippileirillä mietimme nuorten kanssa, mitä vahvuuksia heillä on. HAVA on yksi mahdollisuus löytää työntekijöitten vahvuudet, talentit, kyvyt ja erityisosaaminen ja ohjata ne yhteiseksi hyväksi seurakunnan käyttöön. Pelko työntekijöitten eriarvoisesta kohtelusta nousee esille HAVA:sta puhuttaessa. Onko se minulta pois, jos toisen erityisosaamista arvostetaan ja palkitaan?

HAVA:n käyttöönotto on myös työnantajan etu. Motivoituneet, työhönsä paneutuneet ja itseään ja työtään tavoitteellisesti kehittämään pyrkivät työn-

tekijät ovat hyvää mainosta kirkolle. Uuden palkkausjärjestelmän vain osittainen käyttöönotto tuo epävarmuutta seurakuntiin ja eri seurakuntien työntekijät ovat eriarvoisessa asemassa toisiinsa nähden.

Meitä luottamusmiehiä on koulutettu HAVA:n osalta ainakin toista vuotta. Uusi palkkausjärjestelmä on todellisuutta ja HAVA on yksi osa sitä. Meidän kaikkien etu on, että se otetaan kokonaisuudessaan käyttöön. HAVA:n arviointikriteerien määrittäminen vie aikaa, ja se on hyvä tehdä huolella yhteistyössä työnantajan ja työntekijöitten kesken. Vain siten voidaan tulla lopputulokseen, joka on kaikkia osapuolia tyydyttävä.

Meistä kaikista voi tulla niitä, jotka hyvän palvelijan tavoin käyttävät saamansa lahjat ja kyvyt yhteiseksi hyväksi seurakunnan työssä. ■

**”Pelko
työntekijöitten
eriarvoisesta
kohtelusta nousee
esille HAVA:sta
puhuttaessa.”**

Den diskuterande teologins styrka på webben

HANNU MAJAMÄKI

PROJEKTCHEF (ANDLIGT LIV PÅ WEBBEN),

KYRKANS INFORMATIONCENTRAL

ULLA OINONEN

PROJEKTSEKRETERARE,

KYRKANS INFORMATIONCENTRAL

De sociala medierna skapar en ny möjlighet att ta plats på människors vardagsagenda. En agenda där kyrkan kanske inte har syns eller där endast den bild av kyrkan som de traditionella medierna förmedlat har dominerat. De sociala medierna innebär en ny utmaning för institutionerna, bland annat kyrkan, att föra fram sina budskap.

Kan man på webben definiera vem som lär vem och hur? Kan kyrkan komma in som lärare på diskussionsspaltarna? Hur kan kyrkan leva i en sådan miljö? Det är önskvärt att varje församlingsmedlem använder sin röst, men går det att kontrollera dessa röster? Nätet utmanar oss att diskutera och motivera det stabila och det föränderliga i läran.

Kyrkans traditionella svar möter oftast inte de frågor människor har i dag på ett tillräckligt tillfredsställande sätt. När man citerar katekesen, läran och lagen går svaret ofta förbi, och människan och hennes fråga möts inte i den situation där frågan ställs. Det kan leda till uppfattningen att kyrkan inte lyssnar till människan och då uppstår ingen dialog. I den kyrkliga debatten har egna tolkningar och åsikter vanligtvis inte varit offentliga. De sociala medierna fungerar emellertid just så att egna åsikter uttrycks offentligt. Det

är själva styrkan i de sociala medierna. De nya ateisternas styrka är friheten att kraftigt uttrycka sin egen åsikt.

Webbens styrka är människor och erfarenheter, inte fakta, sanning eller officiella uttalanden. Genom eget socialt handlande uttrycker man åsikter, önskningar eller aggressioner, kanske oftare än genom skrivelser. Människan och det mänskliga framhäv och då framhäv också sökandet efter Gud och längtan efter det Heliga.

Vinden blåser vart den vill

Teologiskt kan man tänka sig att webben är den heliga Andens område. Oförutsebar, påverkar människor, talar många språk. Kan treenighetsläran hjälpa oss förstå att man hittar och upplever helighet på nätet? Upplevelsen av det heliga kan inte begränsas till en viss miljö eller till en specifik plats i den miljön. Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men du

vet inte varifrån den kommer eller vart den far. (Joh. 3:8)

I öppenheten på nätet möter användarna oundvikligen olika religioner och religionerna möter varandra. Detta innebär att också en vanlig webbanvändare blir tvungen att definiera sig själv i en mångreligiös miljö. Webbanvändaren blir tvungen att leva i en mångreligiös miljö också utanför webben. Men på nätet är tröskeln till interaktion lägre. I bästa fall innebär det här äkta möten i stället för att man odlar stereotypier. Leder det till synkretism? Hur fungerar kyrkan i den här miljön? Kyrkan måste åtminstone förstå denna omställning.

Kontroll?

Vem som helst kan producera innehåll på nätet. Detta är i princip tillgängliga för alla webbanvändare. Nätet i sig frågar inte efter en viss utbildning, ställning, tillförlitlighet och kompetens hos den som producerar innehållet, utan ansvaret ligger hos användaren. På webben får man självfallet inte publicera material som är förbjudet i lag, men i ett nät utan gränser och hemland är också detta möjligt. För kyrkan är det utmanande att vem som helst kan lyfta fram sina egna teologiska synpunkter och uppfattningar eller varför inte lägga ut andaktsmaterial. Förutsätter detta kontroll?

Samtidigt öppnar det för en stor rikedom genom förening av tolkningar, nya tankar, fräscha åsikter eller kulturer. Möjligheterna är oändliga. Ändå behövs också den röst som bidrar med perspektiv, sakkunskap, tolerans och kritik. Vad innebär detta för teologin? Möjliggör det dialog?

På webben skyr man institutionella auktoriteter. Det går inte att motivera sitt budskap med institutionens ställning eller personens ställning i institutionen. Visserligen finns det auktoriteter också på webben, men det är svårt att motivera makt med ställning eller historia. Makten finns i stället i det ständiga ifrågasättandet, i kritiken och granskningen. Auktoriteten baserar sig på vad man tidigare har sagt eller gjort och hur det har tagits emot och påverkat webben eller världen i övrigt. Kyrkan är emellertid också en hierarkisk institution där auktoriteten är definie-

”Nätet utmanar oss att diskutera och motivera det stabila och det föränderliga i läran.”

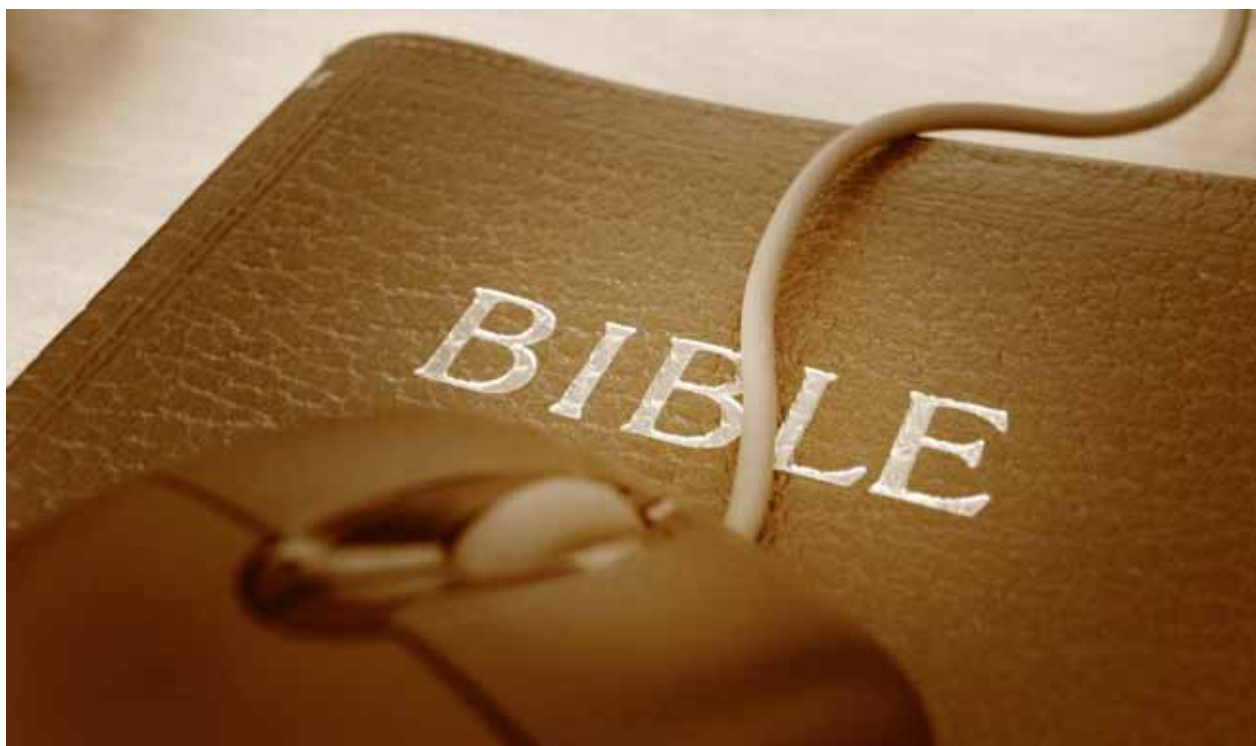
rad. Hur kan dessa världar mötas? Också dessa begrepp omtolkas. Vad är auktoritet, vad är lojalitet?

I takt med att allting blir öppnare tack vare nätet blir makten svårare att kontrollera, missförhållanden avslöjas, alla har tillgång till information och gammal information är lättare att komma åt. Människor kan inte längre styras genom stillatigande; ofta är ti-gandet också det kraftigaste inlägget på webben.

Påskyndat av webben sker just nu en kulturell omvandling som är större än själva webben. Den märks först på webben och webben är en effektiv

kanal för förändringen. Den kulturella omvandlingen sker också i kyrkan och nätet spelar en avgörande roll. Nätet stöder sådana verksamhetsformer som kyrkan inte har varit van vid. Hur kan kyrkans förvaltning känna igen och analysera förändringarna? Kan kyrkan understöda och styra dem? För kyrkan är det livsviktigt att följa utvecklingen och vara en del av den. ■

Artikeln har sammanställts av **Ulla Oinonen** och **Hannu Majamäki** utgående från en mellanrapport av arbetsgruppen för webb och teologi som tillsatts av Kyrkostyrelsens ämbetskollegium.

Webbens styrka är människor och erfarenheter, inte fakta, sanning eller officiella uttalanden. Genom eget socialt handlande uttrycker man åsikter, önskningar eller aggressioner, kanske oftare än genom skrivelser.

Rippileirin lyhentäminen on lyhytnäköistä ja nakertaa seurakunnan omaa tulevaisuutta.

Rippikoulun tulevaisuus on leireissä ja aikuisten kohtaamisessa

JARMO KOKKONEN

TM, VTM, RIPPIKOULUN TYÖALASIHTTEERI, KIRKKOHALLITUS

Rippikoulusuunnitelma 2001 Elämä – Usko – Rukous täyttää 10 vuotta. Vuosituhannen vaihteen rippikoulu-uudistus onnistui, ja rippikoulu on pitänyt suhteellisen hyvin pintansa muuttuvassa ajassa. 2010-luku tuo kuitenkin yhä kiperämpiä haasteita.

Rippikoulua pidetään kirkon menestystuotteena. Edelleen enemmän kuin neljä viidestä nuoresta käy rippikoulun. Nuorten ja heidän vanhempiensa palaute on hyvin positiivista. Rippikoulussa kirkko tavoittaa monia sellaisia nuoria ja perheitä, joiden yhteys kirkkoon ja uskontoon on löyhä.

Rippikoulu tarjoaa mahdollisuuden oman itsenäistymisen ja vanhemmistä irtioton jäsentämiselle. Vain pienelle osalle nuorista uskonnolliset motiivit ovat tärkeitä syitä rippikouluun osallistumiselle. Toisaalta nuoret kokevat juuri uskonnollisessa mielessä saavansa enemmän kuin odottivat. Nuorten omat odotukset liittyvät tyypillisesti uusiin kavereihin ja siihen, että ”riparilla olisi hauskaa”.

Rippikouluun osallistuu täsmälleen yhtä paljon tyttöjä ja poikia. Sen jälkeen ilmeisesti vain hautaan siunaaminen on yhtä ”tasapuolinen”, esimerkiksi isosista kaksi kolmesta on (lukiolais) tyttöjä. Suuren yleisen silmissä sukupuolen ja seksuaalisuuden käsittely on kirkossa vaikeaa. Kuitenkin rippikoulu on ainoa kattava instituutio, jossa nuorilähtöisesti ja aikuisjohtoisesti tytöt ja pojat voivat yhteisöllisesti käsitellä näitä kysymyksiä. Esimerkiksi koululuokka ei useinkaan ole riittävän turvallinen ympäristö tunteiden, pelkojen ja toiveiden sanoittamiselle.

Yhä vaativampaa työtä

Sekä hyvinvointi että pahoinvointi kasvautuvat maassamme yhä selvemmin. Tavallisessa ripariryhmässä kohdataan oppimisvaikeuksia, anoreksiaa, masennusta, yksinäisyyttä, lääkkeiden ja päihteiden käyttöä, toisaalta myös ylikiltejä ja kaikelta suojeltuja nuoria. 25 nuoren ryhmässä on 11 nuorta, joiden vanhemmat eivät tiedä, missä nuori on viikonloppuisin. Se mikä yhdeksänkymmentäluvulla oli erityisnuorisotyötä, on nyt nuorisotyön arkea. Polarisatio näkyy kulttuurin kärjistyminä, esimerkiksi evoluution ja luomiskertomuksen mielessä yhdistäminen on aikaisempaa vaikeampi ajatus nuorille. Kaikkialle ulottuva julkisuus ruokkii vastakkainasettelua ja kärjistämistä.

Kirjava oppilasaines asettaa rippikoulun opettajille yhä suurempia vaatimuksia. Kotien uskonnollisen kasvatuksen ohentuessa myös nuorten tie-

”Rippikoulun käymättömiä aikuisia on maassamme enemmän kuin koskaan.”

dot ja kokemukset kristillisestä uskosta ovat ohentuneet. Uhkakuvia rippikoululla siis riittää. Ruotsissa rippikoulun tavoittavuus oli kahdeksankymmentäluvun alussa Suomen tasoa. Tällä hetkellä keskiarvo on 30 prosentin tuntumassa.

Miten rippikoulua tulisi edelleen kehittää? Kahdella tekijällä lienee tulevaisuudessa yhä suurempi merkitys: leirielämällä ja aikuisrippikoulun kehittämisellä.

Leirejä ei saisi lyhentää

Tutkimusten mukaan uskonnollisuudessa tapahtuvat myönteiset muutokset ovat sitä todennäköisempiä, mitä pidempi leirijakso on. Intensiivisellä leirijaksolla saavutetaan enemmän kuin vaikkapa vuoden kestäväällä koulu- muotoisella opetuksella. Leirit tarjoavat yhteisöllisyyttä, hiljentymistä, erilaisuuden hyväksymistä, itsenäistymisen ja onnistumisen kokemuksia sekä Pyhän läsnäoloa. Leirillä yhdessä elämisessä toteutuu myös yhteisön kantava voima: eri tavoin oireilevat nuoret saavat uusia voimia ja toivoa kannustavasta ja kunnioittavasta ilmapiiristä.

Teologisesti leirityksen olemus on olemisen teologiaa. Ohjelmaa ja vapaa-aikaa tehdään yhdessä. Tekemisen ohella aikaa jää myös oleiluun, leppä-

miseen, ihmettelyyn ja nuorille tärkeään häröilyyn. Turvallinen yhteisö, jossa ”pelkkä” oleminen riittää on nykylapselle ja -nuorelle kaivattu kokemus. Seurakunnassa ei tarvitse päteä. Tämä on aitoa vastakulttuuria.

Kuitenkin turvallisuuteen on panostettava lainsäätäjän edellyttämällä tavalla, leiripäivärahat on maksettava, nuorten ja perheiden vaatimustaso on kasvanut ja osa työntekijöistä kokee viikon leirin pitkänä ja raskaana. Osassa seurakuntia kesästä loppuvat viikot ja leirikeskuksista vuodepaikat. Paikoin leirien lyhentäminen nähdään mielekkäänä tapana säästää. Tämä on lyhennäköistä toimintaa, nämä seurakunnat nakertavat omaa tulevaisuuttaan.

Aikuiset oppijat on otettava todesta

Rippikoulun käymättömiä aikuisia on maassamme enemmän kuin koskaan. Aikuisrippikoulun kehittäminen ja siihen panostaminen on kuitenkin jäänyt nuorten riparien jalkoihin. Toteutukset ovat kirjavia ja vastuunjaot työntekijöiden välillä usein epäselviä. Helposti mennään siitä, mistä rima on matalin. Kuitenkin aikuinen oppija tarjoaa monia mahdollisuuksia mielekkääseen kohtaamiseen ja kristillisen uskon perusteiden käsittelyyn. Aina ei ole kysymys kummiudesta tai avioliitosta, yhä enemmän on heitä, jotka etsivät elämänsä suuntaa ja ovat kiinnostuneita kristillisestä elämäntulkinnasta.

Aikuisrippikoulun tueksi kirkkohallitus on tuottamassa verkkomateriaalia ja täsmäkoulutusta. Muutamisessa seurakunnissa on hyviä kokemuksia aikuisille suunnatuista ”rippikoulun kertauskursseista.” Leirielämä ei ole vain nuorten juttu, esimerkiksi nuoret aikuiset palaavat mielellään leiritunnelmiin 10 vuotta oman riparin jälkeen. Seurakuntien haasteena on tarjota näitä mahdollisuuksia rohkeasti ja kohdata aikuinen ihminen tasavertaisena keskustelukumppanina. ■

Slummien pappi rakastaa lapsia

SARI LEHTELÄ
LÄHETYSTYÖNTEKIJÄ,
SUOMEN LÄHETYSSEURA

**Thaimaan evankelis-luterilaisen kirkon pastori Chanda Saiyotha tekee työtä Bangkokin suurimmassa slummis-
sa Khlongtoeyssa, jossa asuu puolisen miljoonaa ihmistä. Chanda Saiyotha haluaa tarjota slummien lapsille mahdollisuuden toisenlaiseen elämään kuin heidän vanhemmillaan on ollut.**

Kaikissa tämän alueen perheissä on isoja ongelmia, kuten huumeita ja rikkiäisiä perhesuhteita. Lapsista ei jakseta pitää huolta. Kun tapaan vanhempia ja kysyn, saako lapsi tulla kirkon kerhoon, he yleensä antavat luvan. He myös arvostavat kirkon työtä, vaikkeivät itse käy kirkossa”, Chanda kertoo.

Immanuelin seurakunta aloitti työn slummissa kymmenen vuotta sitten, ja Chanda Saiyotha on toiminut siellä opintojensa ohessa jo kuusi vuotta. Nykyisin seurakunnan työ keskittyy juuri slummiin ja erityisesti sen lapsiin. Seurakunta onkin varsinainen lasten kirkko; pihalla leikkii päivittäin joukko kirkon lastentarhan lapsia.

Kun Chanda Saiyotha ensimmäisen kerran meni slummiin, hänestä tuntui kamalalta.

-Siellä haisi ja oli likaista, lapset olivat töykeitä. Mutta Jumala on muuttanut asenteeni. Nyt olen onnellinen, että saan mennä sinne. Ihmiset tunte-

vat minut ja tervehtivät iloisesti, kun menen sinne.

Viulukoulun kautta hyvään elämään

Immanuelin kirkon yläkerran huone on täynnä pieniä viulukoteloita. Seurakunnan viulukoulussa soittaa 60 lasta. Viulunsoiton opetus on ilmaista, mikä avaa musiikin maailman myös köyhille. Suomen Lähetysseuran **Susanna Mäki** (ent. Kettunen) toimi viulukoulun toisena opettajana 2006–2010.

Lisäksi lapset opettelevat englantia, maalaavat, tanssivat ja perehtyvät tietokoneisiin sekä viihtyvät ja leikkivät monissa muissa kerhoissa. Yhteensä toiminnassa on mukana 150 lasta. Chandan tukena on joukko vapaaehtoisia. Tavoitteena on, että lapset itse kehittävät toimintaa.

Chanda Saiyothasta on tärkeää, että lapset saavat onnistumisen kokemuksia, joita juhliitaan yhdessä. Viime vuonna viulukoulun oppilaat pääsivät Thaimaan televisioon Rakastan taidetta -ohjelmaan. Yksi viulukoulun oppilaista on päässyt jatkamaan viuluopin-
tojaan yliopistoon asti. Pojan koko elämä on muuttunut, ja hän innoittaa esimerkiksi muitakin yrittämään.

-Slummilasten ainoa mahdollisuus päästä kiinni hyvään elämään on koulutus. Se saa heidät näkemään, että huumeet tarjoavat vain valhetta. Toivon, että he ymmärtävät Jumalan olevan kaiken hyvän takana ja että hän haluaa jokaiselle hyvää.

Kirkon lapsilähtöinen toiminta vetää mukaansa lapsia ja joskus myös heidän vanhempiaan. Chandan mukaan vanhemmat eivät kuitenkaan yleensä pidä siitä, että lapsi haluaa ottaa kasteen ja liittyä seurakuntaan. Vuosittain noin viisi lasta kastetaan.

”Slummilasten ainoa mahdollisuus päästä kiinni hyvään elämään on koulutus.”

-Vanhemmat pelkäävät, että kaste vieraannuttaa lapsen perheestä. He haluavat pitää kiinni edes niistä hauraista siteistä, mitä perheessä on. Jotkut eivät voi sietää, että jokin ulkomaalainen asia, kuten kristinusko, vaikuttaa heidän lapsiinsa.

Viisi uutta pappia

Chanda Saiyothan viiden vuoden opiskelu Lähetysseuran tukemassa luterilaisessa seminaarissa palkittiin, kun hänet vihittiin papiksi Thaimaan evankelisluterilaisen kirkon 35-vuotisjuhlan yhteydessä maaliskuussa 2011. Juhlassa vihittiin kaikkiaan viisi uutta pappia, mikä on kirkon historian suurin pappisvihkimys

Suomen Lähetysseura toimii yhteistyössä vuonna 1994 perustetun Thaimaan evankelisluterilaisen kirkon kanssa. Sillä on 19 seurakuntaa ja 3 400 jäsentä. Alusta asti lähetystyö Thaimaassa on tähdännyt seurakuntien perustamiseen ja evankeliumin levittämiseen. ■

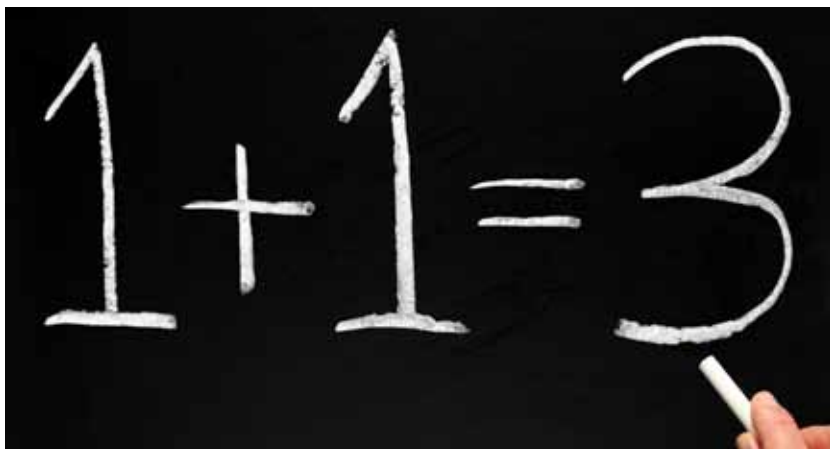
"Minulle ei ole tärkeää asema ja arvostus, vaan se että opin palvelemaan Jumalaa niin, että Kristuksen kirkko kasvaa", sanoo Chanda Saiyotha. Kuvassa hän on työalueellaan slummissa. Muk-tyttö on viulukoulun oppilas.

Syntymäpäiväsattumia

PAPIT JA MUUT seurakunnan työntekijät käyvät onnitelukäynneillä merkkipäiviään viettävien luona. Kerran Salossa porhalsin erääseen omakotitaloon mopedilla. Päästyäni satulasta maahan riensi luokseni nuorehko mies näyttäen kädellään stop-merkkiä ja sanoi: ”Teillä ei ole tänne mitään asiaa.” Änkytin ihmeissäni. Kun sisälle ei päästetty, menin naapurin ja pyysin, että antakaa tämä kirja naapurin vanhukselle. Viikkoa myöhemmin sain kirjeen, jossa pyydettiin anteeksi. Asia selvisi. Joku valokuvaaja oli seurannut lehdestä pyöreitä vuosia täyttävien nimiä ja porhaltanut syntymäpäivänä ottamaan kuvia. Jäljestäpäin tulivat kuvat kovan laskun kera. Tieto tällaisesta kulkevaisesta valokuvaajasta oli kiertänyt pitkin kaupunkia, ja se oli saavuttanut onniteltavan kohteeni. Nykyisin ei enää aikoihin ole julkaistu paikallislehdissä vuosia täyttävien ihmisten nimiä.

SALOSSA MINULLA SAATTOI olla useampiakin onnitelukäyntejä yhtenä päivänä. Niinpä erään kerran olivat vuosimäärät menneet sekaisin 70 ja 80 kohdalla. Jälkimmäiseltä onniteltavalta tuli kaunis kiitos käynnistä. Sekaannus selvisi minulle, kun ensimmäisestä paikasta tuli ystävällinen kehoitus mennä alakouluun laskentoa opettelemaan.

KOVIN MYÖHÄÄNKÄÄN EI kannata mennä onnittelemaan, ei ainakaan pimeässä. Kun kerran kolkutin ovea syyspimeällä, sisältä kuului miesääni: ”Kuka siellä?” ”No, pappi, tulisin onnit-

”Sekaannus selvisi minulle, kun ensimmäisestä paikasta tuli ystävällinen kehoitus mennä alakouluun laskentoa opettelemaan.”

telemaan”, vastasin. ”En usko, olet susilammasten vaatteissa.” Päätin sitten päivän valossa mennä onnittelemaan. Minulle kerrottiin kauhutarinaa möreästä äänestä, joka pimeällä väitti olevansa pappi. ”Joo, ei kannata pimeällä avata ovea, ties mikä kulkuri papin äänellä yrittää sisälle.” Kuukausia myöhemmin kuulin tätä kauhutarinaa kerottavan Salossa. Kannattaa siis pitää ovet viisusti lukossa, ainakin yksinäisen.

ERÄÄN KERRAN ISTUIN peräkamariissa kahvitellen, veisaten ja jutellen päivänsankarin kanssa. Pois lähtiessäni löysin karvalakkini eteisen lattialta neljänä viitenä kappaleena. Terrierillä oli ollut hauskaa. ”Pastori ei nyt her-

mostu, hoidamme asiat kuntoon”, sanoi päivänsankari ja keräsi lakkini kappaleet talteen. Kuukausien päästä kuulin iloisen äänen takanani: ”Karvalakkinne on kunnostettu.” Keväisessä säässä panin lakin päähäni. Saloon torilla tuli tuttava vastaan ja ensi töikseen päästi rämäkän naurun. ”Onpas sinulla muodikas päähine. Etulippa on takana ja korvanpäällinen edessä.” Nappasin päähineen päästäni ja saman tien roskikseen. Harmittaa, kun en ottanut sitä muuttokuormaani Ypäjälle 1972, sillä ainakin Ypäjän musiikkiteatterissa sillä olisi ollut käyttöä. ■

RISTO AHTI
KIRKKOHERRA, YPÄJÄ

SANOISTA TÄYTYY TULLA TEKOJA

MALIN LINDBLOM

LÄHETYSTYÖNTEKIJÄ,
SUOMEN LÄHETYSSEURA, ISRAEL

Rune Lindblom

Autokoulunopettajamme ajaa meidät takaisin autokoululle ajokokeen jälkeen. Hän ajaa ylinopeutta, pitää ainoastaan toisella kädellä ratista kiinni ja kertoo samalla, miten hän on ajanut moottoripyörällä Tel Avivista Jerusalemiin 18 minuutissa. Mitä? Se matkahan kestää vähintään 40 minuuttia.

Missä on se mies, joka koko aamupäivän on hokenut meille ”pidä molemmat kädet ratissa”, ”älä aja niin kovaa”, ”teillä on aivan liian paljon huonoja tapoja”. En voinut olla ajattelematta sanontaa ”älä tee niin kuin minä teen, vaan niin kuin minä opetan”.

Autokoulun opettajan kohdalla oletin, että teot ja sanat jotenkin kohtaisivat, että se mitä hän meille opettaa vaikuttaisi myös hänen omaan ajotyyliinsä, mutta ei. Ei ainakaan Lähi-idässä. Samaa odotetaan meiltä papeilta, että sanat eivät ole tyhjiä, vaan johtavat tekoihin.

Jerusalemmissä olen ajatellut tätä enemmän kuin Suomessa. Mihin meidän sanamme johtavat? Onko meillä vain hienoja sanoja saarnatessa vai myös tekoja arjessa? Täällä joutuu kohtaamaan kurjuutta eri laajuudessa kuin Suomessa. Mitä aion esimerkiksi tehdä sille asialle, että meidän kadulla asuu kodittomia? Heitä näkee illalla nukumassa ja aamulla peseytymässä leikkipuiston vesipisteellä.

Sekä Suomessa että täällä voi toki olla näkemättä. Seurakuntapappi voi olla näkemättä kyyneleitä seura-

kuntalaisen silmissä, lapsen tai nuoren avunhuutoa kotiolosuhteiden takia, köyhyyttä, perheväkivaltaa – joskus on helpompi olla näkemättä ja sekaantumatta asioihin.

Täällä voi valita, millä kaduilla kulkee, jos haluaa nähdä juutalaisen Jerusalemin tai arabialaisen Jerusalemin. Toiset haluavat nähdä vain toisen, eivät molempia. Voi sulkea silmänsä ja yrittää olla näkemättä nälkäänäkeviä uskonnollisia juutalaisia, jotka mustissa takeissaan tonkivat roskiksia. Nälkä näkyy heidän kasvoillaan, mutta he yrittävät etsiä syötävää huomiota herättämättä. Voi sulkea silmänsä siltä todellisuudelta, missä monet palestiinalaiset elävät, palestiinalaisalueita ja Israelia toisistaan erottavan muurin takana – köyhyydessä, työttömyydessä ja toivottomuudessa.

”Teologilla voi olla tahraamaton mustavalkoinen teologia, mutta vasta kohdatessaan seurakunnan hänestä tulee pappi.”

Voi toki valita, ettei näe, tai sitten nähdä. Kun näkee, se vaikuttaa meihin. Se vaikuttaa meihin ihmisiin, haastaa arvomaailmamme ja kirjoittaa teologiamme uudelleen. Se voi tehdä kipeää, mutta se on ainoa tie. Ainoa tie kasvaa ihmisenä, kristittyinä ja pappina. Teologilla voi olla tahraamaton mustavalkoinen teologia, mutta vasta kohdatessaan seurakunnan hänestä tulee pappi. Pappi on se, joka näkee ja tekee ja joka ei pelkää kasvukipuja. Vasta silloin hänen teologiansa on käyttökelpoista, kun se on kohdannut oikean elämän. Silloin sanat ja teot voivat myös kohdata toisensa. ■

27.11.

KUNINKAASI TULEE NÖYRÄNÄ

1. ADVENTTISUNNUNTAI

Liturginen väri: valkoinen

Lk. 19:28–40

Virret: 2, 726, 3, 1 (evangeliumin yhteydessä),
15 (uskontunnustuksen jälkeen), 6, 9, 4: 1, 8, 9

Muuta musiikkia: Riennä, Siion (Cant I), Adventtilaulu (TM 108, JA 145), Laulakaa, Portit aukaiskaa (JA 12, Car 1), Tehkää korkeiksi portit (Gören portarna höga): Wennerberg (S), Katso, minä seison ovella ja kolkutan (Cant IV, 214)

Karibu, Yesu Kristo! Tervetuloa, Jeesus Kristus!

KATI KEMPPAINEN

Opetuslapset joutuvat hurmoksiin saattaessaan Jeesusta Jerusalemiin. Näky on häiritsevä, mahdollisesti myötähäpeää herättävä, koska fariseukset koettavat saada Jeesusta hillitsemään riehakasta joukkoaan. Jeesuksen vastaus osoittaa, että häntä ei speктаakkeli haittaa ollenkaan.

Länsimaisen lähetystyön muodossa Afrikkaan saapunut kristinuskon tulkinta ei ole koskaan kyennyt oikein sulattamaan niitä erilaisia hengellisiä ja emotionaalisia liikutuksia, joita afrikkalaiset kristityt mielellään kokisivat kirkossa. Tässä on ollut yksi syy siihen, miksi viime vuosikymmenien aikana Afrikan mantereella on syntynyt kymmeniätuhansia historiallisista kirkoista riippumattomia kirkkokuntia. Kirkon pitäisi saada olla paikka, jossa voi tanssia, laulaa, ylistää, puhua kielillä, profetoida, rukoilla, vapista, itkeä ja nauraa. Lähetystyöntekijät taisivat näihin ilmiöihin törmätessään toimia kuten kertomuksen fariseukset; koettivat saada niitä loppumaan - ja saivatkin. Seurauksena siten oli, että alkoi syntyä paikkoja, tiloja ja tilanteita, joissa kukaan ei ollut kertomassa, että moiset tuntemukset olisivat epäraamatullisia tai epäterveitä.

Palmusunnuntain sanoma on Jeesuksen saapuminen ja se, kuinka hänet vastaanotetaan. Jeesus aiheuttaa hämminkiä tullessaan, eikä hän olekaan kaikkialle tervetullut. Tila, jonka hänelle tarjoamme, on joskus tuskastuttavan ahdas. Jeesus ei sopinut siihen muottiin, jonka lähetystyöntekijät aikoinaan afrikkalaisille kristityille tarjosivat.

Katuravintolan muovipöydän päässä ruokaa odottelee entinen poliisi, Mzee Mushi. Valppaan oloinen ja hyvävointinen eläkeläinen aistii seuralaistensa tarpeet nopeammin kuin tarjoilijat, ja kantaa pöytään milloin suolapurkin, milloin serviettejä. Tästä miehestä huokuu pyyteetön lähimmäisen palveleminen. Nykyään Mushi pyörittää muun muassa toimistotarvikekauppaa ja majoituspalveluja. Vähäiset voittonsa hän kanavoi Mwamitumain seurakunnan rakennustoimikunnan puheenjohtajana uuden ja räjähdysmäisesti kasvavan seurakunnan rakennushankkeisiin.

Mwamitumaihin on Maswasta tunnin ajomatka kuivana aikana, jolloin tiet ovat hyvässä kunnossa. Kuluneen vuoden aikana kulkemista on hankaloittanut alueen ainoan valkoihoisen, lähetystyöntekijäpastorin jääminen eläkkeelle. Pois lähti hänen lisäksi myös auto. Mushi ystävineen on vieraillut Mwamitumaissa nyt oma-aloitteisesti. Lähin bussipysäkki on kymmenen kilometrin päässä, loppumatka tehdään jalan. ”Jumala yksin on tämän kaiken takana”, Mushi kommentoi ihmettelyäni siitä, miten joku on valmis tekemään toisten eteen niin paljon.

”Palmusunnuntain sanoma on
Jeesuksen saapuminen ja se,
kuinka hänet vastaanotetaan.”

Sunnuntaiaamu valkenee Mwamitumaissa, joka on Maswaa vielä paljon pienempi ja vielä paljon kauempana mistään. Viisi vuotta sitten alueella oli kolme luterilaista kristittyä, jotka kokoontuivat evankelistan johdolla puun varjossa. ”Suureksi harmiksi joku on nyt kaatanut puun”, Mushi pahoittelee, kun vierailemme seurakunnan syntysijoilla. Kivenheiton päässä kohoaa Mwamitumain Upendo-seurakunnan kirkko, jossa pian jo veisaamme yhdessä 400 seurakuntalaisen kanssa. Moni vielä kantaa oman tuolin mukanaan kirkon sisälle, mutta aikalailla valmista täällä jo on. Entisen apulaispiispan kerrotaan liikuttuneen kyyneliin vieraillessaan Mwamitumaissa, eikä ihme! Täällä nuoret valmistivat 15 000 tiiltä kirkkoa varten, ja kasvava seurakunta on muodostunut koko alueen innostajaksi. Matematiikkani ei riitä laskemaan, miten monta sataa tai tuhatta prosenttia seurakunnan jäsenmäärä on kasvanut muutamassa vuodessa. Jumalan nälkä ja jano on ollut kova. Aika on oikea seurakunnan kasvua. Kirkon valmistuttua Mushiin rakennustoimikuntakaan ei pääse yhtään sen vähemmällä; nyt valetaan tiiliä pappilaa varten seurakunnan ensimmäisen papin toivossa. ■

4.12.

KUNINKAASI TULEE KUNNIASSA

2. ADVENTTISUNNUNTAI

Liturginen väri: violetti tai sininen

Lk. 17:20–24

Virret: 11, -, 8: 1-5, 5, 161, 2: 5

Muuta musiikkia: Oi, saavu jo Immanuel (JLVA),
Oi, näkee Luoja (OJ 48), Nyt saavu kirkas aamunkoi
(JA 31)

Missä on Jumalan valtakunta?

KALERVO SALO

Jeesuksen keskeinen sanoma kiteytyy Jumalan valtakunnan käsitteeseen. Hän ei ole käyttämäänsä termiä määritellyt tai selittänyt. Voimme silti ymmärtää, että Jumalan valtakunta on tarkoittanut Jumalan hallintavaltaa maailmankaikkeudessa, Jumalaa kuninkaana. Jumalan valtakunta toteutuu siellä, missä Jumala on ehdoton hallitsija ja koko luomakunta on hänen alaisensa.

Edellä sanottu toki herättää kysymyksiä. Eikö Jumala jo nyt ole maailmankaikkeuden suvereeni hallitsija? Eikö Hän luonut maailmaa?

Jollain tavalla tämä jännite näkyy myös tekstissämme. Jumalan valtakunta on tulossa. Se toteutuu joskus tulevaisuudessa ennen näkemättömällä tavalla. Maailmanhistorian loppuessa kaikki muuttuu ja Jumala lopulta hallitsee kaikkea. Jumalan valtakunnan tulemistä voidaan rukoilla, kuten Jeesus tutussa Isä meidän -rukouksessa pyytää: ”Tulokoon sinun valtakuntasi.” Tästä näkökulmasta katsottuna Jumalan valtakunnan tulemisen ajankohtaa voi kysyä, kuten fariseukset kysyivät Jeesukselta.

Toisaalta taas Jeesuksen vastauksessa näkyy, että Jumalan valtakunta on jo nyt ihmisten keskellä tai heidän sisimässään. Jumalan hallintavallan voi kokea jo tässä maailmanajassa. Jumala vaikuttaa kirkossaan, kristittyjen keskuudessa, vaikka lopullinen Jumalan valtakunnan toteutuminen on vielä edessäpäin. Jumalan hallintavalta näkyy myös luomakunnassa ja maailmassa yleensä.

Monilla ihmisillä näyttää olevan suunnaton halu saada tietää tulevaisuuden tapahtumia. Tekstissämme Jeesus varoittaa tulevaisuuden ennustamisesta. Meille riittää tieto siitä, että Jumalan hallintavallan täyden toteutumisen aika on

edessäpäin. Selvää on, että Ihmisen Pojan ilmestymisen päivä ei tapahdu salassa. Pikemminkin tuo päivä on salaman leimahduksen tavoin kaikille aivan selvä.

Jeesuksen opetus Jumalan valtakunnan tulemisesta merkitsee saarnaajalle varoitusta, ettei hän syyllisty yksipuolisuuteen. Jumalan menneistä pelastusteoista kertominen on tarpeellista. Meidän on saarnattava Jeesuksen ristinkuolemasta ja pelastuksesta, mutta tämä ei voi olla opetusmeinaa ainoa sisältö. Vastaavasti on todettava, että pelkkä keskittyminen viimeisiin tapahtumiin ei riitä. Uskoomme ja julistuksemme kuuluu Jumalan menneet pelastusteot, seurakunnan nykyinen elämäntilanne ja usko (Jumalan valtakunta keskellämme) sekä Jumalan valtakunnan lopullinen toteutuminen.

Juuri nyt on aika julistaa evankeliumia. Tällä sanomalla on kiire. Kirkon tehtävänä on kertoa evankeliumia kaikille ihmisille niin lähellä kuin kaukanakin. Tässä sitä haastetta riittää ja joissain kohdin uhkaa turhautuminenkin. Vaikka kuinka hyvin haluaisit hoitaa seurakuntatyötä, niin näyttää löytyvän kasvava joukko erityisesti nuoria aikuisia, jotka ovat valmiita jättämään kirkkonsa. Myös ihmisten vaatimustaso kasvaa. Kirkon toiminnan pitäisi olla yksilöllistä ja monipuolista, jokaisen omiin tarpeisiin räätälöityä ja soveltuvaa. Evankeliumi pitäisi kääriä esimerkiksi itse kullekin soveltuvaan teologiseen pakettiin. Yksi haluaa konservatiivista julistusta, toinen avarakatsesuuatua ja monipuolisuutta. Jollekin ei sovi rock-sävytteinen gospel, toiselle taas perinteisesti toteutetut virret.

Aikamme on monella tavoin ankara. Kirkolla on suuret haasteet pitää koossa hyvin eri tavoin ajattelevien kristittyjen joukko. Paikoin kirkon toimintamahdollisuudet kouluissa ja päiväkodeissa näyttävät kaventuneen. Kirkon työntekijä ei enää ole yhtä toivottu vieras työpaikoilla kuin joskus aiemmin. Nyt taitaa olla aika, jolloin toivoisimme näkevämme edes yhden Ihmisen Pojan päivän, mutta emme saa sitä nähdä.

Elämme myös erilaisten uskonnollisten virtausten aikaa. Moni tarkastelee eri uskontoja ja valitsee niistä itselleen sopivimmat osat ja muovaa oman maailmankatsomuksensa. Joidenkin ihmisten ajattelussa on vallalla käsitys: kaikki uskonnot puhuvat samasta asiasta ja johtavat samaan päämäärään. Osa taas pitää itseään erityisenä kulttuuripersoonana tai sivistyneenä intellektuellina ilmaistessaan ateistista uskontoaan. Ehkä tähän aikamme kuvaan soveltuvat Jeesuksen sanat eksytyksestä (hän on tuolla ja hän on täällä) sekä hänen varoituksensa (älkää lähtekö minnekään, alkää juosko perässä). ■

6.12.

KIITOS ISÄNMAASTA ITSENÄISYYSPÄIVÄ

Liturginen väri: valkoinen

Mt. 20:25–28 tai Jh. 8:31–36

Virret: 580, 126, 584, 577, 581, 578

Muuta musiikkia: Virsi 170, Jumala omi linnamme (KY 68), Siunaa Suomen maa (UM 18), Oi Herra, siunaa päämies maamme (HH 86), Rukous (HH 83), Isänmaalle (HH81)

Nöyryyden hyve

TIINA REINIKAINEN

Erään lehtikirjoituksen mukaan yhä useampi nuori haluaa itselleen tulevaisuudessa sellaisen työn, jonka kautta voi päätyä julkikikseksi. Juttua varten haastatelluista jotkut ilmoittivat jopa unelmaammatikseen julkikkisen ammatin, vaikka sellaista ammattinimikettä ei ole edes olemassa. Julkisuus tuo paitsi näkyvyyttä ja ihailua, useimmiten myös rahaa. Erilaisia televisio-ohjelmia seurattessa voi huomata, että julkisuuden tavoittelu on ajan ilmiö, joka ei katso edes ikää. Julkisuudenkipeydessään moni on valmis saattamaan itsensä vaikka naurunalaiseksi.

Seitsemän vuosikymmentä sitten, sotavuosina, nuorten suomalaisten ajatukset tai ainakin näkymät tulevaisuudesta olivat hyvin toisenlaisia. Parhaassa iässä olevia miehiä ja naisia otettiin palvelukseen yhteisen asian puolesta ilman palkkaa ja kysymättä, mitä sinä haluat. Sodasta ei puhuttu sen päätyttyä pitkään aikaan. Puhumattakaan siitä, että joku olisi esitellyt omia sodan aikaisia tekojaan ja saavutuksiaan. Eräs sotaveteraani kertoi minulle, että sodan jälkeen aseveljet eivät juuri edes tienneet toistensa sotilasarvoista tai veteraanitunnuksista. Olkoonkin, että myös sotaan liittyi omat sankaruusihanteensa.

Eri aikojen vertailu on helposti yksioikoista, eikä tee oikeutta koko todellisuudelle. Ihminen itse on tuskin muuttunut oleellisesti viimeisten vuosikymmenien aikana, mutta ihmisten elämäntapa ja arvot ehkä sitäkin nopeammin. Yksilökeskeisessä ajassa yhteinen hyvä ja toisten palveleminen eivät näytä enää olevan korkeassa kurssissa. Vanha nöyryyden hyve on jäänyt julkisuudenkipeyden ja vallanhalun jalkoihin. Mitä se kertoo meistä?

Itsenäisyyspäivän evankeliumissa Jeesus nostaa sanomansa ytimeen nöyryydestä lähtevän toisten palvelemisen. Sen, joka tahtoo hänen seuraajiensa joukossa tulla suureksi, olkoon toisten palvelija, ja se, joka tahtoo tulla ensimmäiseksi, olkoon toisten orja. Näitä Jeesuksen sanoja on edeltänyt Sebedeuksen poikien äidin perin inhimillinen pyyntö Jeesukselle siitä, että Jaakob ja Johannes saisivat istua tulevassa valtakunnassa Jeesuksen vieressä. Nuo istuimet eivät olleet niinkään lopunajallisen tuomion avustajien valtaistumia, vaan pikemminkin kuninkaallisen juhla-aterian kunniaaikoja.

Ihminen näyttää siis aina painineen oman paikkansa ja nöyryyden hyveen kanssa. Mutta saksalainen benediktiinimunkki Anselm Grün kirjoittaa siitä, kuinka nöyryys kuulostaa varsinkin nykyihmisen korvissa epämiellyttävältä. Monet liittävät nöyryyteen itsensä ja oman arvonsa vähätteleminen tai toisten kynnysmatoksi joutumisen.

Anselm Grün kääntää sen sijaan ajatuksen nöyryydestä sitä merkitsevään latinan kielen humilitas-sanaan. Humilitas tulee latinassa humus-sanasta, joka tarkoittaa maata, maaperää ja multaa. Nöyryys merkitsee siis rohkeutta hyväksyä oma alkuperänsä; sen, että olen tullut maasta. Samalla tavalla sen ovat ymmärtäneet myös varhaiset munkit. Niinpä nöyryys on rohkeutta katsoa oman sielunsa syvyyksiin, josta ei löydy pelkästään hyveitä, vaan myös aggressioita, suuruusfantasioita, surua, pelkoa ja avuttomuutta.

Varhaisilla munkeilla ja kirkkoisilla nöyryyteen liittyi ajatus myös Jumalan tuntemisesta. Se, joka ei halua tuntea itseään varjoineen kaikkineen, ei voi myöskään kohdata Jumalaa. Sillä itsensä tunteminen ja Jumalan tunteminen kulkevat käsi kädessä. Nöyryys suojelee minua näin myös hengellisessä mielessä nostamasta itseäni toisten yläpuolelle. Nöyryys pitää minut maan pinnalla.

Nöyrällä on rohkeutta palvella toisia ja palvella yhteistä hyvää. Nöyrällä on rohkeutta astua toisen sijaan ja juosta toisten puolesta. Nöyrä myöntää, että kaikki hyvä elämässä on Jumalan lahjaa. Sellaista nöyryyttä on löytynyt niistä ihmisistä, joita meillä on tänään kiittäminen vapaasta ja itsenäisestä Suomesta. Nyt on meidän vuoromme palvella ja pitää huolta varsinkin pienimmistä ja heikoimmista – lapsista ja nuorista sekä vanhuksista.

Adventtiajan virressä lauletaan, että Jeesuksen vallan salaisuus oli nöyryys ja hiljaisuus. Hän tuli palvelemaan ja antoi meille esikuvan. Hän tuli antamaan itsensä, jotta olisimme myös vapaita palvelemaan. ■

11.12.

TEHKÄÄ TIE KUNINKAALLE

3. ADVENTTISUNNUNTAI

Liturginen väri: violetti tai sininen

Jh. 3:26–30 tai Jh. 1:19–27

Virret: 7, -, 12, 259, 9, 266: 2-3

Muuta musiikkia: Riemuitse, Adam (OJ 52),

Keskitalvi synkkä (JA 94), Hoosianna (JLV 149)

Kamelinkarvaista viisautta

KATI ELORANTA

Raamatun outo lintu, Johannes Kastaja, on pääosassa kaksi kertaa kirkkovuodessa, juhannuksena ja kolmantena adventtisunnuntaina. Mikä tekee Johanneksesta oudon? Se että hän ei suostunut elämään niin kuin toiset. Johannes eli erakkona erämaassa ja peräänkuulutti silmät palaen kääntymystä ja katumusta, joskin myös Jumalan armollista hyvyyttä ja syntien anteeksiantamista. No ei tuossa ehkä vielä mitään, mutta kun kaveri vielä litki hunajaa kamelinkarvaan kietoutuneena ja nimitti toisia käärmeensikiöiksi, niin kyllä hän ihan oikeutetusti saa otsaansa leiman weirdo.

Johannes ei vain julistanut, vaan hän myös kastoi nimensä mukaisesti. Hän kastoi ihmisiä Jordan-virrassa, ja myös Jeesus sai häneltä kasteen. Johanneksesta sanotaan, että hän oli Jeesuksen edelläkävijä. Hänen tehtävänään oli valmistaa Jeesukselle tietä. Johannes todisti Jeesuksesta väkevästi Jumalan Karitsana, jonka kengän nauhoja hän ei ollut kelvollinen avaamaan. Johanneksen kastaessa Jeesuksen heidän tiensä kohtasivat, mutta silti Johannes ei lopettanut työtään, vaan jatkoi toimintaansa aina mestaukseensa asti.

Johannes ja Jeesus siis toimivat hetken aikaa rinnakkain, ja tämä tuntui herättävän kummeksuntaa, jopa närää joidenkin taholla. Ainakin Johanneksen opetuslapsia se mietitytti, kuten evankeliumin kohdasta käy ilmi. Oliko syntymässä kilpailutilanne Jeesuksen ja Johanneksen välillä? Kaikki tuntuivat menevän Jeesuksen luo Johanneksen sijaan. Mutta Johannes ei lähde mukaan tilanteeseen vaan alkaa päinvastoin puolustaa Jeesusta. Johannes tunnustaa avoimesti Jeesuksen aseman ja sen, että hän itse on etuoikeutettu, kun saa olla ”sulhasen ystävä”, se joka ohjaa

juhlamenoja, raivaa tilaa sulhaselle. Kateuden sijasta Johannes kehottaa opetuslapsiaan yhdessä iloitsemaan Jeesuksen kanssa. Sitten Johannes toteaa viisaat sanansa: ”Hänen on tultava suuremmaksi, minun pienemmäksi.”

”Se, että Kristus tulee sydämessä suuremmaksi, tarkoittaa, että hänen rakkautensa ja armonsa löytää meistä enemmän tilaa.”

Mikä viisaus näissä sanoissa piilee, mutta samalla myös suuri haaste. Tämä on ajatuksena jotenkin nurinkurinen. Emmehän me näin tuppaa ajattelemaan. Me ajattelemme pikemminkin päinvastoin: Minun on tultava suuremmaksi, muiden pienemmiksi. Totta kai ihmisen elämään kuuluu kasvaminen, oman identiteetin löytäminen ja oman paikan hakeminen. On tärkeää oppia tuntemaan omat mahdollisuutensa. Ei ole väärin yrittää, osata ja pärjätä, olla siitä ylpeä. Mutta silloin kun tämä kaikki muuttuu vääränlaiseksi itseriittoisuudeksi ja ylpeydeksi ollaan hakoteillä. Sellaisen ihmisen lähellä on vaikea elää, joka osaa ja tietää kaiken, on paras kaikessa. Johanneksen neuvo sopii siis aika hyvin yleisohjeeksi ihmisten väliseen elämään. Me emme elä itseämme vaan toisiamme varten.

Mutta Johannes ei kuitenkaan tarkoittanut sanoillaan tätä. Hän viittaa sanoillaan Jeesukseen ja hänen suuruuteensa. Kristuksen on tultava suuremmaksi. Mikä sitten on Kristuksen suuruutta, jonka tulisi kasvaa meissä? Hänen suuruutensa on siinä, että hän antaa anteeksi ja rakastaa. Tästä adventin aikakin muistuttaa. Adventti on valmistautumisen aikaa, valmistautumista jouluun. Valmistautuminen, oman sydämen raivaaminen, on Kristukselle tilan tekemistä oman tahdon ja omien halujen keskellä. Se että Kristus tulee sydämessä suuremmaksi, tarkoittaa että hänen rakkautensa ja armonsa löytää meistä enemmän tilaa. Tulkoon siis Kristus suuremmaksi! ■

18.12.

HERRAN SYNTYMÄ ON LÄHELLÄ

4. ADVENTTISUNNUNTAI

Liturginen väri: violetti tai sininen

Mt. 1:18–24

Virret: 13, -, 53, 10, 14, 50: 1, 6

Muuta musiikkia: Maria, Herran piikanen (JA 37), Ave Maria (JA 60), Nyt seimelle pienoisen lapsen (JA 97), Odotan jouluvierasta (JA 117), Herramme äiti, Maria (JLV 154), Marian jouluvirsi (KY 61)

Joosef, kunnian mies

JANI KAIRAVUO

Neljännän adventtisunnuntain saarnavirike sisältää tällä kertaa musiikillisen elementin: Joosefin suuhun laitetut ajatukset on mahdollista joko lausua tai laulaa. Sävelmä on liitetty oheen.

Jeesuksen Kristuksen syntymä tapahtui näin. Maria, Jeesuksen äiti, oli kihlattu Joosefille. Ennen kuin heidän liitonsa oli vahvistettu, kävi ilmi, että Maria, Pyhän Hengen vaikutuksesta, oli raskaana. Joosef oli lakia kunnioittava mies, mutta ei halunnut häpäistä kihlattuaan julkisesti. Hän aikoi purkaa avioliittosopimuksen kaikessa hiljaisuudessa. Joosef istui murtunein mielin alas, painoi päänsä kyynärpäitensä väliin ja rukoili:

Herra, Herra, miksi minut hylkäsit? / Miksi taakan suuren asetit? / Miksi täytyy minun kestää kaikki tää, / miksi, miksi – sitä voi en ymmärtää!

Toisen lasta puolisoni odottaa. / Kohta toinen mies tuon lapsen saa. / En voi kestää tätä suurta häpeää! / Lähden kauas. Siellä tuska hellittää.

Tämä asia ei jättänyt Joosefia rauhaan, ei päivällä eikä yöllä. Ei ollut yhtään hetkeä, jolloin hän ei olisi Marian raskautta murehtinut ja pohtinut. Viimein hän teki raskain mielin päätöksen jättää kihlattunsa ja siirtyä vähin äänin muille maille. Yönä, jona hän oli ajatellut lähtevänsä, ilmestyi hänelle kuitenkin unessa Herran enkeli, joka sanoi: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi. Älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi. Ole rohkea, älä pelkää!” – Enkelin sanojen myötä Joosefin tilanne vain mutkistui entisestään. Miten hän voisi olla rohkea tällaisessa tilanteessa? Valittavana oli nyt joko Jumalan tahdon noudattaminen tai omien kasvojen säilyttäminen.

*En voi ottaa puolisoiksi Mariaa, / jonka kohtu lasta kasvat-
taa. / Lapsen suhteen olen täysin osaton. /*

Poistun hiljaa – mennyt kunniani on.

Joosefin laulu

Sävel ja sanat Jani Kairavuo

Joosef oli perinteitä kunnioittava, oikeamielinen kunnian mies. Hän rakasti Mariaa täydestä sydäimestään, mutta se ei valitettavasti nyt riittänyt tällä kerralla. Vaatimus oli Joosefille kerta kaikkiaan mahdoton. Mutta enkeli jatkoi sinnikkäästi: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi! Se, mikä hänessä on sinnyt, on lähtöisin Pyhästä Hengestä. Hän synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä.”

Joosef tajusi itsekkin näkevänsä unta, mutta ei saanut millään itseään herätettyä. Koko asia tuntui muutenkin liian epätodelliselta ollakseen totta. Joosef katsoi enkeliä suoraan silmiin varmistuakseen, että tämä jumalainen viestintuoja oli asiassaan vilpiton.

Herran Henki isäkö tuon lapsen on? / Voiko totta olla mahdoton? / Jeesus, Jeesus – nimen kai hän sitten saa: / synneistänsä kansan Herra pelastaa.

Miksi Herra minua näin kasvattaa? / Miksi juuri meidät haluaa? / En voi tietää, en voi koskaan ymmärtää – / silti Herran tahto aina voimaan jää.

Enkeli avasi siipensä siunaavaan asentoon, katsoi Joosefia ymmärtäväisesti ja vastasi: ”Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä Herra on profeetan suulla ilmoittanut: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel – se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme.” Yhtäkkiä enkeli oli kadonnut yhtä nopeasti kuin oli tullutkin. Joosef kätki enkelin sanat sydämeensä ja tunsu äkkiä kummaa rauhaa.

Immanuel – kanssamme on Jumala. / Näin siis toimii Herra taivaassa: / tänne joukkoon muitten ihmislapsien / syntyy Herra, joka myös on ihminen.

Jeesus, Jeesus kansansa hän pelastaa. / Kaikki kansat valkeuden saa. / Syntiemme taakan ottaa kantaakseen / hän, ken saapuu veljeksemme pimeyteen.

Unesta herättyään Joosef teki niin kuin Herran enkeli oli käsenyt ja otti Marian vaimokseen. Hän ei kuitenkaan koskenut vaimoonsa ennen kuin tämä oli synnyttänyt pojan ja antoi pojalle nimen Jeesus. Joosef otti kapaloideun lapsen syliinsä ja katseli hänen lapsenkasvojaan pitkään ja hartaasti. Hän ei olisi voinut ikinä kuvitella, että tästä hetkestä eteenpäin hän rakasti tuota lasta kuin omaansa. Joosef laski Jeesus-lapsen nukkumaan, lankesi lattialle polvilleen ja kiitti Jumalaa:

Yksin olkoon Jumalalle kunnia! / Yksin hälle korkeuksissa. / Näin siis kaikki luvut täyttymyksen saa: / syntyy Herra, joka meidät vapahtaa! ■

24.12.

LUPAUKSET TÄYTTYVÄT

JOULUAATTO

Liturginen väri: valkoinen

Lk. 2:1–14

Virret: 23, 21: 1-7 (päivän virsi), 21: 8-9

(UT:n jälkeen), 27: 2-3 (Isä meidän jälkeen), 30

Muuta musiikkia: Enkelien joululaulu (JA 105), Jouluhymni (JA 119), Marian poika (JA 134), Ilon viestin nyt saamme (OJ 22), On kaikki kutsuttu seimen luo (JLV 150), Heinillä härkien kaukalon (KY 73, JA 26)

Kohtaaminen

KATI KEMPPAINEN

Voi kuinka suloinen Jeesus-lapsi onkaan. Niin viaton ja täydellinen, seimeen nukkumaan laskettu. Äitinä Maria täynnä riemullista ihmetystä ja Joosef pitäen perhettään tarkasti silmällä. Vuodesta toiseen sama tuttu, sykähdyttävä kuva. Joulun tähti ohjaamassa idän viisaita seimen äärelle, paimenet osoittamassa kunnioitustaan joulun lapselle, jouluyö juhlayö. Mikä voisikaan olla tämän idyllisempää! Joulun sanoma on sanoma rauhasta, ilosta ja pelastuksen valosta, joka valaisee koko maailman. Me todella pidämme Jeesus-lapsesta. Kukapa ei pitäisi, kun hän makaa seimessä? Täydellinen lapsi, täydellinen perhe, täydellinen kuva, täydellinen tarina. Täydellinen usko. Täyttymys.

En halua, että Jeesus kasvaa. En halua minkään muuttuvan. En halua hänen alkavan puhua minulle, koska heti kun hän avaa suunsa, haavekuva särkyy, illuusio katoaa ja joulun rauha ja ilo ovat tiessään. Jeesus, taivaan tähden, älä muutu, älä kasva, älä tee mitään muuta kuin mitä juuri nyt teet jouluyönä – makaa hiljaa seimessä. Nuku vain.

Jos Jeesus muuttuu, minunkin täytyy muuttua. Jos hän puhuu minulle, elämäni järkähtää. Mitä jos hän avaakin silmänsä, näkee suoraan sydämeeni, eikä pidäkään näkemästään? Entä jos hänen katseensa saa myös minut näkemään itseni? Oma menneisyyteni, elämäni, ihmissuhteeni, kaikki ratkaisuni ja tekoni, ajatukseni, salaisuuteni – entä jos hän näkee kaiken sen, mikä on kasautunut sisälleni elämäni kellareihin? Jeesus-lapsi, säästä minut siltä.

Elämässämme on hetkiä, jolloin kuva järkähtää ja idylli särkyy. Täydellinen joulun kuva katoaa ja nukkuvan lapsen sijasta näemme jotakin enemmän. Korvamme alkavat kuulla jotakin muuta kuin tynnyttävän tuttuja joululauluja. Tu-

”Joulun lahja on kutsu ikuisen elämän osallisuuteen.”

lee hetki, jolloin kohtaamme Jeesuksen, joka on enemmän kuin seimessä uinuva lapsen. Kuka hän on, ja miksi minun pitäisi piitata? Tämä Jeesus haluaa kaivolla puhutella naista, jolle kukaan muu ei puhu: ”Tiedän kuka olet. Mene ja kerro muille, että olet kohdannut Herran.” Jeesus on hän, joka kohtaa rikkaan miehen ja sanoo tälle: ”Rakastan sinua. Myy omaisuutesi ja seuraa minua.” Jeesus on hän, joka näkee kalastajan työssään ja sanoo tälle: ”Jätä kaikki ja seuraa minua.” Hän on se, joka sanoo ylenkatsotulle: ”Tulen kotiisi. Tahdon syödä kanssasi.” Hän on se, joka sanoo oman kuolemansa hetkellä toiselle kuolemaantuomitulle: ”Tänään sinä olet kanssani paratiisissa.” Hän on se, joka sanoo naiselle puutarhassa: ”Älä pelkää. Se olen minä.”

Tällaiselle kohtaamiselle on vaikea löytää vertailukohtaa. Se ei ole sama kuin harmittoman nukkuvan lapsen ihailu etäältä jouluyön tunnelmissa. Se on tilanne, jossa totuus paljastuu: kun Jeesus luo katseen syvimpään olemukseemme, ja hän näkee sen minkä näkee. Vastoin toivettamme, Jeesus-lapsi onkin akkiä kasvanut ulos seimestään, ja siinä me olemme, kaikki salaisuutemme, murheemme, pelkomme ja vammamme avoinna hänen silmilleen. Mitä tapahtuu? Jeesus ei vaikutakaan olevan kovin järkyttynyt näkemästään. Hän ei tuomitse, paheksu, järkyty tai inhoa. Hän rakastaa sitä, mitä näkee meissä. Tämä tekeekin asiasta niin vaikean: se on katse, jota minun on vaikea ottaa vastaan. On paljon vaikeampaa ottaa vastaan ehdotonta kuin ehdollista rakkautta. Haluaisimme luonnostamme olla hänen rakkautensa arvoisia. Rohkeampia tai hyveellisempiä kenties. Jotain muuta kuitenkin kuin olemme. Ehkä haluaisimme olla enemmän sellaisia, mitä kuvittelemme katuva syn-tisen olevan.

Kaikki tällainen spekulointi on tarpeetonta. Jeesus ei edellyttänyt mitään, kun hän lähestyi ihmistä. Tarvittiin vain kohtaaminen, pysähtyminen, katse ja muutama sana. Hän ei koskaan kysynyt, oliko ihminen liian hyvä tai huono hänelle. Hänellä ei ole siihen mitään syytä.

Jeesus-lapsi on tänään seimessään. Jos katsomme häntä tarkkaan ja annamme itsemme nähdä joulun idyllin ohi, saatamme saada lahjan. Voimme ottaa lahjan vastaan omaksemme, ilman pelkoa ja epäroimista, ilman mitään teennäistä vaatimattomuutta tai omia ennakkoehtojamme. Tämä lahja ei ole sen vähempää kuin kutsu ikuisen elämän osallisuuteen – uudenlaiseen elämään, jota eivät mitkään vallat voi tuhota. Siinä on joulun suuri salaisuus. ■

25.12.

SANA TULI LIHAKSI

JOULUPÄIVÄ

Liturginen väri: valkoinen

Jh. 1:1–14

Virret: 27: 1-3, 27: 4 (Jouluaamun johdantosanojen jälkeen), 35, 21: 1-7, 18, 25, 21: 8-10

Muuta musiikkia: Ilouutinen (JA 146, JLV 148), Kun joulu valkeneepi (JA 70), Enkellaulu kajahtaa (JA 51), Joulun kellot (JA 113, Car 38), Jerusalemin kellot (OJ 26)

Johanneksen jouluevankeliumi

KALERVO SALO

Johanneksen evankeliumi alkaa uskon ydinkohdasta. Nyt ei puhuta Jeesuksen perheestä, verollepanosta, enkeleistä, tähdestä tai itämaalta tulleista tietäjistä. Nyt puhutaan luomisesta. Alussa oli Sana. Kristus oli olemassa Sanana jo ennen luomista, aivan alussa. Sana oli Jumalan luona. Sana ja Jumala olivat yhtä. Kaikki syntyi Sanan voimalla.

Elämme aikaa, jollin kristittyä haastetaan puhumaan uskonsa perusteista. Jumalan kaikkivaltius ja ateismi haastavat toisensa. On niitä, jotka haluavat nähdä tieteessä ja uskossa toistensa viholliset ja kilpailevat maailmanselitysmallit. Tätä väittelyä käydään vaikkapa internetin keskustelupalstoilla, jossa Jumalan olemassaolon kieltävät ihmiset yrittävät tehdä kristillisestä uskosta naurettavaa. Samalla ateistin kuva uskosta piirtyy sellaiseksi, josta suomalaisen kristityn on vaikeaa tunnistaa omaa vakaumustaan. Kyseessä on karikatyyri fundamentalistisesta raamatuntulkinnasta. Tällaista epätodellista haamua vastaan onkin sitten jo helpo taistella.

Jumala on luonut sanallaan kaiken tyhjästä. Miten tieteen maailmankuvan omaava ihminen voi tämän omaksua? Oikeastaan aika helposti. Jumala luo maailman Sanallaan, ja tiede tutkii, miten se on tapahtunut. Tiede lähestyy totuutta ja etsii uutta tietoa. Tiede hoitaa täten omaa tehtäväänsä. Samalla se jättää tilaa myös aidolle uskolle. Tiede ja kristillinen usko eivät muodosta toistensa vihollisia vaan ystäviä.

Tiede myös hyödyttää ihmistä. Tiedon kasvaessa saamme vaikkapa arkielämäämme helpottavia keksintöjä tai helpotusta ruumiimme vaivoihin. Tiede opettaa ymmärtämään itseämme entistä paremmin. Kristikunta onkin koko olemassaolonsa ajan omaksunut ympäröivästä maailmasta

oman maailmankuvansa rakennusosaksi parhaimpina pitämiään aineksia. Samalla kristityn on syytä olla myös uusien oivallusten kohdalla kriittinen. Uudet keksinnöt usein pitävät sisällään myös kääntöpuolen, luomakunnan rajallisten resurssien liikakäytön. Kaikki hyvä ei myöskään jakaudu ihmisten kesken oikeudenmukaisesti. Toiset elävät nälkäkuoleman partaalla, toiset yltäkylläisyydessä.

Elämä on saanut alkunsa Jumalasta. Mikään ei ole syntynyt ilman häntä. Jumala ja Jeesus ovat aina olleet yhtä. Jumalan rakkaus ihmiskuntaa kohtaan näkyi juuri Jeesuksessa. Hänen ansioistaan voimme ymmärtää jotain Jumalan suuresta rakkaudesta. Jumalan ja Jeesuksen suhde on lämmin ja läheinen. Jumalalla ei ole mitään salaisuuksia Jeesukselta.

Jeesuksessa oli elämä. Elämä merkitsee tuhon, tuomion ja kuoleman vastakohtaa. (Jh. 3:16) Johanneksen evankeliumin alussa ei esitellä Jeesuksen perhettä. Sen sijaan evankeliumin alku tähtää siihen, kuka kuuluu Jumalan perheväkeen. Kaikki, jotka ottivat hänet vastaan, saivat oikeuden tulla Jumalan lapsiksi. (Jh. 1:12)

”Tämä valo on tuonut toivoa ja elämänuskoa ihmiskuntaan jo kahden vuosituhannen ajan.”

Johannes kertoo Jumalan maailmasta vastakohtaparien kautta, kuten valo-pimeys. Ihminen pohjimmiltaan pelkää pimeää. Tutussa ja turvallisessa ympäristössä pimeän kanssa voi tulla toimeen. Mutta vieraassa ja pelottavassa ympäristössä pimeä saattaa kätkeä sisäänsä vaaroja, joita ei ole mahdollista havaita. Monet pedot saalistavat öiseen aikaan ja käyttävät tarkkoja aistejaan, jotka ihmisiltä puuttuvat. Lapsikin pelkää pimeää. Johannes vertaa ihmisen omaan kokemuspiiriin kuuluvaa pimeyttä hengelliseen pimeyteen. Koko maailman pimeys on ahdistavaa. Tähän ihmisen kokemukseen Jeesus on tuonut valon.

Luominen alkoi valosta. Jumala sanoi: ”Tulkoon valo.” Ja valo tuli. (Moos. 1:3) Jeesuksen tullessa maailmaan tapahtui samankaltainen luominen. Maailmaan tuli uusi valo, joka merkitsi kuoleman, tuhon ja tuomion asemasta elämää. Enää ei tarvitse pelätä pimeää.

Tämä valo on tuonut toivoa ja elämänuskoa ihmiskuntaan jo kahden vuosituhannen ajan. Se muodostaa kaiken paljastavan valon. Maailman valo osoittaa ihmisen syntisyyden, mutta tuo tähän tilanteeseen myös armon. Jeesuksen valossa ihminen näyttäytyy realistisesti ja totuudenmukaisesti juuri sellaisena kuin hän on. Silti kyse on rakastavasta ja turvallisesta valosta. Jeesuksen tuoma valo johdattaa, näyttää oikean tien. ■

26.12.

KRISTUKSEN TODISTAJAT

TAPANINPÄIVÄ

Liturginen väri: punainen

Mt. 23:34–39

Virret: 26: 1-5, 26: 6-7 (synnintunnustuslauluna), 26: 8 (Kiitosrukouksena), 131, 141, 17: 1-3, 17: 4

Muuta musiikkia: Jouluhymni (JA 119), Joulurukous (JA 125, 131), Oi, näkee luoja (OJ 48)

Uskon tähden

KATI KEMPPAINEN

Suomessa kristitty saa elää elämänsä ilman vainoa. Itsestäänselvyykö? Uskonsa tähden väärinymmärretyksi, nauretuksi tai ivatuksi tuleminen voi loukata ja kuohuttaa tunteita, mutta ketään ei murhata meillä uskon tähden. Kristinusko on sallittua. Kirkko ja kristityt ovat hyväksytty osa yhteiskuntaa. Kenenkään ei tarvitse pelätä henkensä edestä siksi, että seuraa Kristusta. En voi olla ajattelematta, että tämä turva on tuonut mukanaan myös tiettyä laiskistumista. Kun kaikki on ulkonaisesti hyvin, usko menettää parhaan teränsä – olipa kyse yksilöstä tai yhteisöstä. En ihannoï vainojen aikaa, en kaipaa marttyyriutta – mutta kuitenkin vaikuttaa siltä, että uskolle on hyväksi olla ahtaalla. Marttyyrien veri on kirkon siemen, sen totesivat jo varhaiskirkon aikalaiset. Kristityt Kiinassa, Pakistanissa, Egyptissä, Irakissa, Iranissa, Syyriassa, Sudanissa, Pohjois-Koreassa, Nigeriassa ja lukuisissa muissa maissa voisivat sanoa tähän jotakin.

Arvellaan, että keskimäärin noin 170 000 kristittyä menettää vainojen seurauksena henkensä joka vuosi. Ympäri maailman kristittyjä vainotaan vakavasti: heitä siepataan, vangitaan, kidutetaan, tapetaan, silvotaan ja raiskataan. Kristittyjen kansalaisoikeuksia rajoitetaan, heidän kotejaan ja kokoontumispaikkojaan tuhotaan. Kristityiksi kääntyneet nähdään monin paikoin oman kansansa, kulttuurinsa, sukunsa ja perheensä pettäjinä. Kaikista uskonsa tähden vainotuista ihmisistä 75 % on juuri kristittyjä. Salakristittyjen määrää ei tiedä kukaan. Intialaissyntyinen työtoverini Tansaniassa ei tohtinut osallistua kansainvälisen seurakunnan toimintaan, koska kirkon naapurissa sijaitsi moskeija, jossa hänen sukulaisensa tapasivat käydä. Häntä tus-

kin olisi tapettu, mutta ennenkuulumaton skisma olisi syntynyt hänen ja suvun välille.

Kristuksen seuraamisella on hintansa. Tämä on yksi evankelista Matteuksen teologisista korostuksista. Se ei meillä tarkoita hengen menetystä, mutta voimme jonkun henkilökohtaisen kokemuksen kautta ymmärtää syvällisestikin, mitä tämä tarkoittaa. Kärsimys on meille rakas teologinen aihe: siitä on hioutunut yksi luterilaisuuden parhaista hengellisistä aarteista. Ristin teologia on hullutus maailmalle, ja sen sanoma on aivan päinvastainen kuin menestysteologisen saarnan.

Tansaniassa huomasin, että sikäläisten kristittyjen oli vaikea suhtautua ajatukseen Jumalan puheesta tai läsnäolosta kärsimyksessä. Kun maailmankuva on dualistinen, hyvä ja paha pysyvät omilla tonteillaan. Kaikki hyvä tulee Jumalalta: riittävä sato, sateet, ruoka, terveys, lapset, vauraus. Kato, nälkä, kuivuus, epäsope ja sairaus tulevat Saatanalta. Maailma on kahden vastakkaisen voiman temmelyskenttä. Tällaiseen maaperään lankeaa erityisen hyvin menestysteologinen saarna: Jumala palkitsee omansa näkyvästi ja runsaasti jo tässä ajassa. Sambialaissyntyinen teologi **Joe M. Kapolyo** luettelee afrikkalaisten kristillisten kirkkojen kohtalonkysymykset: korruptio, fatalismi, laiskuus, tribalismi, eripuraisuus, johtajuus, elämää tuhoavat kulttuuriset ja uskonnolliset käytännöt, sekä viimeisimpänä muttei vähäisimpänä menestysteologian houkutus. Hän sanoo kuitenkin ykskantaan: ”Jos kristillinen julistus ei muistuta meitä siitä, että Jeesuksen opetuslapset tulevat kärsimään, se on riittämätöntä julistusta.”

Mitä olisi olla Jeesuksen todistaja omassa ehkä vaatimatommassakin arjessa? Kutsu Jeesuksen todistajaksi nostaa esiin kysymyksen uskon universaaliudesta ja individualismista: evankeliumi kuuluu kaikille, mutta entä kun suhde Jeesukseen on niin häkellyttävän vereslihainen, että sitä on lähes mahdotonta pukea sanoiksi – saati jakaa jonkun kansa. Pitäisi todistaa, pitäisikö? Miten? Monella voi olla epämiellyttäviä kokemuksia asiasta, joten päätökseksi on jäänyt ”kiitos, mutta ei kiitos”. Toivon ehkä heikosti, että todistukseksi riittäisi elämäni: säteilisipä minusta Kristuksen valo ja kaikki rakkaus ja hyveet – paitsi että tämäkin epäilyttää vahvasti.

Mitä sitten Kristuksesta todistaminen voisi olla? Vaellan Kristuksen valitsemaa tietä ja rukouksen kumppaneita, ystäviä ja seuralaisia tälle tielle. Tie valitsee kulkijansa, askelemme kohtaavat ja voimme jakaa Kristusta toisillemme ja maailmalle. Kristuksesta todistaminen on keskittymistä häneen, oman itsensä tarkkailun unohtamista ja elämistä hänessä ja hänestä, joka päivä ja kaikissa tilanteissa ja kaikissa kohtaloissa. ■

31.12.

AIKAMME ON JUMALAN KÄDESSÄ

UUDENVUODENAATTO

Liturginen väri: valkoinen

Mt. 16:1-4 tai Lk. 13:6-9

Virret: 36: 1-5, 37 (Päivän virsi), 397, 388, 848: 1, 4

Muuta musiikkia: Psalmi 90 (KY 84), Psalmi 91 (KY 81), Viesti rauhan maasta (KY 66), Huomispäivää en mä tunne (UM 117)

Mistä aikain merkit muistuttavat?

JANI KAIRAVUO

Elämme aikaa, jolloin kenties enemmän kuin koskaan ennen kurotellaan kohti tulevaisuutta. Tulevaisuusselonteiden, strategia-asiakirjojen, toimintasuunnitelmien ja riskianalyysien avulla yritetään ottaa tulevaisuutta haltuun. Valitettavan usein käy kuitenkin niin, että nämä sinänsä hyvät yritykset eivät koskaan tavoita todellisuutta. Ne saatetaan laatia liian idealistiseksi tai sitten pohjatyö on tehty huolimattomasti. Maailmakin muuttuu niin nopeasti, että harva meistä pystyy sen muutoksen vangitsemaan vaikkapa kuuden vuoden päähän ulottuvan strategian sivuille.

Kaikessa tulevaisuuteen tähtäävässä työskentelyssä on ensiarvoisen tärkeää, että osataan lukea aikojen merkkejä. Pelkkä vallitsevan tilanteen toteaminen ei kuitenkaan vie pitkälle. On myös osattava analysoida syitä ynnä sairauksia sekä ennakoida kehityksen suuntaa historian ja aikojen merkkien valossa.

Vuoden vaihteessa on perusteltua luoda katsaus kuluneen vuoden keskeisiin aikojen merkkeihin. Kukin voi pohtia, mitkä tapahtumat ja asiat ovat niitä kaikkein leimallisimpia vuoden 2011 tapahtumia. Laatiessani tätä kirjoitusta syyskuussa 2011 huomaa pohtineeni kuluneen vuoden aikana erityisesti kolme asiaa: Suomen poliittisen kentän muutosta, Norjan väkivallanteita sekä **Markku Koiviston** tapausta.

Papin tehtävänä ei ole asettaa poliittisia puolueita arvostusjärjestykseen. Sen sijaan kirkon on tärkeää pitää yllä arvokeskustelua ja peilata yhteiskunnan tilaa kristinuskon opetuksiin. Eduskuntavaalien myötä Suomen sisäpoliittinen tilanne on muuttunut aika lailla. Vihapuhe, rasismi ja yli-

päänsä suvaitsemattomuus erilaisuutta kohtaan ovat yleistyneet poliittisessa keskustelussa. Nämä ovat kaikki huolestuttavia aikamme merkkejä. Jokaisen kristityn velvollisuus on puuttua näistä asioista käyttävään keskusteluun Raamatun hengessä, käydään sitä keskustelua sitten pubissa tai parlamentissa.

Norjan armottomat väkivallanteet ovat myös voimakas aikamme merkki. Mitä voisimme ottaa opiksi Norjan tapahtumista, jotta voisimme estää vastaavien tapahtumisen jatkossa? – Ainakin voimme korostaa Jeesuksen antamaa ehdotonta lähimmäisenrakkauden esimerkkiä, ettei kenellekään tulisi mieleenkään sotkea väkivallanteita ja uskonnollisuutta toisiinsa. Kirkon tulisi myös näyttää muulle yhteiskunnalle suuntaa syrjäytymisen ehkäisemisessä ja yksinäisyyden torjunnassa.

Eräs aikamme merkki on myös se tapa, jolla media on käsitellyt Markku Koiviston tapausta. Koiviston perheen tragediasta tuli iltapäivälehtien myyntivaltti ja ivallisen, kristinuskonvastaisen journalismin ryhmysauva. Kristilliseltäkin medialta tuntui unohtuneen armahtavuus langennutta veljeä kohtaan.

Oikeastaan kaikissa näissä pohtimissani aikojen merkeissä on pohjimmiltaan kysymys samasta asiasta: armosta tai pikemminkin sen puutteesta. Lutherin keskeinen ajatus jaksaa hämmästyttää neroudessaan vuodesta toiseen: ihminen on samaan aikaan syntinen ja vanhurskautettu. Tämä ajatus asettaa ihmisen omalle paikalleen ja auttaa muistamaan eron ihmisen ja Jumalan välillä. Kenelläkään ei ole varaa tuomita toista. Olemassaolomme on yksin Jumalan hyvyden ja armon varassa.

Vuoden vaihtuessa voimme asettaa kirjanmerkkimme vuoden 2011 kalenterin viimeiselle sivulle ja todeta kiitolisuudella Samuelin tavoin: ”Tähän asti Herra on auttanut meitä.” (1. Sam. 7:12) Luottavaisin mielin saamme jatkaa uuden vuoden haasteisiin turvaten siihen, että Herra auttaa meitä tästä eteenpäinkin: ”Herran armo kestää iäti, hänen uskollisuutensa on vahva kuin taivas.” (Ps. 89:3) ■

”Kirkon on tärkeää pitää yllä arvokeskustelua ja peilata yhteiskunnan tilaa kristinuskon opetuksiin.”

1.1.

JEESUKSEN NIMESSÄ UUDENVUODENPÄIVÄ

Liturginen väri: valkoinen

Mt. 4:12–16

Virret: 39: 1, 4, 5, 129: 2-4, 42, 600, 341, 329: 2, 5

Muuta musiikkia: Hymni (KY 67), Tulkoon tie sinua vastaan (UM 116, Mal 39), Keskelle arkipäiväämme (JLV 59), Aamulaulu (JLV 78), Maailman kaikissa kyllissä (JLV 111), Herraa kiittäkäämme (HH 21)

Lupausten mies

TIINA REINIKAINEN

Tuttavaperheelläni on tapana tehdä jokaisena uutena vuotena uudenvuodenlupauksia ja myös valvoa niiden toteutumista. Valvontaa suorittaa säästöporas, johon jokainen tiputtaa yhden euron aina, kun on rikkonut lupauksensa. Vuoden lopussa poras tyhjentään ja kertyneellä summalla tehdään jotakin yhteistä kiivaa, esimerkiksi pieni matka.

Uudenvuodenlupauksiin onkin tuttavaperheessäni muodostunut kaksijakoinen asenne. Toisaalta jokainen toivoo voivansa pitää omat lupauksensa. Toisaalta niiden rikkominen poikii yhteistä hyvää, eikä käy kieltäminen, että muiden perheenjäsenten luovuttamat eurot lahjoittavat kaupan päälle vielä vahingoniloa.

Uudenvuodenlupauksiin sisältyy pohjimmiltaan toive siitä, että jokin elämässäni olisi tulevana vuonna paremmin. Voin antaa lupauksen vain sellaisesta, johon itse voin vaikuttaa ja jossa itse voin tehdä parannusta. Jo luvattessani tiedän, että oma tahto on hauras ja liha heikko ja velto. Sen päälle elämässä on paljon annettua, niin valoa kuin pimeytäkkin, johon en voi itse vaikuttaa.

Uudenvuodenpäivän evankeliumissa myös Jeesus antaa meille lupauksen lainaten profeetta Jesajan sanoja: ”Kansa, joka asui pimeydessä, näki suuren valon. Niille, jotka asuivat kuoleman varjon maassa, loisti kirkkaus.” Alkuperäisessä historiallisessa tilanteessa tuo lupaus annettiin syrjäisillä seuduilla asuville halveksituille pakanakansoille. Evankeliumissa kuvattu Jeesuksen muutto pakanoiden Galileaan kertoo Jumalan yllättävästä toiminnasta. Nimenomaan Kapernaumin asukkaat ovat niitä pimeydessä asuvia, jotka saavat nähdä suuren valon. Tuo valo loisti Jeesuksen siellä julistamasta sanomasta.

Myös me olemme kansa, joka asuu pimeydessä ja kuoleman varjon maassa. Kuoleman varjo on ollut menneenä vuonna raskaana monen yllä. On täytynyt luopua rakkaasta ihmisestä tai miehestä on aavistus siitä, että luopuminen tulee olemaan edessäpäin. Sama varjo on koskettanut, kun uupumus ja masennus ovat ottaneet otteeseensa. Se on hiipaissut tai suorastaan ravistellut, kun omaa tai lähimpiä ovat koetelleet monenlaiset elämänvaikeudet. Silmiemme eteen maalataan myös kansallisia ja globaaleja uhkakuvia. Viihdeteollisuus on tehnyt vanhoja kertomuksia hyödyntäen juuri vuodesta 2012 tuhon vuoden.

Silti puhe pimeydestä ja kuoleman varjosta ei jää viimeiseksi sanaksi. Pimeydessä ja kuoleman varjossa asuvalle loistaa Uudenvuoden valo, Jeesus Kristus. Hän tuo lohdutusta siihen, mikä elämässä on kipeää ja rohkeutta siihen, mikä tulevassa pelottaa. Vaikka Kristuksen valoa on joskus vaikea nähdä, se on silti suuri hengellinen toivo tässä ajassa, joka julistaa Jumalan mykkyyttä ja poissaoloa. Keski-ajalla elänyt mystikko Juliana Norwichilainen muistuttaa, että Jumalan maailmassa kaikki kääntyy lopulta kuitenkin hyväksi.

Kristuksen valossa omat lupaukset hyvästä elämästä ja ponnistelut sen eteen löytävät oikeat mittasuhteet. Hänen valossaan voin laittaa syrjään myös sellaiset elämän kiitokuvat ja menestyksen teologiat, jotka uskottelevat, ettei kunnon kristityn elämässä ole vaikeuksia tai sitten uskossa on vikaa. Ei tarvitse muistaa kuin joulun halpaa seimeä, jonka olkien lomasta risti jo näkyy.

Uudenvuodenpäivän aihe muistuttaa erityisesti siitä, että valo kristallisoituu yhteen nimeen, Jeesuksen nimeen. Ensimmäisen vuosikerran evankeliumiteksti kertoo Jeesuksen ympärileikkauksesta ja nimenannosta. Jeesus-nimi on kreikankielinen muoto hepreankielisestä Joosuasta, joka merkitsee ”Herra pelastaa”. Raamatusta löytyy nimitysteologiaa, jonka mukaan nimellä on suuri merkitys. Esimerkiksi profeettakirjoissa puhutaan Jumalan nimen voimasta ja siitä, että Jumalan nimessä on hänen läsnäolonsa voima. Sama Jumalan läsnäolo vaikuttaa edelleen Jeesuksen nimesä. Varsinkin ortodoksisen kirkon piirissä harjoitettavassa Jeesuksen rukouksessa luotetaan Jeesuksen nimen voimaan. Jokainen jumalanpalveluksemme alkaa ja päättyy kolmiyhteisen Jumalan nimessä.

Oikeat sanat oikeaan aikaan ovat kullannarvoisia, varsinkin silloin kun tarvitaan lohdutusta ja rohkaisua. Kun varjot ovat langenneet elämän ylle, monen huulille on noussut rukous, jossa on vain yksi sana, Jeesus-nimi. Siihen nimeen katketään myös uusi vuosi. ■

6.1.

JEESUS, MAAILMAN VALO

LOPPIAINEN

Liturginen väri: valkoinen

Mt. 2: 1-12

Virret: 46: 1-5, 727, 45: 1, 2, 6, 425, 229, 419: 1, 3

Muuta musiikkia: Kolmen kuninkaan marssi (JA 58), Yön keskelle tähtönen loisti (JA 100), Tietäjät (JA 118), Joulunlapsi (JA 6), Paimenjoukko ylistyksiin (JA 68), Juudean maa (OJ 34), Seuraa tähteä (JLV 151), Oi Betlehem, sä pienoinen (JA 77, KY 72)

Seuraa tähteä

KATI ELORANTA

Loppiainen on vanha, monen sanoman juhla. Ensimmäiset kristityt juhlivat loppiaisena Kristuksen syntymää, mutta jo melko pian uusi joulun jyräsi vanhan ja loppiaisen sisältö muuttui. Meillä Suomessa loppiaisen on jo pitkään merkinnyt joulun lopettajaisia. Loppiaisen päättää joulunajan. Koristeet kerätään varastoon, viimeiset jouluruuat syödään pois, kuusi viskataan mäelle ja joululauluja lauletaan vielä viimeisen kerran. Loppiaisenä on myös vanhastaan muisteltu Jeesuksen kastetta, mutta jo jonkin aikaa loppiaisena on juhlistu Jeesusta maailman valona.

Loppiaisen sankareita Jeesuksen lisäksi ovat itämaan tietäjät. Kolme viisasta miestä, maagia, jotka saatuaan unessa tiedon Vapahtajan syntymästä, jättivät kaiken ja lähtivät etsimään Jeesusta. Nämä kaverit tunnetaan myös miehinä, jotka uhmasivat Herodesta ja toimivat vastoin tämän käskyä. Maagien eli meedialais-persialaisten tähtientutkijoiden seimivisiitin katsotaan julistavan sitä, miten sanoma Kristuksesta maailman valona kuuluu kaikelle kansalle. Kaikenlaiset ihmiset, ilman minkäänlaisia reuna-aitoja, ovat kutsutut evankeliumin äärelle. Siksi loppiaisenä on tullut myös lähetyksen juhlapäivä.

Yksi loppiaisen kiinnostavimmista yksityiskohdista pakanallisten maagien lisäksi on evankeliumissa mainittu tähti. Tähti on yksi joulun tunnetuimpia symboleita. Ja kaikki joulun tähdet, piparkakku, valo- ja kuusen tähdet, viestittävät samaa sanomaa: ne muistuttavat Betlehemin tähestä. Siitä tädestä, joka syttyi ensimmäisenä jouluna taivaalle.

Betlehemin tähti on aihe, joka on kiinnostanut tutkijoita ja tähtitieteilijöitä jo pitkään, ja miksei myös tavallista

seurakuntalaista. Moni on yrittänyt selvittää sen arvoitusta. Mitään varmaa vastausta ei tutkijoilla ole vielä antaa, mutta tähden todenperäisyyttä ei kuitenkaan epäillä. Tutkijat siis uskovat, että ensimmäisenä jouluyönä taivaalla tuikki todellakin jotakin tavallista kirkkaampaa. Mutta mitä, siitä ei olla ihan varmoja. Todennäköisin selitys tälle tähdelle lienee näinkin mielenkiintoinen, että ensimmäisenä jouluyönä tapahtui planeettojen konstellatio. Suomeksi sanottuna tämä tarkoittaa planeettojen asettumista maasta katsoen samalle linjalle, ja tämä aiheutti tuon voimakkaan valoilmion.

Mutta huikeampaa on kuitenkin ajatella, että tähti on todella toiminut tien/suunnannäyttäjänä Jeesusta etsiville maageille. Nämä kaverit tekevät huikean matkan yhden tähden valossa. Ohuen aavistuksen, toivon varassa, että voisivat löytää jotain/jonkun, joka antaisi merkityksen koko matkalle, elämälle. Tähti pitää heitä matkalla, vaikka matkan tekeminen on ajoittain vaikeaa. Ja lopulta he pääsevät perille. Ja löytävät etsimänsä.

Tässä matkan teossa on jotain koskettavaa ja jakamisen arvoista. Jo ylipäättänsä lähtökohdassa: etsiä jotakin, joka antaisi elämälle merkityksen. Sitähän ihmisen elämän pitäisi olla. Matkan tekoa kohti päämäärää, olipa se päämäärä melkein sitten mikä tai kuka tahansa. Elämän suunnattomuus, päämäärättömyys on nimittäin aika pelottava asia. Tämän asian suhteen kirkolla on hyvä sauma: osoittaa ihmisille päämäärä, jota kohti kulkea. Tuikkia kirkkaana tai vaikka vähemminkin kirkkaana tähtenä ja kertoa maailman valosta, Kristuksesta, joka tuo toivon ulottuvuuden elämään. ■

”Kaikki joulun tähdet,
piparkakku, valo- ja
kuusen tähdet, muistuttavat
Betlehemin tädestä.”

KIRJOITTAJAT

KATI ELORANTA

Oppilaitosteologi, Tampereen seurakuntayhtymä

JANI KAIRAVUO

Seurakuntapastori, Keravan seurakunta

KATI KEMPPAINEN

Suomen Lähetysseuran lähetystyöntekijä, Tansania

TIINA REINIKAINEN

Kappalainen, Pielisensuun seurakunta

KALERVO SALO

Dosentti, kirkkoherra, Leppävaaran seurakunta

VIRRET JA MUSIIKKI

HEINI KATAJA-KANTOLA

Kanttori, Ilmajoen seurakunta

LAULUJEN LÄHTEITÄ:

RV = Ruotsin virsikirja suomeksi

PM = Psalmimessu, Perussanoma Oy 2006

UM = Uusia messulauluja. Kirjapaja 2007

Jumis = Jumis! Lauluja koululaisen arkeen ja juhlaan. SLS, PTK ja Lasten Keskus 1994

PPT = Polvesta polveen täällä. Messumusiikkia veisusukupolvelle. Tampereen Hiippakunnan jp- ja musiikkityö 2008

RM = Riemumessu, the Road-yhtye. Tilaukset 0400-124298

NSV = Nuoren seurakunnan veisukirja, vuosilta 1990, 2005

T = Taize-rukouslauluja. Kirjapaja Oy 2005

SK = Siionin Kannel. Evankelinen laulukirja. Sley-kirjat Oy 1999

SV = Siionin virret. Toim. Vilhelmi Malmivaara, laajennettu. Herättäjä-yhdistys 2005

PF = Kokoomalevy Pro Fide 40 v. Matkan varrelta. FG Naxos 2006

PHL = Parhaat hengelliset laulut. Warner/Chappell Music Finland Oy ja Kirjapaja Oy 2001

LKM = Laula kaikki maa. SLS 1992

HH = Hartaisiin hetkiin. Hengellisiä yksinlauluja. Bells Publishing Oy 2007

QV = Quo vadis? Laulukirja. Otava 2005

JJ = Jalanjäljissä. Lauluja matkan varrelta. Jukka Salminen. SLS 2001

LV = Lasten virsi 1997

HT = Hartaita toivelauluja. Musiikki Fazer Musik, Helsinki 1985

LJE = Lulut jäävät elämään. Mustarastaan laulut ja muut. SLS 2001

SS = Syttyköön sydämiin. 100 laulua kuorolle. Pekka Simojoki. SLS 2003

YK = Yhteiskustannus SKML ja SKUL

**AKAVAN KIRKOLLISET AMMATILIITOT —
KYRKLIGA FACKFÖRBUND INOM AKAVA AKI R.Y.**
Perustettu 25.1.2001

**SUOMEN KIRKON PAPPISLIITTO
FINLANDS KYRKAS PRÄSTFÖRBUND R.Y.**
www.pappisliitto.fi, pappisliitto@akiliitot.fi
Perustettu 14.1.1918

**Puheenjohtaja, AKI
Puheenjohtaja, Pappisliitto**
Jukka Huttunen
Espoon seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön pääliikö, TM
Puh. (09) 8050 2330
GSM 040 544 1695
jukka.huttunen@evl.fi

**SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO
FINLANDS KANTOR-ORGANISTFÖRBUND R.Y.**
www.skul.fi
kanttori-urkuriliitto@akiliitot.fi
Perustettu 15.6.1907

Puheenjohtaja, Kanttori-urkuriliitto
Mikael Helenelund
Kantor i Borgå svenska domkyrkoförsamling, FM
Puh. 040 584 9952
mika.helenelund@evl.fi

AKIN TOIMISTO

Akavatalo, Rautatöläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoimna arkisin klo 9-15
Puh. (09) 150 2453, faksi (09) 148 5875
toimisto@akiliitot.fi
Edunvalvontaan ja työsuhteeseen liittyvät
kysymykset osoitteeseen edunvalvonta@akiliitot.fi

LAKIMIESPALVELUT AKIN JÄSENIILLE

Puhelinpalvelu työhön ja virkaan liittyvissä lakiasioissa: ma-pe klo 9–15 lakimies Heidi Halonen ja varatuomari Anna-Maria Numminen
Puh. 050 463 8699, lakimies@akiliitot.fi
Puhelinpalvelu yksityiselämän oikeusasioissa: arkisin klo 10–16 Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531
Mainitse minkä liiton jäsen olet.

Toiminnanjohtaja
Esko Jossas, TT
Puh. (09) 150 2467
GSM 050 511 6683
esko.jossas@akiliitot.fi

Vesa Engström, teol.yo
GSM 050 597 5231
vesa.engstrom@akiliitot.fi
Pappisliiton opiskelijatyö, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu-, mentoointi- ja työllistymiskysymyksissä

Johdon assistentti

Tuula Anttonen, HSO-sihtööri
Puh. (09) 150 2453
tuula.anttonen@akiliitot.fi

AKI-hallinnon ja johdon assistentti,
Pappisliiton hallintoelinten pöytäkirjanpitäjä, matka- ja kokousjärjestelyt,
Internet-kotisivut

Apulaistoiminnanjohtajat

Annamari Jokinen, VTM
Puh. (09) 150 2445
GSM 040 865 6630
annamari.jokinen@akiliitot.fi

AKIn neuvottelu- ja luottamusmies-toiminta, AKIn alaosastotoiminta,
Kanttori-urkuriliiton hallinto, kanttorien ammatilliset asiat, palvelussuhdeneuvonta

Merja Laaksamo, pastori, TM
Puh. (09) 150 2466
GSM 050 542 3664
merja.laaksamo@akiliitot.fi

Cruxin päätoimittaja, AKIn viestintä,
Pappisliiton hallinto, opintomatkat,
pappien ammatilliset asiat, palvelussuhdeneuvonta

Opiskelijasiemä

Annukka Ruusula, kanttori. Mum
GSM 050 518 4038
annukka.ruusula@akiliitot.fi

Kanttori-urkuriliiton opiskelijatoiminta, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu- ja työllistymiskysymyksissä

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi
Cruxin toimitussihteeri, jäsenyysasiat, opintomatkat

Anne Taanila
Puh. (09) 150 2657
anne.taanila@akiliitot.fi
Kirjanpito ja maksuliikenne

ERITYISKOULUTETTujen TYÖTÖMYYSSKASSA

Asemamiehenkatu 2 C,
00520 Helsinki

Puh. (09) 7206 4343 ma-to klo 12–15
Faksi (09) 272 1212
erityiskoulutettujen.tk@erko.fi
www.erko.fi

Arvottava palkinto on n. 1 000 euron
arvoinen Jura-kahviautomaatti.

Anna palautetta lehestä ja voita kahviautomaatti!

Samalla voit antaa aihe-
ehdotuksia ja vaikuttaa lehden
sisältöön. Vastaa heti lyhyeen
kyselyyn osoitteessa
www.mcipress.fi/lukijakyselyt

Vastaaminen on helppoa.

1. Kirjaudu osoitteeseen
www.mcipress.fi/crux
2. Merkitse numerosarja 0248.
3. Tämän jälkeen pääset
lukijakyselyyn klikkaamalla
Lähetä-painiketta.

Ja sitten vain onnea arvontaan!

Lukijakyselyyn voi vastata kahden viikon sisällä lehden ilmestymisestä. Kyselyyn voivat osallistua kaikki MCI Press o:n tuottamien lehtien lukijat. Voit osallistua kyselyyn jokaisen ilmestyvän numeron yhteydessä, mutta vain yhdellä vastauksella lehden numeroa kohden. Kysely ja arvonta koskevat lehtiä, jotka ilmestyvät syyskaudella 2011. Palkinnon arvontaan osallistuvat kaikki vastanneet. Palkinto arvotaan 2.1.2012. Voittajalle ilmoitetaan sähköpostitse tai kirjeitse.

KIRKOLLISEN JOHTAMISEN FORUM

Helsinki Congress Paasitorni

2.-3.2.2012

ESIINTYJINÄ MUIDEN MUASSA:

Johtaja Harri Palmu
Kirkon tutkimuskeskus

Harri toimii johtajana Kirkon tutkimuskeskuksessa, jossa hänen erikoisalaansa ovat tutkimusyhteistyö ja seurakuntien rakennemuutosten vaikutukset. Forumissamme Harri arvioi kirkon työn nykytilaa: mikä tilastoissa ja julkisuudessa näkyy ja mikä jää piiloon?

Strategi Jaana Haapala
Folk Finland Oy

Jaanalla on vuosien kokemus mainostoimistotyöstä sekä Suomessa että ulkomailla. Tällä hetkellä hän toimii strategina markkinointitoimisto Folk Finland Oy:ssä. Jaana tarkastelee forumissamme viestintää kirkon ja johtamisen tukena ja haasteena: miten viestimme sitä hyvää, mitä kirkko tekee?

Johtaja Juha Kostiainen
Sitra

Juha työskentelee Sitrassa julkishallinnon johtamisen kehittämisohjelman johtajana. Hänellä on pitkä johtaja- ja luottamustoimistausta. Forumissamme Juha käsittelee julkisen johtamisen mahdollisuuksia: miten julkinen johtaminen edistää yhteistä hyvää?

Kirkkoneuvos Leena Rantanen
Kirkkohallitus

Leena johtaa kirkkoneuvoksena Kirkon keskusrahastoa. Hänen hyppysissään ovat muun muassa keskusrahaston taloussuunnittelu, budjetin valmistelu ja sijoitustoiminta. Leena selvittää forumissa kirkon ja seurakuntien taloudellisia haasteita: miltä talous nyt näyttää ja mitä on odotettavissa?

Painavaa asiaa, verkostoitumista ja uusia ideoita johtamisen ammattilaisille

Forumien muut puhujat ja koko ohjelman löydät osoitteesta
www.kkagricola.fi

Kysy lisää: Kehittämiskonsultti Raimo Turunen,
puh. 040 572 5111, raimo.turunen@kkagricola.fi

Ilmoittautuminen: 15.12.2011 mennessä
www.kkagricola.fi/ilmoittaudu-kurssille tai
opintokeskus@kkagricola.fi

Hinta: Kirkkopalvelut ry:n jäsenille 280 €, sisältää ohjelmaan kuuluvat ruokailut ja kahvit. Ilmoittautumisajan jälkeen 330 €, mikäli vielä tilaa. Muut 345/395 €.

Majoitus: Tapahtumalle on majoituskiintiö Hilton Strand -hotellissa: 110 €/1hh ja 130 €/2hh (sis. aamupalan). Osallistujat vastaavat itse majoituksestaan.

Järjestäjät: Koulutuskeskus Agricola, Kirkkohallitus, Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI ry, Kirkon Hallintovirkamiehet KIHV ry ja Kirkon alat ry

NÄKY

INTO

MAHDOLLISUUS

KOULUTUSKESKUS
AGRICOLA

* MK8 1 *

Onko työpaikkasi vaihtunut?

Ilmoita uudet tietosi kirjautumalla jäsenrekisteriin kotisivuilla www.akiliitot.fi. Jäsentietojen muutoslomake löytyy kohdasta Jäsentietojen muutos ja ilmoittautuminen tilaisuuksiin. Muista myös antaa valtakirja työpaikkasi palkanlaskijalle jäsenmaksuperintää varten.